

Προς νέο παγκόσμιο εμπορικό πόλεμο Σελ. 10

ΟΙ ΑΝΗΞΥΧΙΕΣ
Πιο επιθετική η πολιτική προστατευτισμού με τον Τραμπ

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ
Ερευνα από την Κίνα για ευρωπαϊκές επιδοτήσεις

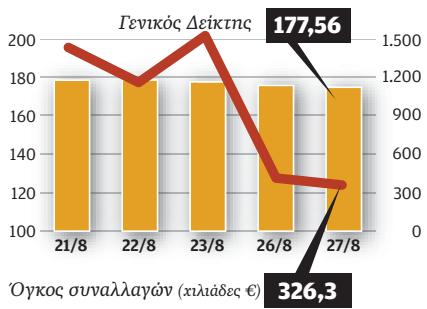

ΟΙ ΑΛΛΟΙ
Προς επιβολή δασμών από τη Βραζιλία και την Ινδία

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
Πάνω από 40% οι εξαγωγές κινεζικών Ι.Χ. το 2023

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Στο Λονδίνο για επενδυτές οι τράπεζες

Σειρά επαφών στο πλαίσιο του χρηματοοικονομικού συνεδρίου της Bank of America από 24 μέχρι 26 Σεπτεμβρίου

Σημαντικές επαφές με ξένους επενδυτικούς οίκους αναμένεται να έχουν εκπρόσωποι κυπριακών τραπεζών στο Λονδίνο, στο πλαίσιο του συνεδρίου της Bank of America (BoFA) στο Λονδίνο, γνωστό και ως 29th Annual

Financials CEO Conference 2024. Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στις 24 έως και τις 26 Σεπτεμβρίου και σ' αυτό θα συμμετάσχει η Τράπεζα Κύπρου, η οποία θα στείλει την ανώτατη διοικητική της ομάδα και έχουν ήδη προ-

γραμματισθεί δέκα συναντήσεις με επενδυτικά ταμεία. Εμμेष εκπροσώπηση θα έχει και η Ελληνική Τράπεζα μέσω της Eurobank S.A., η οποία κατέχει το 55,9% της, άρα και είναι θυγατρική της. Εν δυνάμει εκπροσώπων

θα έχουν και Alpha Bank Κύπρου και Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου), μέσω των μητρικών τους στην Ελλάδα που θα είναι παρούσες στο συνέδριο επενδυτών στο Λονδίνο. Στο συνέδριο θα εκπροσωπηθούν θεσμικοί επενδυτές

με μεγάλα επενδυτικά βάλαντια, όπως το Fidelity Group, η Goldman Sachs, η HSBC, η JP Morgan, η Millennium, η Credit Suisse, Amundi και πολλά άλλα μεγάλα ηχηρά επενδυτικά ονόματα. Σελ. 4

ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ΧΡΥΣΟΥ

Θησαυροφυλάκια υψίστης ασφαλείας

Τις επενδύσεις τους σε πολύτιμα μέταλλα ενισχύουν οι βαθύπλοοι διεθνώς, όσο επικρατεί η αβεβαιότητα στην παγκόσμια γεωπολιτική σκηνή, με αποτέλεσμα να έχει δημιουργηθεί ένα νέο πρόβλημα: πού μπορεί να αποθηκευθεί κανείς τις ράβδους χρυσού. Δημιουργείται μια νέα αγορά με την εμφάνιση θησαυροφυλακίων υψίστης ασφαλείας. Σελ. 12

ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΚΙΝΕΖΟΙ

Γυρίζουν την πλάτη στα είδη πολυτελείας

Οι εύποροι Κινέζοι αποφεύγουν να κάνουν επίδειξη του πλούτου τους, εν μέσω της οικονομικής ρευστότητας που αντιμετωπίζει η χώρα, σε μία τάση που προκαλεί περαιτέρω πιέσεις στην αγορά πολυτελείας. Η κραυγαλέα επίδειξη ειδών πολυτελείας, το λεγόμενο «luxury shaming», έχει σταματήσει, με φόντο το ασταθές μακροοικονομικό περιβάλλον της χώρας. Σελ. 12

ΜΟΝΑΔΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Εσοδα 1,9 δισ. ευρώ για τη Schwarz Digits

Ο όμιλος Schwarz Group, του ιδρυτή της Lidl, ξεκίνησε ένα σύστημα για εσωτερική χρήση της εταιρείας, αλλά σήμερα προσφέρει υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους και ασφαλείας στον κυβερνοχώρο σε εταιρικούς πελάτες. Δημιούργησε αρχικά τη μονάδα πληροφορικής, Schwarz Digits, που εξελίχθηκε σε αυτόνομο τμήμα και συγκέντρωσε ετήσια έσοδα 1,9 δισ. ευρώ. Σελ. 11

Ανομβρία στη λήψη μέτρων για το υδατικό

Διάχυτη είναι η αγωνία για την υδατική κατάσταση που επικρατεί στην Κύπρο. Καθώς τα περιθώρια στενεύουν, επιτακτική είναι η ανάγκη για επανασχεδιασμό της πολιτικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων, ώστε το πρόβλημα να μην αντιμετωπίζεται κάθε χρόνο πυροσβεστικά. Μεταξύ των μέτρων που έχουν αποφασισθεί, είναι η δημιουργία ακόμη δύο μονάδων αφαλάτωσης, σε Λεμεσό και ελεύθερη Αμμόχωστο, και ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών υποδομών. Στο 33% ανέρχεται η συνολική αποθηκευμένη ποσότητα νερού στα φράγματα, ενώ η αντίστοιχη περσινή ανερχόταν στο 56,1%. Η εικόνα που παρουσιάζουν σήμερα τα φράγματα της Κύπρου, όπως αυτό στο Πέρα Πεδί (φωτό) είναι αποκαρδιωτική. Την κατάσταση που επικρατεί σήμερα, τις ανάγκες και τις εκκρεμότητες που υπάρχουν εξηγεί στην «Κ» εκπρόσωπος του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Σελ. 4

Φουντώνει η αγωνία για το ηλεκτρικό καλώδιο

Καιψόνι από τη ΡΑΕΚ

Όταν στην τελευταία τηλεδιάσκεψη την περασμένη Δευτέρα η ΡΑΕΚ ήταν σε θέση να δώσει οριστική απόφαση αναφορικά με τον χρόνο ανάκτησης εξόδων του ηλεκτρικού καλωδίου Κύπρου-Κρήτης. Εξέλιξη που σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ» έχει αναγκάσει την Κομισιόν και τα δύο υπουργεία Ενέργειας Κύπρου και Ελλάδας να αναζητούν, παρασκηνιακά, άλλες φόρμουλες για κάλυψη των οικονομικών κενών. Σελ. 5

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- Τεστ για Φιντάν και Λευκωσία στο άτυπο Συμβούλιο Σελ. 4
- Ηχοι ανατροπών στην μεταναστευτική πολιτική της Ε.Ε. Σελ. 6

ΣΤΗΝ ΕΒΔΟΜΗ ΘΕΣΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

Στα μεγάλα λιμάνια ο Πειραιάς

Στην έβδομη θέση της παγκόσμιας κατάταξης των μεγαλύτερων ναυτιλιακών μητροπολιτικών κέντρων του πλανήτη ανέβηκε ο Πειραιάς, ως αποτέλεσμα της ισχύος της ελληνόκτητης ποντο-

πόρου ναυτιλίας, της αυξημένης γεωπολιτικής σημασίας του λιμανιού και του ακμάζοντος οικοσυστήματος ελληνικών και ξένων ναυτιλιακών επιχειρήσεων που έχει αναπτυχθεί. Σελ. 13

Ιδιωτικά νησιά κατά υπερτουρισμού

Η αγορά ιδιωτικών νησιών έχει αυξηθεί μετά την πανδημία και όχι μόνο από μεγιστόνες, αλλά και από μεγάλες ταξιδιωτικές ή εταιρείες κρουαζιέρας που τα διαθέτουν αναλόγως στην πελατεία τους, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες του υπερτουρισμού σε δημοφιλείς προορισμούς. Από το 2019 και μετά οι εταιρείες κρουαζιέρας έχουν επενδύσει 1,5 δισ. δολ. σε αγορές ιδιωτικών νησιών στην Καραϊβική. Σελ. 9

ΚΥΠΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Οι προοπτικές απασχόλησης επιβάλλουν χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής

Οι ανοδικές πιέσεις στον πληθωρισμό έχουν ελαχιστοποιηθεί. Με αυτή τη δήλωση ο επικεφαλής της αμερικανικής ομοσπονδιακής τράπεζας έστειλε ξεκάθαρο μήνυμα αλλαγής της νομισματικής πολιτικής. Δεν παρέλειψε μάλιστα να σχολιάσει και την αγορά εργασίας κάνοντας λόγο για αυξημένους καθοδικούς κινδύνους για τα επίπεδα απασχόλησης. Μια αναφορά που μπορεί να ερμηνευθεί και ως προειδοποίηση πως αν δεν υπάρξει άμεση παρέμβαση στα επιτόκια, οι κίνδυνοι για την οικονομία είναι χειροπιαστοί. Στην πολύ σημαντική ομιλία του Τζερόμι Πάουελ, την Παρασκευή που μας πέρασε, υπήρξε ρητή επιβεβαίωση πως η χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη, αποφευχθούν όμως συγκε-

κριμένες δεσμεύσεις για τα επόμενα βήματα. Περιορίστηκε στο να δηλώσει πως η κατεύθυνση είναι δεδομένη, υπονοώντας τη μείωση, και εξήγησε πως οι παράμετροι χρόνος και ένταση θα πρέπει να αποφασιστούν μέσα από τα μακροοικονομικά δεδομένα, τη δυναμική των προοπτικών και τους εκκωλαπτόμενους κινδύνους. Σε μια προσπάθεια τεκμηρίωσης της νέας κατεύθυνσης εξήγησε πως η εμπιστοσύνη των κεντρικών τραπεζιτών για την υποχώρηση του πληθωρισμού είναι αυξημένη. Σημείωσε, και αυτό είναι πολύ σημαντικό, πως η προσήλωση όλων στην Fed παραμένει αγκιστρωμένη στο επίπεδο του 2%, αποφεύγοντας έτσι να τοποθετηθεί σε αυτό που απασχολεί τους οικονομολόγους—που δεν είναι άλλο από το ουδέτερο επιτόκιο.

Για τις αναπτυξιακές προοπτικές της οικονομίας ο κ. Πάουελ έδωσε το στίγμα της ανησυχίας των συναδέλφων του, την οποία αξιοποίησε για να υπερτονίσει πως η νομισματική παρέμβαση είναι εντελώς απαραίτητη αν επιθυμούμε να εξαφανιστούν τα σύννεφα που συσσωρεύονται στον ορίζοντα και τα οποία θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τις συνθήκες απασχόλησης. Σε γενικές γραμμές, ο Αμερικανός κεντρικός τραπεζίτης είπε πολλά χωρίς ουσιαστικά να λείψει τίποτα. Διατήρησε συνεπώς την ευχέρεια των κινήσεων σε τακτικό και στρατηγικό επίπεδο, και κυρίως δεν έπεσε στην παγίδα να εξαγγείλει το τέλος της μάχης με τον πληθωρισμό και να περιοριστεί στις δάφνες του για την ολοκλήρωση ενός μεγάλου έργου.

Τουναντίον, δήλωσε πως η δουλειά της Fed δεν ολοκληρώνεται εδώ αλλά οι παρεμβάσεις θα συνεχιστούν για να διασφαλιστεί πως η οικονομία θα βρίσκεται σε διαρκή ισορροπία. Αν και αρκούτσες κατατοπιστικός, ο κ. Πάουελ δεν έδωσε στις αγορές αυτό που ήθελαν. Δεν προανήγγειλε το ύψος της μείωσης για τον άλλο μήνα και κυρίως δεν έδωσε καμία ένδειξη για τον τελικό στόχο στα βασικά επιτόκια του δολαρίου. Αφήνει συνεχώς τις αγορές χωρίς κατεύθυνση, την ίδια ώρα που με σαφήνεια δίνει το στίγμα των προθέσεών του. Είναι λογικό να αναμένουμε πως το επόμενο διάστημα οι απόψεις θα διστανται και οι αναλυτές θα παραμείνουν μοιρασμένοι μεταξύ αυτών που πιστεύουν σε μια επιθετική αναπροσαρμογή των επιτοκίων και αυτών

που θεωρούν ότι αυτή θα είναι μια μακρά διαδικασία.

Είναι λογικό να αναμένουμε πως το επόμενο διάστημα οι δύο τάσεις θα «συγκρουστούν» προκαλώντας σημαντική μεταβλητότητα στις αγορές. Το σενάριο της αστάθειας δεν είναι προς το παρόν στον ορίζοντα, αφού οι έντονες απόψεις είτε προς τη μια είτε προς την άλλη κατεύθυνση είναι εκτός τόπου και χρόνου. Οι αβεβαιότητες στην οικονομία και οι εμπειρίες της τελευταίας τριετίας απέδειξαν, αν μη τι άλλο, πως καμία έντονη άποψη δεν μπορεί να επιπλεύσει και στο τέλος να δικαιωθεί. Εξάλλου, ακόμα και οργανισμοί με πληθώρα εργασιών και δυνατοτήτων, όπως οι κεντρικές τράπεζες, επιλέγουν να κρατήσουν για τον εαυτό τους τη μέγιστη δυνατή ευελιξία.

5 291296 000378

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις cashback!

ΚΑΤΕΒΑΣΕ ΤΟ ΤΩΡΑ

HELLENIC BANK

μπλε

ΣΧΟΛΙΟ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Και στο τέλος... το βιβλίο

Πολύ χαμηλά στην ανάγνωση βιβλίων η Κύπρος, και συγκεκριμένα στην προτελευταία θέση, ανάμεσα σε 28 χώρες, κατατάσσεται η χώρα σύμφωνα με έρευνα της Eurostat σε σχέση με άλλες χώρες της Ε.Ε., αφού μόνο το 33% των Κύπριων επέλεξαν να διαβάσουν κάποιο βιβλίο το 2022. Ο μέσος όρος στην Ε.Ε. είναι 53%.

Προσωπικά δεν με ξαφνιάζει η θέση αυτή, αν και είναι άκρως απογοητευτική. Δεν με ξαφνιάζει γιατί δεν περιμένω να έχουμε αναπτύξει φιλαναγωνιστική διάθεση, όταν για χρόνια ολόκληρα σχεδιάζουμε την Κυπριακή Βιβλιοθήκη, και δεν έχουμε κανένα, μα κανένα αποτέλεσμα και μάλιστα στις υποσχέσεις, στα σχέδια και στις μελέτες. Δεν με ξαφνιάζει, όταν εδώ και δεκαετίες στα σχολεία μας διδάσκονται λογοτεχνικά έργα που έχουν κλείσει τον παιδαγωγικό τους κύκλο, ή έστω δεν έλκουν τους μαθητές προς την ανάγνωση. Δεν με ξαφνιάζει, διότι προσπαθούμε να έχουμε βιβλιοθήκες, απλώς για να έχουμε βιβλιοθήκες και όχι να τις χρησημοποιούμε ως χρήσιμους τόπους ανταλλαγής απόψεων και αναγνωστικών συνθηκών. Δεν με ξαφνιάζει γιατί ποτέ δεν επενδύσαμε σε αυτό που λέμε φιλαναγωνιστική πολιτική, με το υπουργείο Παιδείας να μένει στα άκρας απαραίτητα, και το υπουργείο Πολιτισμού να μην έχει ακόμα μία συγκεκριμένη στρατηγική για το βιβλίο και την προώθησή του, στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Γιατί να με ξαφνιάζει όταν επιλέγουν να υπογράψουν διακρατική συμφωνία πολιτιστικής συνεργασίας με την Ελλάδα στον καταθλιπτικό χώρο της Κυπριακής Βιβλιοθήκης; Άραγε δεν μας ενδιαφέρει τι θα έβλεπε η κα Μενδώνη; Γιατί να με ξαφνιάζει ότι είμαστε στην προτελευταία θέση όταν ο Θεσμός των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας γίνεται κάθε χρόνο πεδίο δόξης λαμπρό για ντριπλές, τσακωμούς και λοιπές άλλες λογοτεχνικές αβρόπτης; Θα μου πείτε ότι αυτά συμβαίνουν και σε άλλες χώρες και στις καλύτερες οικογένειες. Η διαφορά είναι πως εδώ, στην Κυπριακή Δημοκρατία έναν Θεσμό λογοτεχνικών βραβείων έχουμε, στον οποίο υποβάλλουν τα έργα τους όλοι και όλες. Αυτόν τον Θεσμό λοιπόν πρωτίστως οι άνθρωποι του βιβλίου δεν τον έχουν σε υπόληψη, άρα γιατί να τον έχουμε απαιτήσει από τους πολίτες να ενδιαφέρονται για τα βιβλία για την ανάγνωση;

Ναι, δεν μου κάνει καμία εντύπωση η προτελευταία θέση, όταν δεν έχουμε φορείς του βιβλίου που να πιέζουν για τα αυτονόητα, όπως είναι οι βιβλιοθήκες, η εισαγωγή λογοτεχνικών έργων στα σχολεία μας, οι παράλληλες δράσεις. Και δεν ακούουν τα αξιολογημένα φεσιβάλ λογοτεχνίας και βιβλίου, χρειάζονται τομές βαθιάς στον χώρο του βιβλίου και αυτές οι τομές μόνο με σχεδιασμό και βούληση μπορούν να γίνουν, διαφορετικά θα ό,τι κάνουν θα είναι μπαλάντες.

Δεν με ξαφνιάζει που η χώρα βρίσκεται σε αυτή την απογοητευτική θέση, γιατί πολύ απλά αντικατοπτρίζει τη γενικότερη εικόνα της πολιτιστικής πραγματικότητάς της. Και είναι κρίμα, γιατί καλούς συγγραφείς έχουμε και ανθρώπους που αγαπούν το βιβλίο έχουμε.

Τον Οκτώβριο του 2022 έκλεινα τη στήλη μου με τίτλο «Λίγα για το βιβλίο» ως εξής: «Το υπουργείο Πολιτισμού ως είναι αφορμή για να ξεκινήσουμε να καλύπτουμε κενά, τα οποία μπορούν να προσφέρουν πολλά περισσότερα απ' όσα νομίζουμε. Το βιβλίο στην Κύπρο, η συγγραφή και η ενίσχυση της, η φιλαναγωνιστική και η συμπαρομένη της με την παιδεία και το εκπαιδευτικό μας σύστημα, θα πρέπει λοιπόν να ιδωθούν με νέο πρίσμα» και τον Μάιο του 2024 τη στήλη με τίτλο «Στα λογοτεχνικά... άρματα»

» ως εξής: «Μα και ο τομέας του βιβλίου είναι και αυτός σχεδόν στον αναπνευστήρα. Δυστυχώς εθνική πολιτική για το βιβλίο δεν έχουμε, και αυτό φαίνεται και από το πως διαχειρίζεται η Πολιτεία τον Θεσμό των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας. Καμία προσπάθεια αλλαγής των κανονισμών, κανένας προβληματισμός για το πως εκδίδουμε, τι και πως βραβεύουμε. Ως παρακάτω. Είναι σίγουρο ότι το Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού, του υπουργείου Πολιτισμού, με την υποστήριξη του δεν μπορεί να κάνει και πολλά. Τα δε χρήματα είναι και αυτά λίγα, Κυπριακή Βιβλιοθήκη στην ουσία δεν υπάρχει, ώστε από εκεί να έρευναν κάποιες ιδέες, άρα, ως μιν παραπονιούνται οι συγγραφείς και οι Ενώσεις Λογοτεχνών...».

Ε! άλλαξε κάτι; Έγινε κάτι και δεν το έλαβα υπόψη μου;

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Πλούσιο το καλλιτεχνικό πρόγραμμα της Συμφωνικής Ορχήστρας Κύπρου

Ένα πλούσιο και ενδιαφέρον καλλιτεχνικό πρόγραμμα έχει ετοιμάσει η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου (ΣΟΚ) για την περίοδο 2024-2025, το οποίο περιλαμβάνει εμπνευσμένες σειρές συναυλιών, σε συνεργασία με σημαντικούς φορείς και διαπρεπείς καλλιτέχνες από την Κύπρο και τον διεθνή χώρο. Μάλιστα, για τη νέα περίοδο η ΣΟΚ ανακοίνωσε δύο νέες σειρές συναυλιών, τις οικογενειακές συναυλίες και τη μουσική δωμάτιο. Όπως αναφέρεται στο σχετικό δελτίο Τύπου οι οικογενειακές συναυλίες, ως ξεχωριστή πια σειρά, αναβαθμίζονται και παρουσιάζουν ευφάνταστα, ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα για τους νεαρούς μας ακροατές και τις οικογένειές τους, τα οποία προσφέρουν μια ποιητική, διασκεδαστική και ταυτόχρονα εκπαιδευτική μουσική εμπειρία. Όσον αφορά τη σειρά μουσικών δωμάτων, αυτή παρουσιάζει ένα μείγμα από σύνολα των μουσικών της Ορχήστρας. Οι μουσικοί της ΣΟΚ μοιράζονται το πάθος τους για το είδος αυτό, ερμηνεύοντας ποικιλία μουσικών ειδών, από κλασικό και λιγότερο γνωστό ρεπερτόριο μέχρι δημοφιλή και crossover μουσική.

Οι μουσικοί της ΣΟΚ μοιράζονται το πάθος τους για το είδος αυτό, ερμηνεύοντας ποικιλία μουσικών ειδών, από κλασικό και λιγότερο γνωστό ρεπερτόριο μέχρι δημοφιλή και crossover μουσική.

στας θα δοθεί στην Πλατεία Μεσαιωνικού Κάστρου, στην Πάφο.

Στις 20 Σεπτεμβρίου στο πλαίσιο των συναυλιών Orchestra 4 All ο Σύνδεσμος «Φίλοι της Λευκωσίας» και η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου διοργανώνουν στην καρδιά της Λευκωσίας, την πλατεία Ελευθερίας μια μουσική βραδιά με δημοφιλή κλασικά και ρομαντικά έργα γεμάτα γοητεία και παλμό. Το διεύθυνση έχει αναλάβει η ανερχόμενη Κύπρια μαρμαίρος Κυριακή Κουντούρη. Η συναυλία θα μεταδοθεί ζωντανά από το τηλεοπτικό κανάλι PIK 1. Η είσοδος στη συναυλία είναι ελεύθερη για όλο το μουσικόφιλο κοινό και για εκείνους που θέλουν να γνωρίσουν από κοντά την κλασική μουσική.

Αρχή με Βέρντι

Η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου εγκαινιάζει τη νέα καλλιτεχνική περίοδο στην Πάφο, στις 6 και 7 Σεπτεμβρίου, με τη συνεργασία της με το Pafos Aphrodite Festival, όπου η ΣΟΚ μαζί με τη χορωδία και το σύνολο Μπαλέτου του Κρατικού Θεάτρου Όπερας και Μπαλέτου Τιφλίδας θα παρουσιάσουν την «La Traviata» του Τζοζέπε Βέρντι, σε μία παραγωγή του Κρατικού Θεάτρου Όπερας και Μπαλέτου Τιφλίδας. Η όπερα «La Traviata» του Βέρντι είναι μια από τις σπουδαιότερες όπερες όλων των εποχών, και φιλοξενείται στην Πάφο, υπό τη διεύθυνση του μαέστρου Leván Jagaev. Ερμηνεύουν μια πλειάδα λυρικών τραγουδιστών παγκοσμίου φήμης, η Χορωδία της Κρατικής Όπερας της Τιφλίδας, ομάδα από το Κρατικό Μπαλέτο της Τιφλίδας, και η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου. Η παρά-

σας θα δοθεί στην Πλατεία Μεσαιωνικού Κάστρου, στην Πάφο.

σας θα δοθεί στην Πλατεία Μεσαιωνικού Κάστρου, στην Πάφο. Η ΣΟΚ μοιράζει το πάθος τους για το είδος αυτό, ερμηνεύοντας ποικιλία μουσικών ειδών, από κλασικό και λιγότερο γνωστό ρεπερτόριο μέχρι δημοφιλή και crossover μουσική.

Οικογενειακές Συναυλίες

Στην ενόπτη Οικογενειακές Συναυλίες έχει προγραμματιστεί για τις 12 Οκτωβρίου η μουσικοαφηγηματική δράση «Γνωρίστε την Ορχήστρα» με αφηγητή τον ηθοποιό Πέτρο Γιωρκάτζη και μαέστρο τον Ανδρέα Ασιπκίτθ αφηγητής. Οι νεαροί ακροατές θα ανακαλύψουν ποια μουσικά όργανα παίζονται σε μία συμφωνική ορχήστρα και πως ακούγεται το κάθε όργανο ξεχωριστά; Και όλα αυτά, πως ακούγονται αλλά και τι δουλειά κάνει ο μαέστρος της

ορχήστρας; Την επιμέλεια των κειμένων έχουν οι Ελένη Λοϊζού, Νόπη Νικολάου Τηλεμάχος και Έλενα Παπαγεωργίου από το Τμήμα Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου Κύπρου. Επόμενη οικογενειακή συναυλία είναι η «Φρικαντέλα, Η μάγισσα που μισούσε τα κάλαντα», στις 18, 19 και 20 Δεκεμβρίου, σε Λευκωσία, Πάφο και Λεμεσό. Πρόκειται για μουσική επένδυση και αφήγηση του ομώνυμου παραμυθιού του Ευγένιου Τριβιζά. Αφηγητής ο ηθοποιός Πέτρος Γιωρκάτζης, μαέστρος, επιλογή κλασικών έργων, συνθέσεις και διασκευές/ενορχηστρώσεις ο Άλκας Μπαλάτσ και χορωδία Προγράμματος ΣυμφωροΠedia (μαέστρος: Λοΐζος Λοΐζος).

ορχήστρας; Την επιμέλεια των κειμένων έχουν οι Ελένη Λοϊζού, Νόπη Νικολάου Τηλεμάχος και Έλενα Παπαγεωργίου από το Τμήμα Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου Κύπρου. Επόμενη οικογενειακή συναυλία είναι η «Φρικαντέλα, Η μάγισσα που μισούσε τα κάλαντα», στις 18, 19 και 20 Δεκεμβρίου, σε Λευκωσία, Πάφο και Λεμεσό. Πρόκειται για μουσική επένδυση και αφήγηση του ομώνυμου παραμυθιού του Ευγένιου Τριβιζά. Αφηγητής ο ηθοποιός Πέτρος Γιωρκάτζης, μαέστρος, επιλογή κλασικών έργων, συνθέσεις και διασκευές/ενορχηστρώσεις ο Άλκας Μπαλάτσ και χορωδία Προγράμματος ΣυμφωροΠedia (μαέστρος: Λοΐζος Λοΐζος).

Συναυλίες Premiere

Στη σειρά συναυλιών Premiere έχουν προγραμματιστεί συναυλίες στις 16, 17 και 18 Οκτωβρίου σε Λευκωσία, Λάρνακα και Πάφο, με έργα με έργα των Wolfgang Amadeus Mozart και Ludwig van Beethoven, υπό την ηγεσία του μαέστρου Γιώργου Κουντούρη και τον Αντώνη Σουδομολόγο στο βιολί. Για τις 14 και 15 Νοεμβρίου, σε Λάρνακα και Λευκωσία το φιλόμουσο κοινό θα ακούσει έργα όπου η ποιητική φωνή του Charles Olivieri-Mumroe.

το λυρισμό του Schumann. Η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου υποδέχεται για αυτές τις συναυλίες επί σκηνής τη Vanessa Benelli Mosell, μια παρίστα και μαέστρο με αξιοθαύμαστο ταλέντο.

Ακολουθούν οι συναυλίες σε Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα (27, 28, 29 Νοεμβρίου), υπό τη διεύθυνση της Ζωής Ζενιώδη, με τον Paolo Restani στο πάνο, όπου η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου θα παρουσιάζει τέσσερα συναρπαστικά έργα, συνθετών που αναγνωρίστηκαν ως νεαρές ιδιοφυΐες: Wolfgang Amadeus Mozart, Frédéric Chopin και Felix Mendelssohn!

Στη σειρά των συναυλιών Starlight έχουν προγραμματιστεί δύο εκδηλώσεις. Η πρώτη σε Λευκωσία και Λεμεσό (24 και 25 Οκτωβρίου), με τη διάσημη βιολίστρια Alena Baeva και τη μαέστρο Ζωή Τσοκάνου. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει το εμπληματικό Κοντσέρτο για βιολί σε Μιέλσσον του Mendelssohn, το έργο Die schöne Melusine του Mendelssohn και τη Συμφωνία αρ. 3 της Louise Farrenc. Άκρως ενδιαφέρουσες είναι και οι συναυλίες σε Λεμεσό και Λευκωσία στις 7 και 8 Νοεμβρίου, με τη σοπράνο Camilla Thilling, υπό τη διεύθυνση του μαέστρου Μιχάλη Οικονόμου. Θα ακουστούν μεταξύ άλλων άριες

από τις όπερες Οι γάμοι του Φίγκαρο και Έτσι κάνουν όλες του Mozart και το νωσταλγικό τραγούδι της Solveig από την Σουίτα Peer Gynt του Grieg.

Μουσική δωμάτιο

Στη νέα σειρά Μουσική Δωμάτιο στις 31 Οκτωβρίου και 1 Νοεμβρίου, σε Πάφο και Λευκωσία, θα δούμε το Duo Noima, δύο δεξιοτέχνες του φλάουτου, τη Virginie Bove, υποκορυφαία φλαουτίστα της Ορχήστρας και την Ελένη Κάππα, Κύπρια φλαουτίστα με βίση της τ Γαλλία. Το δυναμικό διδυμό θα ταξιδεύσει τις αισθήσεις του κοινού, ερμηνεύοντας ένα ιδιαίτερο και ποικίλο ρεπερτόριο, με έργα από τον Johann Sebastian Bach μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του σήμερα. Ακολουθεί ένας ενδιαφέρον συνδυασμός από έργα Johann Sebastian Bach, Claude Debussy καθώς και διασκευές από το ίδιο το κουαρτέτο Fusionia, στις 21 και 22 Νοεμβρίου, σε Λευκωσία και Πάφο, από τους Fusionia String Quartet (Μάριος Ιωάννου, Σάββας Λαγού - βιολιά, Sofin Alexandru Hotlea - βιόλα, Robertas Grod - βιολοντσέλλο).

Στις 21 και 22 Δεκεμβρίου σε Πάφο και Λευκωσία το κουαρτέτο κρόνων Cyprus Horn Sound καθώς και το κουαρτέτο εγχόρδων Parageorgio παρουσιάζουν ένα συναρπαστικό και εξαιρετικά ποικίλο πρόγραμμα που περιλαμβάνει μουσική για τον κινηματογράφο, ποπ/ροκ, κλασικό και fusion, αλλά και κάποια γιορτινή νότα στο πνεύμα των ημερών!

Στην Κυπροφωνία σε πρόγραμμα που θα ανακοινηθεί αργότερα, στις 11 και 12 Δεκεμβρίου θα παρουσιαστούν οι φινελίστ του Διαγωνισμού Νεαρών Σολίσι, υπό τη διεύθυνση του μαέστρου Charles Olivieri-Mumroe.

Περισσότερες πληροφορίες για τα προγράμματα των συναυλιών και τις δραστηριότητες της ΣΟΚ μπορείτε να βρείτε στο www.cyso.org.cy και στα social media της Συμφωνικής, Facebook: Cyprus Symphony Orchestra | Instagram: cyprussymphony | YouTube: CYSO Channel

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Ephemeral Symbiosis

Το Κέντρο Παραστατικών Τεχνών ΜΠΟΣ παρουσιάζει στο Ευδάδικο την εγκατάσταση της Ρίας Αλεξάνδρου «Ephemeral Symbiosis». Το έργο διερευνά την οριζόντια και το ιδιαιτικό και του δημόσιου, τις συνθήκες μεταξύ εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, την ανθρώπινη παρέμβαση και επιμέλεια της φύσης. Αντιπαράθετοντας πολιτιστικά και φυσικά στοιχεία, το Ευδάδικο μεταμορφώνεται σε ένα εξελισσόμενο περιβάλλον. Οι επισκέπτες καλούνται σε μια εικαστική εγκατάσταση βασισμένη σε γεωλογικά ευρήματα και κατασκευασμένες αφηγήσεις, όπου μπορεί κανείς να ανακαλύψει μια διαδρομή με νέες οπτικές για τον περιβάλλοντα χώρο, να αναρωτηθεί, να ακούσει, να περπατήσει, να συλλογιστεί και να συνυπάρξει. Ένα κοινό έδαφος όπου το έδαφος είναι κοινό. Η εγκατάσταση είναι αποτέλεσμα μιας σειράς εκδηλώσεων που έγιναν το 2024 στην Κύπρο και εντατικάς δουλειάς ενός μήνα στο Ευδάδικο στο πλαίσιο του theYard.Residency.24.

Διάρκεια έκθεσης από 30 Αυγούστου έως 15 Σεπτεμβρίου. Γενεθλίου Μπέλλα 34, Λεμεσός.

Ανθρωποι και Τόποι

Παρουσιάζεται από τις 3 Σεπτεμβρίου 2024 το τρίτο μέρος 1960-2004, της έκθεσης «Τρεις Φωτογραφικές Διαδρομές - Λευκωσία: Ανθρωποι και Τόποι» του Λεβέντεϊο Δημοτικού Μουσείου Λευκωσίας. Η έκθεση αυτή, πέρα από την παρουσίαση φωτογραφικών όψεων της Λευκωσίας από το Αρχείο του Μουσείου, περιλαμβάνει φωτογραφικό υλικό από σύγχρονους φωτογράφους, μέλη της

Φωτογραφικής Εταιρείας Κύπρου - Τμήματος Λευκωσίας, και από άλλους λάτρεις της φωτογραφίας. Το όλο εγχείρημα είχε ως αποτέλεσμα μια εις βάθος «εικονογράφηση» της κυπριακής πρωτεύουσας από το 1960 έως το 2004. Όλο το υλικό αντλήθηκε από το πλούσιο Φωτογραφικό Αρχείο «Το Μάτι» του Μουσείου. Αφεντέρια και πέρασ αυτών των δύο ορόσημων υπήρξε αφ' ενός η ανακάλυψη της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 16 Αυγούστου 1960 και αφ' ετέρου η ένταξη της νήσου στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004. Οι φωτογραφίες στον εκθεσιακό χώρο τοποθετούνται χρονολογικά σε ενότητες, προσκαλώντας τον επισκέπτη να συνθέσει μέσα από αυτές το παζλ των δεκαετιών, σηματοδοτώντας ταυτόχρονα την κοινωνική διάσταση της φωτογραφίας. Διάρκεια έκθεσης (Μέρος 3) έως 29 Σεπτεμβρίου.

Λεβέντεϊο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας, Αίθουσα Προσωρινών Εκθέσεων, Πιπποκράτους 15-17, Λευκωσία.

Eleonora Roussou – Beats' n' Pieces

Το μουσικό πρότζεκτ Beats' n' Pieces επιστρέφει στη σκηνή του Τεχνόπολις 20, την Παρασκευή, 30 Αυγούστου, για ένα μοναδικό μουσικό ταξίδι στον κήπο. Πρόκειται για ένα πρότζεκτ-συλλογή τραγουδιών από ποικίλα είδη μουσικής – όπως υπονοεί και η ονομασία του - που δημιουργήθηκε το 2018 έχοντας ως κύριο άξονα τη θεματολογία της αγάπης όπως εκφράζεται σε διαφορετικά είδη μουσικής. Το κουαρτέτο αποτελείται από τους Ελεονώρα Ρούσου (φωνή, φλάουτο), Αλέξη Κάστινο (κιθάρα), Ανδρέα Ροδοσθένους (μπάσο) και Ρόδο Παναγιώτου (κρουστά). Προχωρώντας μέσα στον χρόνο κάποια τραγούδια μας οδηγούν σε άλλα, τα άλλα σε παράλλα, με τη φρενιτή έκδοση του πρότζεκτ να έχει ρεπερτόριο τζαζ, λάλτιν, ποπ και ούουλ, με εμβόλιμες κάποιες συνθέσεις της Ελεονώρας που κινούνται στο ίδιο είδος μουσικής.

Παράσκευή, 30 Αυγούστου, ώρα 8:00 μ.μ. Τεχνόπολις 20, λεωφ. Νικολάου Νικο-

Το Κέντρο Παραστατικών Τεχνών ΜΠΟΣ παρουσιάζει στο Ευδάδικο στη Λεμεσό την εγκατάσταση της Ρίας Αλεξάνδρου «Ephemeral Symbiosis».

Το μουσικό πρότζεκτ Beats' n' Pieces επιστρέφει στη σκηνή του Τεχνόπολις 20, την Παρασκευή, 30 Αυγούστου, για ένα μοναδικό μουσικό ταξίδι στον κήπο.

λαΐδη 18, Πάφος. Πληροφορίες τηλέφωνο 70002420, www.techopolis20.com

Εκεί που ζούμε

Η Κινηματογραφική Λέσχη Λάρνακας αποκαίρητά το καλοκαίρι με μια ακόμη κινηματογραφική βραδιά στην παραλία της Λάρνακας με την ταινία «Εκεί που ζούμε» του Σωτήρη Γκορίτσα. Ενώ το

κέντρο της Αθήνας ζει άλλη μια συνθησμένη αναστάτωση, ο νεαρός δικηγόρος Αντώνης Σπενσιώτσης γιορτάζει τη γενεθλιά του. Μόνο που το εικαστικό τετράγων των γενεθλιών του θα εξελιχθεί εντέλως απρόσμενα.

Παράλλη Φοινικουδών, μπροστά από το Μεσαιωνικό κάστρο της Λάρνακας, Παρασκευή 30 Αυγούστου, ώρα 8:30 μ.μ. Πληροφορίες 99434793. Είσοδος ελεύθερη.

Η πεθερά χτυπάει την πόρτα

Η γαλλική ταινία «Η πεθερά χτυπάει την πόρτα» σε σκηνοθεσία Eric Lavaine προβάλλεται στον Μαραθόνιο Προβολών στον Θερινό Κινηματογράφο Κωνσταντία. Όσο ανακαινίζεται το διαμέρισμά της, η Ζακλίν μετακομίζει με χαρά στο σπίτι της μεγαλύτερης κόρης της, Καρόλ, και του συζύγου της, οι οποίοι βρίσκονται σε θεραπεία ζεύγους. Οι «λίγες μέρες», όμως, τελικά γίνονται «λίγοι μήνες» και η Ζακλίν δεν δείχνει καθόλου έτοιμη να φύγει. Αναδιοργανώνει την κουζίνα, αναλαμβάνει το μαγειρέμα, μονοπωλεί το τηλεκοντρόλ, είναι παντού και ακούει τα πάντα και, γενικότερα, ήρθε για να μείνει!

Σάββατο 31 Αυγούστου, ώρα προβολής 9:00 μ.μ. Θερινός Κινηματογράφος Κωνσταντία, Σόλωνος Μιχαηλίδη 15, Λευκωσία.

Εκθεση γκραβουρών

Έκθεση γκραβουρών και φωτογραφιών με θέμα «Αποβάθρα πριν και μετά» παρουσιάζει το Ιστορικό Αρχείο του Δήμου Λάρνακας. Η έκθεση παρουσιάζεται στον 1ο όροφο του κτηρίου της πρώην Οθωμανικής Τράπεζας όπου και βρίσκεται το Ιστορικό Αρχείο του Δήμου Λάρνακας. Το περιεχόμενο της έκθεσης αποτελεί μέρος της συλλογής του Ιστορικού Αρχείου και χρονολογούνται από το 1850 μέχρι το 1927 και παρουσιάζει το παραλιακό μέτωπο της Λάρνακας πριν και μετά την κατασκευή της Αποβάθρας.

Ιστορικό Αρχείο Δήμου Λάρνακας, Λάρνακα. Μέχρι 27 Σεπτεμβρίου, ωράριο λειτουργίας Δευτέρα- Παρασκευή 8:00 π.μ. 2:00 μ.μ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιών: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπτόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιοδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντές: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΛΗΣ • Διευθύνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

October 9th, 2024
Nicosia Municipal Theatre

digital agenda

CYPRUS SUMMIT

Digital
Democracy
Digitalisation,
Innovation &
Participation

POWERED BY

Bank of Cyprus

OFFICIAL CARRIER

PARTNERS

A PROJECT ENDORSED BY

Βλέπουν επενδυτές στο Λονδίνο οι τράπεζες

Διοργανώνεται το χρηματοοικονομικό συνέδριο της Bank of America που θα λάβει χώρα από 24-26 Σεπτεμβρίου

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η επενδυτική κοινότητα είναι στραμμένη σε συνέδριο στο Λονδίνο που θα γίνει στα τέλη Σεπτεμβρίου, ένα συνέδριο στο οποίο θα συμμετάσχουν και κυπριακές τράπεζες. Μία θα είναι η Τράπεζα Κύπρου, αλλά έμμεση εκπροσώπηση θα έχει και η Ελληνική Τράπεζα μέσω της Eurobank S.A., η οποία κατέχει το 55,9% της, άρα και είναι θυγατρική της. Εν δυνάμει εκπροσώπηση θα έχουν και Alpha Bank Κύπρου και Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου), μέσω των μητρικών τους στην Ελλάδα που θα είναι παρόντες στο συνέδριο επενδυτών στο Λονδίνο.

Η ημέρα που έχει θέσει η Τρ. Κύπρου ως στόχο την έναρξη της διαπραγμάτευσης της μετοχής της στο Χρ. Αθηνών δεν είναι τυχαία. Η 23η Σεπτεμβρίου θα συμμετέχει με την έναρξη του Συνεδρίου της BofA.

Πάντως, η Τράπεζα Κύπρου είναι προγραμματισμένο να στείλει την ανώτατη διευθυντική της ομάδα για να συμμετάσχει τις ημέρες του συνεδρίου.

Στις 24 έως και τις 26 Σεπτεμβρίου θα πραγματοποιηθεί το συνέδριο της Bank of America (BoFA) στο Λονδίνο, γνωστό και ως 29th Annual Financials CEO Conference 2024. Το πρόγραμμα των ελληνικών τραπεζών οι οποίες έχουν και θυγατρικές στην Κύπρο δεν είναι

Διόλου τυχαίο του ενδιαφέροντος που συγκεντρώνουν οι κυπριακές τράπεζες είναι οι καλές αξιολογήσεις που έχει συγκεντρώσει η Κύπρος από τους οίκους Αξιολόγησης.

γνωστό, αν και είναι δεδομένο πως λόγω των καλών αποτελεσμάτων και των τελευταίων εξελίξεων, θα έχουν και αυτές πλούσιο πρόγραμμα. Όπως πληροφορείται η «Κ», η Τράπεζα Κύπρου (BoC) έχει προγραμματίσει περίπου 10 συναντήσεις με επενδυτικά ταμεία. Ο προγραμματισμός αυτός είχε γίνει πριν την ανακοίνωση της τράπεζας για την παύση της διαπραγμάτευσης της μετοχής της στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου (LSE)

και την ένταξη της στο Χρηματιστήριο Αθηνών (Χ.Α.), άρα και πιθανώς να γίνουν πιο «πυκνές» οι συναντήσεις με την επενδυτική κοινότητα και τα μεγάλα επενδυτικά ταμεία. Η εξέλιξη αυτή, όπως είναι ευκλόως αντιληπτό, δημιουργεί νέο ενδιαφέρον, για το οποίο η επενδυτική κοινότητα θα θελήσει να λάβει απαντήσεις και θα θελήσει εκ νέου να «ακούσει το στόρυ» της τράπεζας.

Η ημέρα που έχει θέσει η Τράπεζα Κύπρου ως στόχο την έναρξη της διαπραγμάτευσης της μετοχής της στο Χρηματιστήριο Αθηνών δεν είναι τυχαία. Η 23η Σεπτεμβρίου θα συμμετέχει με την έναρξη του Συνεδρίου της BofA στο Λονδίνο, άρα θα δημιουργήσει ένα «ειδικό ενδιαφέρον» ως γεγονός. Υπενθυμίζεται πως η εισαγωγή της μετοχής της Τράπεζας Κύπρου θα τεθεί σε ισχύ στις 10:15 π.μ. (ώρα Κύπρου) / 10:15

π.μ. (ώρα Ελλάδας) / 8:15 π.μ. (ώρα Ιρλανδίας) στις 23 Σεπτεμβρίου 2024. Όπως έχει ανακοινωθεί ήδη από την Τράπεζα Κύπρου, το Διοικητικό της Συμβούλιο πιστεύει ότι η εισαγωγή στο Χ.Α. και η διαγραφή από το LSE έχουν τη δυνατότητα να αποφέρουν μια σειρά από μακροπρόθεσμα στρατηγικά οφέλη τόσο για την τράπεζα όσο και για τους μετόχους, και να ενισχύσει την παρουσία της τράπεζας στις αγορές. Ειδικότερα, όπως σημείωσε πριν μερικές ημέρες, το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει ότι η Εισαγωγή και η Διαγραφή έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν τη ρευστότητα στις Συνθήκες Μετοχής και να βελτιώσουν την προβολή της Τρ. Κύπρου στην αγορά από μια δυναμική ευρύτερη επενδυτική βάση, μέσω της εισαγωγής της σε μια αγορά συμβατή με το προφίλ της ΒοC. Τέλος, εκτιμά πως οι συναλλαγές στο πιο επικεντρωμένο σύστημα της αγοράς του Χ.Α. και η αυξημένη δυνατότητα να συγκριση με ομότιμες τράπεζες, δύνανται να προσελκύσουν στην Τράπεζα Κύπρου μακροπρόθεσμους θεσμικούς μετόχους.

Συγχρόνως, αξίζει να σημειωθεί πως, μόλις ούτε μία εβδομάδα πριν, θα γίνει η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Ελληνικής Τράπεζας, όπου μετά την ολοκλήρωσή της θα έχουν αλλάξει τα 3/4 του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας με πρόσωπα από την Eurobank, αλλά θα έχει και αλλαγές στην διευθυντική της ομάδα, ξεκινώντας με τον κ. Μιχάλη Λοϊπόπου που θα γίνει ο νέος CEO της Ελληνικής.

Πολλοί οι επενδυτές

Στο συνέδριο που θα γίνει στο Λονδίνο εκείνες τις ημέρες από τις 24 μέχρι 26 Σεπτεμβρίου, μεταξύ των συμμετε-

χόντων θα είναι θεσμικοί επενδυτές με μεγάλα επενδυτικά βάλαντια, όπως το Fidelity Group, η Goldman Sachs, η HSBC, η JP Morgan, το Millennium, η Credit Suisse, Amundi και πολλά άλλα μεγάλα ηχηρά επενδυτικά ονόματα.

Τουλάχιστον από κυπριακής πλευράς, η Τράπεζα Κύπρου είναι παραδοσιακά ενεργή σε τέτοια επενδυτικά συνέδρια. Ανά καιρούς έχουν σημειώσει στην «Κ» πρόσωπα από την ανώτατη διοικητική ομάδα της ΒοC πως στόχος της τράπεζας και των επαφών που προχωρά μέσω αυτών των συνεδρίων, είναι να μπου στην τράπεζα επενδυτές με «long» κατεύθυνση, είτε μετουσιώνεται σε αυτό σε μετοχές, είτε σε ομόλογα.

Υπάρχει μομέντουμ

Διόλου τυχαίο του ενδιαφέροντος που συγκεντρώνουν οι κυπριακές τράπεζες είναι οι καλές αξιολογήσεις που έχει συγκεντρώσει η Κύπρος από τους οίκους Αξιολόγησης. Με τις καλές αξιολογήσεις που έχουν λάβει, έχουν συμπαράσει θετικά και τις κυπριακές τράπεζες, βλέποντας μερικές ημέρες μετά από μία αναβάθμιση του κράτους, να αναβαθμίζονται και οι ίδιες. Το 2024 αναβάθμιση οι Fitch και Standard and Poor's το αξιόχρεο της χώρας στο BBB+, ο DBRS Morningstar επιβεβαίωσε την αξιολόγηση της χώρας στο BBB (high) και ο Moody's αναβάθμισε την προοπτική της χώρας (outlook) από σταθερή σε θετική (έχει Baa2 αξιολόγηση). Στους επόμενους μήνες δεν αποκλείεται να συνεχιστεί το θετικό μομέντουμ των αξιολογήσεων της κυπριακής οικονομίας, ξεκινώντας από τις 20 Σεπτεμβρίου με τον DBRS και ολοκληρώνοντας τον κύκλο τον Δεκέμβριο με τον Standard and Poor's.

Στενεύουν τα περιθώρια για το υδατικό πρόβλημα

Το τοπίο που δημιουργεί σήμερα η κλιματική αλλαγή, οι ανάγκες και οι εκκρεμότητες - Οι θέσεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων

Του ΠΑΥΛΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Με την κλιματική αλλαγή να επικρέμαται ως απειλή, το πρόβλημα της ανεπάρκειας υδάτων χρόνο με τον χρόνο επιτείνεται. Μάλιστα, μετά τον φετινό άνυδρο χειμώνα, η αγωνία είναι διάχυτη στην κυπριακή κοινωνία. Καθώς τα περιθώρια στενεύουν, πέρα από τα τετριμμένα που είναι οι εκκλήσεις για αλλαγή κουλτούρας για το νερό, επιτακτική είναι η ανάγκη για επανασχεδιασμό της πολιτικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων, ώστε το πρόβλημα να μην αντιμετωπίζεται κάθε χρόνο πυροσβεστικά. Σε συνέχεια του ρεπορτάζ της «Κ» την περασμένη Κυριακή, όπου με αφορμή την προαναγγελία του υπουργείου Γεωργίας για νέα στρατηγική, ειδικό από τον ακαδημαϊκό και ερευνητικό χώρο κατέ-

Μπορεί το υπουργείο να ετοιμάζεται για τη νέα υδατική πολιτική, ωστόσο εκκρεμεί η υλοποίηση στόχων που τέθηκαν στο παρελθόν, όπως η μείωση απαιτήσεων άρδευσης σε επίπεδο υδροφορέα.

θεσαν τις απόψεις τους για το πώς πρέπει να σχεδιαστεί και να λειτουργήσει μια νέα πολιτική διαχείρισης του ούτως αποκαλούμενου «νέου χρυσού» της εποχής μας, που είναι το νερό, δώσαμε σήμερα τον λόγο και στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης αυτού του πόρου, στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Εργα που εκκρεμούν

Υπενθυμίζεται ότι μεταξύ των ήδη ανακοινωθέντων πλάνων από πλευράς υπουργείου, είναι η δημιουργία ακόμη δύο μονάδων αφαλάτωσης, σε Λεμεσό και ελεύθερη Αμμόχωστο, και ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών υποδομών. Όπως πληροφορείται η «Κ», στην παρούσα φάση το υπουργείο ετοιμάζει τους όρους της ανάθεσης ώστε να βγει σε διαγωνισμό για μελετητές που θα υποδείξουν το γενικό πλαίσιο της νέας στρατηγικής. Αυτό που αξίζει να σημειωθεί είναι ότι μπορεί η κυβέρνηση να ετοιμάζεται για τη νέα πολιτική, ωστόσο εκκρεμεί η υλοποίηση στόχων που τέθηκαν στο παρελθόν και ακόμη δεν υλοποιήθηκαν. Συγκεκριμένα, εκκρεμεί η εφαρμογή έξι μέτρων της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά (WFD). Αυτά είναι: Η μείωση απαιτήσεων άρδευσης σε επίπεδο υδροφορέα, η αναβάθμιση του μητρικού καταγραφής των σημείων απόληψης των υπογείων υδάτων και η λειτουργική του ένταξη στη διαδικασία αδειοδότησης νέων ανορυξίων, η ένταξη της προοπτικής ε-

Στο 33% ανέρχεται η συνολική αποθηκευμένη ποσότητα νερού στα φράγματα, ενώ η αντίστοιχη περσινή ανερχόταν στο 56,1%. Η εικόνα που παρουσιάζουν σήμερα τα φράγματα της Κύπρου, όπως αυτό στο Πέρα Πεδί (εικόνα) είναι αποκαρδιωτική.

μπλουτισμού υπογείων υδάτων στον σχεδιασμό αντιπλημμυρικών έργων και λοιπών σχετικών έργων φυσικής κατακράτησης υδάτων, η εξέταση δυνατοτήτων εθελοντικής καταγραφής των ποσοτήτων που καταναλώνονται από υπόγεια ύδατα μέσω Διαδικτύου με τη δημιουργία ειδικής εφαρμογής

Δεύτερη «εθνική συμφωνία» το 1974

Το υδατικό πρόβλημα στην Κύπρο χρονίζει. Από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και μετά, δαπανήθηκαν τεράστια ποσά για υδατικά έργα, όπως για τη δημιουργία φραγμάτων, αγωγών και μονάδων αφαλάτωσης. Το περασμένο Σάββατο απεβίωσε ο δρ Ανδρέας Παπασολωμόντος, πρώην υπουργός Γεωργίας (1985-1987) και λειτουργός καριέρας στο υπουργείο, ο οποίος είχε ενεργή εμπλοκή στη δημιουργία μερικών από τα μεγαλύτερα αρδευτικά έργα της Κύπρου, όπως το αρδευτικό έργο της Πάφου, το σχέδιο Βασιλικού - Πεντάσχοινο και το Σχέδιο του Νότιου Αγωγού. Με αφορμή τον θάνατό του, ανανέγραψε και εντοπίσαμε στο ψηφιακό αρχείο του ΡΙΚ ένα ρεπορτάζ της εκπομπής «Καλειδοσκόπιο» στις 10 Αυγούστου 1973, όπου ο κ. Παπασολωμόντος, ως διευθυντής του Τμήματος Γεωργίας, μιλούσε για την ανομβρία του

και σχετικές ενημέρωσης ευαισθητοποιήσης των καταναλωτών, ο περιορισμός απολήψεων σε επιλεγμένα Υδάτινα Σώματα με στόχο την προστασία σημαντικών οικολογικών χαρακτηριστικών και ενδιατημάτων, και η κατάρτιση ειδικού προγράμματος δράσης για την αντιμετώπιση των ομβρίων απορροών

1973 και τις επιπτώσεις της στη γεωργία, την κτηνοτροφία και άλλους τομείς της οικονομίας. Μεταξύ άλλων, σημείωσε ότι οι μόνιμες ζηκτικές καλλιέργειες, όπως τα αμπέλια, οι αμυγδαλιές, οι καρυδιές και οι ελιές, λόγω των δύο συνεχόμενων χρόνων ανομβρίας, είχαν ήδη εξαντληθεί και θα απαιτείτο ένα διάστημα δύο περίπου ετών, για να συνέρχονταν πλήρως, ώστε να επαρκούσαν η παραγωγή τους στα φυσιολογικά επίπεδα. Στο σενάριο που η ανομβρία συνεχίζονταν με την ίδια ένταση και έκταση και κατά τον επόμενο χειμώνα, είχε χαρακτηριστεί ότι «το αποτέλεσμα θα είναι ουσιαστικά μία εθνική συμφωνία άνευ προηγουμένου», αλλά, όπως είναι γνωστό σήμερα, η εθνική συμφωνία το 1974 δεν προήρθε από την ανομβρία, αλλά από τα γεγονότα της τουρκικής εισβολής.

από οικιστικές περιοχές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις με σκοπό την προστασία των υδάτων.

Στις προοπτικές ο αγωγός

Για το πρόβλημα της απόρριψης στη θάλασσα ανακυκλωμένου νερού, όταν βρέχει πολύ και η ζήτηση για άρδευση ή άλλες χρήσεις είναι χαμηλή, ενώ θα μπορούσε να αποθηκευόταν, η απτία μέχρι σήμερα ήταν η έλλειψη χώρων με επαρκή χωρητικότητα. Σύμφωνα με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, με στόχο τον τερματισμό της απόρριψης του ανακυκλωμένου νερού εκτελούνται έργα τα οποία θα προσφέρουν τη δυνατότητα για χειμερινή αποθήκευση του νερού, όπως το Φράγμα Τερσεφάνου χωρητικότητας 4,3 εκατ. κ.μ. νερού, το οποίο μπορεί να έχει ολοκληρωθεί πρόσφατα, όμως η διαδικασία εγκατάστασης του αγωγού, μέσω του οποίου θα μεταφέρεται το νερό, βρίσκεται στη διαδικασία των προσφορών. Σύμφωνα πάντα με το Τμήμα, ως αποτέλεσμα των έργων που έχουν εκτελεστεί τα τελευταία χρόνια, με στόχο την αποθήκευση και διανομή του ανακυκλωμένου νερού, παρουσιάζεται συνεχής μείωση στην απόρριψη από 4,72 εκατ. κ.μ. το 2021 σε 1,45 εκατ. κ.μ. το 2023, ενώ οι ποσότητες που θα απορριφθούν κατά τη φετινή χρονιά αναμένεται να είναι οι ελάχιστες.

Το τοπίο σήμερα

Στα 95,9 εκατ. κ.μ. νερού, δηλαδή

στο 33%, ανέρχεται η συνολική αποθηκευμένη ποσότητα νερού στα φράγματα, ενώ η αντίστοιχη περσινή ανερχόταν στο 56,1%, όπως δήλωσε στην «Κ» η ανώτερη εκτελεστική μηχανικός του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, Έλενα Φοινικαρίδου Στυλιανού, σημειώνοντας ότι οι συνολικές ανάγκες άρδευσης κατά τους καλοκαιρινούς μήνες φέτος είναι ελαφρώς αυξημένες σε σχέση με τις αντίστοιχες περσινές. Οι λόγοι, είπε, ποικίλουν. Μεταξύ άλλων είναι η πληθυσμιακή αύξηση, η αύξηση στις τουριστικές ροές από το εξωτερικό, η μείωση στις τουριστικές ροές ντόπιων προς το εξωτερικό, η αύξηση στη θερμοκρασία.

Στην παρούσα φάση το υπουργείο Γεωργίας ετοιμάζει τους όρους της ανάθεσης, ώστε να βγει σε διαγωνισμό για μελετητές, οι οποίοι θα υποδείξουν τη νέα στρατηγική της Κύπρου για το νερό, τον «νέο χρυσό» της εποχής μας.

Περιγράφοντας τη σημερινή εικόνα για τις ποσότητες άρδευσης και άρδευσης νερού, η κ. Φοινικαρίδου είπε ότι βάσει του Σεναρίου Κατανομής Νερού (ΣΚΝ), η εγκατεστημένη ποσότητα νερού άρδευσης ανέρχεται σε 39,7 εκατ. κ.μ. νερού, και μέχρι το τέλος Ιουλίου 2024 έχουν καταναλωθεί τα 23,3 εκατ. κ.μ. νερού. Υπέδειξε ότι η κάλυψη των αναγκών άρδευσης καλύπτεται σε μεγάλο βαθμό από τις αποθηκευμένες ποσότητες νερού στα φράγματα, αλλά και από ανακτημένο νερό μετά από τριτοβάθμια επεξεργασία αστικών λυμάτων. Η κ. Φοινικαρίδου πρόσθεσε ότι όσον αφορά την άρδευση οι πέντε Μονάδες Αφαλάτωσης Παγκύπρια συνεχίζουν να λειτουργούν με πλήρη παραγωγή για περισσότερο από 1,5 χρόνο, σημειώνοντας ότι η πλήρης παραγωγή των Μονάδων Αφαλάτωσης δημιουργεί μειωμένες ανάγκες διύλισης από τα αποθέματα νερού των φραγμάτων.

Τόνισε ακόμη ότι το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, στοχεύοντας στην αύξηση της αξιοπιστίας της υποδομής υδάτων, αλλά και στην κάλυψη της αυξημένης ζήτησης, προγραμματίζει/ υλοποιεί, μέσα από την εκτέλεση έργων -οι δαπάνες καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή/και συγχρηματοδοτούνται από Ευρωπαϊκά Προγράμματα (όπως το Ταμείο Συνοχής, το Σχέδιο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας, κ.λπ.) - αντικατάστασης πεπαιλωμένων κεντρικών αγωγών και κατασκευής νέων

υποδομών υδάτων, όπως δεξαμενές, αντλιοστάσια και αγωγούς.

Η γεωργική πολιτική

Ένα εγχείρημα αλλαγής της υδατικής πολιτικής πρέπει να περιλαμβάνει μία πιο ολιστική προσέγγιση σε σύγκριση με το τι γινόταν μέχρι σήμερα και με καλύτερο συντονισμό μεταξύ της γεωργικής, αστικής -εδώ συμπεριλαμβάνεται και ο τουρισμός- και βιομηχανικής χρήσης του νερού, τόνισαν στο προηγούμενο ρεπορτάζ της «Κ» ειδικοί από τον ακαδημαϊκό και ερευνητικό χώρο. Σημείωσαν ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, εντός της κυπριακής πραγματικότητας που λέγεται κατακερματισμός ευθυνών και δικαιοδοσιών, θα πρέπει επιτέλους να συνεννοηθούν, εκφράζοντας με ωριμότητα τα «θέλω» και τους περιορισμούς τους, με γνώμονα, εκτός από το οικονομικό όφελος, και τον κοινωνικό αντίκτυπο. Για τον δρ Χρήστο Αναστασίου, αναπληρωτή καθηγητή στο Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Frederick, «μία αλλαγή πλεύσης της γεωργικής πολιτικής μπορεί να είναι μία παράλληλη προσπάθεια για την επίλυση του υδατικού προβλήματος», δεδομένου ότι από τα περίπου 370 εκατ. κ.μ. νερού, που είναι κάθε χρόνο το υδατικό απόθεμα της Κύπρου, το μεγαλύτερο ποσοστό, της τάξης του 65%, διοχετεύεται στη γεωργική δραστηριότητα (άρδευση), ενώ το 20% για οικιστική χρήση (ύδρευση), όπου εντάσσεται και ο τουρισμός. Σύμφωνα με τον δρ Αναστασίου, πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο μπορεί να γίνει μία διαφοροποίηση στα είδη που καλλιεργούνται σήμερα. Από την πλευρά του ο ερευνητής στο Κέντρο Ενέργειας, Περιβάλλοντος και Υδάτινων Πόρων του Ινστιτούτου Κύπρου δρ Χρήστος Ζουμίδης, τόνισε ότι η γεωργία, ως ένας από τους μεγαλύτερους καταναλωτές νερού, ιδίως για καλλιέργειες που απαιτούν πολύ νερό, πρέπει να υιοθετήσει πιο αποδοτικές πρακτικές χρήσης νερού. Αυτό πρέπει να περιλαμβάνει τη χρήση προηγμένων τεχνολογιών προγραμματισμού άρδευσης (π.χ. με αισθητήρες υγρασίας εδάφους).

Οι αφαλάτωσης

Σχολιάζοντας την πρόσφατη ανακοίνωση του υπουργείου Γεωργίας για την προσθήκη δύο νέων μονάδων αφαλάτωσης, ο δρ Ζουμίδης ανέφερε ότι εγείρονται την ίδια ώρα ανησυχίες για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις αυτών των λύσεων, ειδικά όσον αφορά τη διάθεση της άμλης και τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Για τον μετριοπαθή αυτών των επιπτώσεων τόνισε ότι είναι απαραίτητο να ενομοματωθούν ανανώσιμες πηγές ενέργειας στις διαδικασίες αφαλάτωσης.

Καψόνι από τη ΡΑΕΚ για το ηλεκτρικό καλώδιο

Παρασκηνιακές διαβουλεύσεις για να υπερπηδηθεί ο σκόπελος με τον χρόνο ανάκτησης των εξόδων

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Από αναβολή σε αναβολή πάει η πολυσυζητημένη απάντηση της Ρυθμιστικής Αρχής Κύπρου (ΡΑΕΚ) τόσο στην αρμόδια Γενική Διεύθυνση Ενέργειας της Κομισιόν όσο και στον ΑΔΜΗΕ για αλλαγή της απόφασης της αναφορικά με τον χρόνο ανάκτησης εξόδων του ηλεκτρικού καλωδίου Κύπρου-Κρήτης. Παρά τις διαβεβαιώσεις της ΡΑΕΚ ότι το όλο θέμα θα εκκλίνει από αρχές Αυγούστου, ούτε στην τελευταία τηλεδιάσκεψη την περασμένη Δευτέρα η ΡΑΕΚ ήταν σε θέση να δώσει μια οριστική απόφαση. Εξέλιξη που σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ» έχει αναγκάσει την Κομισιόν και τα δύο υπουργεία Ενέργειας Κύπρου και Ελλάδας να αναζητούν, παρασκηνιακά, άλλες φόρμουλες προκειμένου να ξεπεραστεί το εμπόδιο με την απόφαση της ΡΑΕΚ να απορρίψει την έναρξη ανάκτησης εξόδων του έργου από 1η Ιανουαρίου 2025. Όπως προκύπτει από πληροφορίες που έχουν διαρρεύσει, η ΡΑΕΚ συνεχίζει να είναι αρνητική στο ενδεχόμενο να

θα μπορούσε να ήταν η καταβολή ενός μέρους του συνολικού ποσού από πλευράς της Κυπριακής Δημοκρατίας με αντάλλαγμα συμμετοχή στο μετοχικό σχήμα του έργου.

Η κυβέρνηση

Η κυβέρνηση μέχρι σήμερα εμφανίζεται να κρατά αποστάσεις από την τροπή που έχει πάρει το όλο θέμα, στάση για την οποία δέχεται ήδη επικρίσεις. Η κυβέρνηση αν και αντιλαμβάνεται την ενεργειακή και γεωπολιτική σημασία του ηλεκτρικού καλωδίου, εντούτοις δείχνει να λαμ-

Σε αναζήτηση άλλων πηγών κάλυψης των οικονομικών κενών που προκαλεί η απόφαση της ΡΑΕΚ βρίσκονται Κομισιόν, Αθήνα, Λευκωσία και ΑΔΜΗΕ.

βάνα σοβαρά το πολιτικό κόστος από την επιβολή τέλους στα τιμολόγια ηλεκτρικού ρεύματος για την ανάκτηση εξόδων του έργου. Ωστόσο, η Λευκωσία το επόμενο διάστημα θα αναγκασθεί

εκ των πραγμάτων να λάβει και η ίδια αποφάσεις, κάτι που παραδέχθηκε και ο υπουργός Ενέργειας την Τρίτη, μιλώντας σε επιστημονικό συνέδριο που διοργάνωσε το ΤΕΠΑ. Αναφερόμενος στα

ενεργειακά και τη διασύνδεση της Κύπρου με την Ευρώπη, ο Γιώργος Παπαναστασίου είπε πως «είναι κάτι που εργαζόμαστε τα τελευταία χρόνια και είναι καιρός να ληφθούν αποφάσεις τις επόμενες εβδομάδες». Η Κύπρος, υπέδειξε, είναι το τελευταίο κράτος-μέλος της Ε.Ε. που δεν είναι συνδεδεμένο με την κοινή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και υπάρχει απόφαση και οικονομική στήριξη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή που φτάνει περί το 30% του συνολικού κόστους του έργου.

Το καλώδιο

Με την τροπή που έχει πάρει το σύνολο των ενεργειακών έργων της Δημοκρατίας (τερματικό Βασιλικού, προβλήματα με το κοίτασμα «Αφροδίτη») η ηλεκτρική διασύνδεση της Κύπρου με τα ευρωπαϊκά δίκτυα ηλεκτρικού ρεύματος αποτελεί μονόδρομο. Η Κύπρος είναι το τελευταίο κράτος-μέλος της Ε.Ε. που είναι σε ενεργειακή απομόνωση που, σε συνδυασμό και με άλλους παράγοντες, διατηρούν σε υψηλά επίπεδα τα τιμολόγια ηλεκτρικού ρεύματος. Επίσης το ηλεκτρικό καλώδιο θα μπορούσε να απορροφήσει την ποσότητα της ηλιακής ενέργειας η οποία παραμένει ακρισιμότητα λόγω αδυναμίας του συστήματος μεταφοράς ενέργειας να απορροφήσει το σύνολο της παραγόμενης ηλιακής ενέργειας. Εδώ θα πρέπει να υπενθυμίσουμε πως η σημερινή λιανική τιμή αγοράς του ηλεκτρικού ρεύματος στην Κύπρο είναι 33 σεντ την κιλοβατώρα/ ανά ώρα (kWh), την ώρα που ο μέσος όρος στην Ευρώπη είναι 15 σεντ kWh. «Αντιλαμβάνεστε ότι αυτό είναι ο δολοφόνος της βιομηχανίας, είναι ο δολοφόνος των νοικοκυριών αλλά και της οικονομίας», ανέφερε χαρακτηριστικά ο Γιώργος Παπαναστασίου.

Αγνωστος παραμένει ο χρόνος κατά τον οποίο η ΡΑΕΚ θα πάρει τελική απόφαση για την ανάκτηση εξόδων του έργου. Ωστόσο κατά την τελευταία τηλεδιάσκεψη εμφανίσθηκε να μην έχει μεταβάλει την αρχική απόφασή της.

διαφοροποιήσει την απόφασή της, στάση που δείχνει πως δεν ικανοποιήθηκε από την πρόσφατη παρέμβαση της Κομισιόν με την οποία προσπαθούσε να καθυστερήσει τις ανησυχίες της ΡΑΕΚ αναφορικά με το γεωπολιτικό ρίσκο του έργου. Την ίδια ώρα πληθαίνουν οι παρεμβάσεις της αρμόδιας Επιτροπής της Βουλής η οποία συνέρχεται και πάλι την Τετάρτη, 28 Αυγούστου, με θέμα στην ατζέντα και το ηλεκτρικό καλώδιο.

Στο παρασκήνιο

Όλες οι πλευρές δείχνουν να αναμένουν την τελική απόφαση της ΡΑΕΚ, άγνωστο πότε θα ληφθεί. Η κατάσταση αυτή φαίνεται να προκαλεί ενόχληση σε Βρυξέλλες και Αθήνα, με την Κομισιόν, το Ελληνικό υπουργείο Ενέργειας, τον ΑΔΜΗΕ αλλά και το κυπριακό υπουργείο Ενέργειας να έχουν ξεκινήσει μια παρασκηνιακή διαδικασία προκειμένου να ξεφυρεθούν τα €100 εκατ. που δεν θα εισπραχθούν από την ανάκτηση των εξόδων. Σύμφωνα με πληροφορίες που υπάρχουν οι τέσσερις πλευρές πραγματοποιούν ήδη επαφές μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας. Στις επαφές που γίνονται εξετάζονται άλλες επιλογές που υπάρχουν προκειμένου να καλυφθεί η «τρύπα» των €100 εκατ. κατά τον ΑΔΜΗΕ. Όπως πληροφορείται η «Κ», οι πιέσεις της Κομισιόν αυξάνονται προκειμένου να τερματισθεί η αβεβαιότητα που υπάρχει σε ένα σημαντικό έργο και για την Ε.Ε. Σύμφωνα με απόψεις που εκφράζονται, μια διέξοδος στο πρόβλημα που έχει προκύψει

ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΠΕΝΤΕ ΠΡΑΞΕΙΣ
Ιστορία | Μνήμη | Πραγματικότητα
ΚΥΠΡΟΣ
ΝΗΣΟΣ
4 Ιουλίου 2024 – 30 Ιουνίου 2025
40η Παιδική Βιβλιοθήκη | Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζίης Κύπρου | Τράπεζα Κύπρου | 125

Χτυπήματα κάτω από τη μέση

Με αφορμή την απόφαση της ΡΑΕΚ να αρνηθεί να συγκατατεθεί στη χρονική έναρξη ανάκτησης εξόδων του έργου, την εμφάνισή τους έχουν κάνει απόψεις οι οποίες είναι αντίθετες με την ηλεκτρική διασύνδεση της Κύπρου με την Ευρώπη προτάσσοντας το δημόσιο συμφέρον και την επιβάρυνση του καταναλωτή ασκώντας αν το κόστος επιβάρυνσης είναι μερικά σεντ ανά κιλοβατώρα, ποσό δυσανάλογο με τα οφέλη του ενεργειακού έργου. Στο παιχνίδι που φαίνεται να παίζεται στο παρασκήνιο συμμετοχή φαίνεται να έχουν και πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στον χώρο της ενέργειας, οι οποίοι με το σημερινό στάτους επηρεάζονται από τις ιδιαίτερα υψηλές τιμές πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας. Οι παρασκηνιακές αντιδράσεις που φαίνεται να εκδηλώνονται για το ηλεκτρικό καλώδιο προέρχονται κυρίως από τον χώρο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Τεστ για Φιντάν και Λευκωσία στο άτυπο Συμβούλιο την Πέμπτη

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΚΟΥΡΗ

Να ανοίξουν ξανά τον δρόμο για συνεργασία με την Τουρκία στην εξωτερική πολιτική επικερδούν οι Βρυξέλλες μέσω της πρόσκλησης προς τον υπουργό Εξωτερικών, Χακάν Φιντάν, στην άτυπη συνάντηση των Ευρωπαίων ΥΠΕΞ στις Βρυξέλλες την Πέμπτη, με το Κυπριακό να θεωρείται τόσο κρίσιμο μέρος των ευρωτουρκικών, όσο και παράγοντας που περιπλέκει τη διπλωματία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια κρίσιμη συγκυρία.

Η πρόσκληση στον κ. Φιντάν ήταν κάτι που ήθελαν διακαώς αρκετές χώρες, με κυριότερη τη Γερμανία. Η Λευκωσία θεωρεί πως τα δεδομένα που είχε ενώπιον της τον Φεβρουάριο, όταν και δεν συναντούσε, είναι διαφορετικά σήμερα, τόνον όσον αφορά τη διαμόρφωση των θέσεων της ΕΕ για ευρωτουρκικά και Κυπριακό, όσο και σε σχέση με την πορεία των προσαρμογών των Ηνωμένων Εθνών για επανένταξη συνομιλιών.

Κοινοτικές πηγές που μίλησαν στην «Κ» τόνισαν τη σημασία που έχει η μεγαλύτερη ευθυγράμμιση της Τουρκίας με την εξωτερική πολιτική της Ε.Ε., σήμερα σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, και αναγνωρίζουν πως το Κυπριακό επηρεάζει ευθέως την εξωτερική πολι-

τική της Ε.Ε. ακόμα και στην Κεντρική Ασία.

Ενδεικτικές για το πώς βλέπει η διπλωματία της Ε.Ε. την Τουρκία ήταν οι δηλώσεις του ύπατου εκπροσώπου Ζοζέφ Μπορέλ στο συνέδριο Quo Vadis Euroρα στο Σαντάντερ στα Ισπανία στις 23 Αυγούστου.

«Όταν πρωτοήλθα στις Βρυξέλλες, οι Γάλλοι και οι Ιταλοί ήταν στη Λιβύη. Δεν ήταν πάντα σε αρμονία και συνεργασία, όμως ήταν παρόντες. Σήμερα δεν υπάρχουν Ευρωπαίοι στη Λιβύη, μόνο Τούρκοι και Ρώσοι» ανέφερε ο κ. Μπορέλ, στο πλαίσιο αναφορών στην υποχώρηση της επιρροής της Ε.Ε. στην Αφρική και ειδικότερα στο Σαχέλ. «Οι βάσεις στις ακτές της Λιβύης δεν είναι πλέον ευρωπαϊκές - είναι τουρκικές και ρωσικές βάσεις, αυτό δεν είναι το πώς φανταζόμασταν τη διαχείριση της Μεσογείου» πρόσθεσε.

«Κλειδί» το Κυπριακό

Κοινοτική πηγή ανέφερε στην «Κ» πως η συζήτηση Φιντάν με τους «27» θα εστίαζε στις γεωπολιτικές προκλήσεις και προοπτικές συνεργασίας, υπενθυμίζοντας πως η «στενότερη συνεργασία με την Τουρκία είναι προς το γεωστρατηγικό μας συμφέρον».

Η ίδια πηγή επισήμανε πως ενώ η

Ενώ η Ε.Ε. ψάχνει νέες βάσεις στη συνεργασία με την Τουρκία στην εξωτερική πολιτική, η Λευκωσία περιμένει ενδείξεις από τον Τούρκο ΥΠΕΞ στις Βρυξέλλες.

Τουρκία ως υποψήφια προς ένταξη χώρα, σήμερα ευθυγραμμίζεται με την εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. σε ποσοστό μικρότερο του 10%, για αυτό «μια άτυπη και ανοικτή ανταλλαγή απόψεων με τον Τούρκο ΥΠΕΞ θα είναι πολύ χρήσιμη, ειδικά δεδομένου του ρόλου της Τουρκίας ως σημαντικού περιφερειακού παίκτη» στη Μαύρη Θάλασσα, τον νότιο Καύκασο ή τη Μέση Ανατολή.

Σε αυτό το πλαίσιο «το Κυπριακό ζήτημα είναι «κλειδί», καθώς επηρεάζει επίσης τις προοπτικές συνεργασίας μας στην εξωτερική πολιτική» σημείωσε η ίδια πηγή, φέρνοντας ως παράδειγμα το πώς η επιδίωξη της Τουρκίας να καταστεί η «ΤΑΒΚ» παρατηρητής στον Οργανισμό Τουρκογενών Κρατών επηρεάζει την εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. στην Κεντρική Ασία.

Για το Κυπριακό, η ίδια πηγή υπενθύμισε πως στα πιο πρόσφατα συμπεράσματα των 27 ηγετών επαναλαμβάνεται η θέση της Ε.Ε. υπέρ συνολικής λύσης στο πλαίσιο του ΟΗΕ και βάσει των αρχών και του κειμένου της Ε.Ε., τονίζοντας ότι «πρέπει να επαναφέρουμε τη διαδικασία στις ράγες το συντομότερο δυνατόν».

«Ο ρόλος της Τουρκίας σε αυτή τη διαδικασία είναι απαραίτητος και ελπίζουμε πως η ανταλλαγή απόψεων με

τον Τούρκο υπουργό θα βοηθήσει επίσης και από αυτή την άποψη» πρόσθεσε.

Προσεκτικά η Λευκωσία

Σε αυτό το πλαίσιο η Λευκωσία προσεγγίζει την άτυπη σύνοδο ως ευκαιρία να διαγνωστούν οι προθέσεις της Τουρκίας για το Κυπριακό. Διπλωματικές πηγές εκτιμούν πως ο Τούρκος ΥΠΕΞ θα θελήσει να αξιοποιήσει την παρουσία του στην άτυπη σύνοδο για να συμμετάσχει αποτελεσματικά στις συζητήσεις με την Ε.Ε., ιδίως για την κατάσταση στη Λωρίδα της Γάζας και τη Μέση Ανατολή, κάτι που ενδιαφέρει ιδιαίτερα την Άγκυρα και για λόγους εσωτερικής ρητορικής.

Ωστόσο οι ίδιες πηγές αποφεύγουν να προβλέψουν πως ακριβώς μπορεί να εξελιχθεί η συζήτηση για τα ίδια τα ευρωτουρκικά, και αν υπάρχει λογική ο κ. Φιντάν να αφήσει να επισκιαστεί η συζήτηση για τα όσα ζητά η Τουρκία από την Ε.Ε. (αναθεώρηση Τελωνειακής Ένωσης, φιλελευθροποίηση βίζας) από διαφωνίες για το Κυπριακό.

Η Λευκωσία επιμένει πως τα πράγματα είναι πλέον πιο ώριμα για συζήτηση των ευρωτουρκικών και του Κυπριακού σε επίπεδο Ε.Ε. σε σχέση με τον Φεβρουάριο, από όταν και μεσολάβησαν η συζήτηση και τα συμπεράσματα της

έκθεσης Μπορέλ από τους 27 ηγέτες. Παράλληλα, και η αποστολή της Μαρία Άνγκελα Ολγκίν, που είχε μόλις ξεκινήσει τον Φεβρουάριο, μέχρι τα μέσα του καλοκαιριού είχε φτάσει στο σημείο η προσωπική απεσταλμένη του γ.γ. του ΟΗΕ να θεωρεί πως υπήρχε περιθώριο έστω για σύγκλιση τριμερούς.

Πολλά την Πέμπτη θα εξαρτηθούν από το ποιο μήνυμα θα επιλέξει να στείλει ο Χακάν Φιντάν για το Κυπριακό, πώς θα το παρουσιάσει εντός της αίθουσας, αλλά και πώς θα εκτιμήσει ο κ. Κόμπας και η Ε/Κ πλευρά πως θα πρέπει να απαντήσουν σε παρασκηνιακές ή δημόσιες δηλώσεις.

Σε αυτό το παιχνίδι προθέσεων η Λευκωσία φαίνεται να έχει την κατανόηση των Βρυξελλών, με τον εκπρόσωπο της Κομισιόν Πίτερ Στάνο, να δηλώνει την Τρίτη πως η Ε.Ε. αναμένει να δει μια γενικότερη επικοινωνιακή στάση από την τουρκική πλευρά.

Η δρομολόγηση εξελίξεων στα ευρωτουρκικά δεν εξαρτάται από το Κυπριακό κατά τον τρόπο που επεδίωκε αρχικά η κυβέρνηση, αν και στην έκθεση Μπορέλ η Κύπρος είναι από τα ζητήματα όπου καταγράφεται η ανάγκη βελτίωσης του κλίματος ώστε να συμβάλει στις ευρύτερες σχέσεις κατά τρόπο σταδιακό, αναλογικό και αναστρέψιμο.

Ηχοι ανατροπών στην πολιτική για μεταναστευτικό

Το Βερολίνο βάζει στο τραπέζι της Ευρωπαϊκής Ένωσης το θέμα των απελάσεων στη Συρία – «Φως» στα αιτήματα της Λευκωσίας

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

Η ισλαμιστική τρομοκρατική επίθεση στο Ζόλινγκεν, τείνει να οδηγήσει σε νέο δόγμα τη μεταναστευτική πολιτική της Γερμανίας, ενόψει και των επικείμενων εθνικών εκλογών, προκαλώντας ανατροπές σε όλη την Ε.Ε., με επίκεντρο τη διενέργεια απελάσεων/επιστροφών, ακόμη και σε μη ασφαλείς χώρες, περιλαμβανομένων της Συρίας και του Αφγανιστάν. Η νέα κατάσταση πραγμάτων, που τείνει να δημιουργηθεί, εξυπηρετεί τις θέσεις της Λευκωσίας, η οποία υπό το φως των πολύ μεγάλων ροών που δέχεται (και προ του κινδύνου νέων ροών Σύρων από τον Λίβανο), έχει επανειλημμένα θέσει ενώπιον του Συμβουλίου της Ε.Ε. όπως επανεξεταστεί το καθεστώς κάποιων περιοχών της Συρίας, οι οποίες σύμφωνα με την κυπριακή κυβέρνηση, θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως ασφαλείς. Έστω και «σε πιλοτικό επίπεδο», ούτως ώστε να δρομολογηθεί η επιστροφή αριθμού Σύρων που βρίσκονται στην Κύπρο.

Αν και το ζήτημα επιστροφών σε μη ασφαλείς χώρες, και δη στη Συρία, ήταν εκτός συζήτησης για το Βερολίνο, η πρόσφατη ισλαμιστική επίθεση στο Ζόλινγκεν, με τρεις νεκρούς, δημιουργεί ένα νέο ρεύμα στη Γερμανία, το οποίο εκτιμάται ότι ενδέχεται να συμπαρασύρει στην ίδια κατεύθυνση όλο το ευρωπαϊκό οικοδόμημα.

Το θέμα ήγειρε ο ηγέτης της αξιωματικής αντιπολίτευσης των Χριστιανοδημοκρατών, Φρίντριχ Μερτς, ζητώντας όχι μόνο μαζικές απελάσεις στη Συρία και στο Αφγανιστάν, αλλά και τον τερματισμό αποδοχών αιτημάτων ασύλου από τις εν λόγω χώρες. Ο καγκελάριος Όλαφ Σολτς, εν μέσω προεκλογικών πιέσεων, σήκωσε το γάντι και υποστήριξε ότι «κάποια πράγματα πρέπει να αλλάξουν στην ευρωπαϊκή νομοθεσία», κάνοντας μάλιστα λόγο για τη σύσταση «ομάδας κρούσης» κρατών-μελών, προκειμένου να συζητήσουν το ζήτημα, ως επίσης και την εφαρμογή των όρων ασύλου. Το προσφυγικό/μεταναστευτικό αναμενόταν να βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα συνάντησης του καγκελαρίου Σολτς και

του Φρίντριχ Μερτς που είχε προγραμματιστεί χθες στο Βερολίνο.

Την ίδια ώρα το ακροδεξιό κόμμα, Εναλλακτική για τη Γερμανία, AfD, φέρεται να κυριαρχεί στο ανατολικό τμήμα της χώρας και σύμφωνα με μετρήσεις ενδέχεται να εξασφαλίσει ποσοστά που κυμαίνονται μεταξύ 30-34% στις εκλογές που πρόκειται να διεξαχθούν τις προσεχείς εβδομάδες, την 1η Σεπτεμβρίου στη Σαξονία και Θουριγγία και στις 22 Σεπτεμβρίου στο Βρανδεμβούργο.

Πολιτική πλειοδοσία

Κοινωνική πηγή έλεγε στην «Κ» ότι «με βάση την εικόνα που σχηματίζεται στη Γερμανία, πιθανότατα να βρεθούμε μπροστά από ριζικές αλλαγές στο προσφυγικό/μεταναστευτικό σε όλη την Ε.Ε. Κάτι που όπως όλα δείχνουν, θα γίνει πιο αισθητό, όσο πλησιάζουν οι εκλογές του 2025 στη Γερμανία». Όπως

Η τάση που καταγράφεται στη Γερμανία για αλλαγή α-κόμη και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο προσφυγικό/μεταναστευτικό, δεν διαφέρει ιδιαίτερα από την πολιτική προσέγγιση της Γαλλίας που πιέζει για λήψη αυστηρότερων μέτρων και κανόνων.

πο αισθητό ενδεχομένως να γίνει και το φερτ για την καγκελαρία, τόσο του Όλαφ Σολτς, όσο του Χριστιανοδημοκράτη Φρίντριχ Μερτς, το κόμμα του οποίου καταγράφει ποσοστά της τάξης του 28% και βρίσκεται πρώτο στην παρούσα φάση. Πολύ μεγάλο ποσοστό εμφανίζονται να καταγράφουν επί του παρόντος και οι ακροδεξιοί του AfD, σε εθνικό επίπεδο, αγιζόντας το 20%.

Η ίδια πηγή εξέφρασε ανησυχία για τις εξελίξεις στη Γερμανία, υποστηρί-

Ο καγκελάριος Όλαφ Σολτς, εν μέσω προεκλογικών πιέσεων, υποστήριξε ότι «κάποια πράγματα πρέπει να αλλάξουν στην ευρωπαϊκή νομοθεσία», κάνοντας μάλιστα λόγο για τη σύσταση «ομάδας κρούσης» κρατών-μελών, προκειμένου να συζητήσουν το ζήτημα, ως επίσης και την εφαρμογή των όρων ασύλου.

ζοντας ότι «δεν αποκλείεται να βρεθούμε ενώπιον μιας διαδικασίας πολιτικής πλειοδοσίας, προς άγρο ψήφων, ενόψει των εκλογών του 2025, η οποία μοιραία θα οδηγήσει την Ε.Ε. σε ριζικές αλλαγές στο προσφυγικό/μεταναστευτικό, καθώς είναι γνωστό ότι το Βερολίνο επηρεάζει σε καθοριστικό βαθμό την ευρωπαϊκή πολιτική». Σύμφωνα με την ίδια πηγή, «αν αναλογιστούμε ότι η Γερμανία ήταν μέχρι τώρα η χώρα που συγκαταρούσε άλλα κράτη-μέλη

της Ε.Ε., φρενάροντας το αίτημα για σκλήρυνση της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής και εάν συνυπολογίσουμε ότι τόσο ο Σοσιαλιστής καγκελάριος Όλαφ Σολτς, όσο και ο ηγέτης της αξιωματικής αντιπολίτευσης των Χριστιανοδημοκρατών Φρίντριχ Μερτς που έδειξε να φλερτάρει και με το AfD, ζητούν διαφοροποίηση της πολιτικής για το προσφυγικό/μεταναστευτικό, τότε μάλλον είναι προφανές, αν όχι και προδιαγεγραμμένη, η κατεύθυνση

που τείνουν να προσλάβουν οι εξελίξεις».

Όλοι μαζί;

Η τάση που καταγράφεται στη Γερμανία για αλλαγή ακόμη και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο προσφυγικό/μεταναστευτικό, με φωνές ακόμη και για μαζικές απελάσεις ή επιστροφές, δεν διαφέρει ιδιαίτερα από την πολιτική προσέγγιση της Γαλλίας που, εν μέσω ακυβερνησίας, πιέζει για λήψη αυστη-

ρότερων μέτρων και κανόνων. Όλα αυτά προκαλούν χαμόγελα ικανοποίησης στην Ιταλία, όπου ο πρωθυπουργός Τζορτζία Μελόνι απαιτεί εδώ και καιρό αλλαγή πλεύσης από την Ε.Ε., προκειμένου να υιοθετήσει σκληρότερη γραμμή. Ομοίως και η Δανία, ενώ η Ολλανδία, με τη στήριξη της κυβέρνησης από τον Γκερτ Βίλντερς, φέρεται να επιδιώκει ένα νομικό πλαίσιο που παραπέμπει στην κήρυξη κρίσης ασύλου.

Η Λευκωσία παρακολουθεί

Η Κυπριακή Δημοκρατία που έχει φτάσει στα όρια της, καταγράφοντας αρνητικά ρεκόρ στους αριθμούς προσφύγων/μεταναστών και αιτητών ασύλου, σε όλη την Ε.Ε., έχει επανειλημμένα ζητήσει διά του υπουργού Εσωτερικών Κωνσταντίνου Ιωάννου, την επανεξέταση του καθεστώτος της Συρίας. Κάτι πλέον που φέρεται να συγκεντρώνει την προσοχή και της Γερμανίας, η οποία αναφέρεται μάλιστα σε αλλαγή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, με ευθείες αναφορές σε απελάσεις και επιστροφές στη Συρία και το Αφγανιστάν.

Η Λευκωσία, η οποία παρακολουθεί τις εξελίξεις που καταγράφονται στη Γερμανία αναφορικά με το προσφυγικό/μεταναστευτικό, είχε υποστηρίξει ότι κάποια τμήματα της Συρίας θα μπορούσαν να αξιολογηθούν και να θεωρηθούν ως ασφαλείς περιοχές, ώστε να καταστεί δυνατή η επιστροφή Σύρων προσφύγων/μεταναστών.

Ο ΥΠΕΣ είχε τονίσει την ανάγκη «να επαναξιολογηθεί το υφιστάμενο καθεστώς της Συρίας και να εξεταστεί το ενδεχόμενο, ακόμη και σε πιλοτική βάση, χαρακτηρισμού ορισμένων περιοχών της Συρίας ως ασφαλείς περιοχές, στη βάση σχετικής αξιολόγησης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για το Άσυλο».

Ο κ. Ιωάννου είχε υποστηρίξει επίσης ότι «η Ε.Ε. θα πρέπει να εξετάσει τις αποφάσεις της για το θέμα, στη βάση των πραγματικότητων που υπάρχουν και στη βάση των αρνητικών δεδομένων που δημιουργεί η συνέχιση της υφιστάμενης πολιτικής».

Η Τράπεζα Κύπρου στο πλαίσιο των εορτασμών για τα 125 χρόνια της παρουσιάζει το πολιτιστικό γεγονός της χρονιάς:

ΣΤΑΥΡΟΣ ΞΑΡΧΑΚΟΣ

ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ

40 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ'
(ΣΧΟΛΗΣ ΤΥΦΛΩΝ)

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΤΕΤΑΡΤΗ 11.09.2024

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟ "Μ. ΤΟΚΑΣ"

ΛΕΜΕΣΟΣ, ΠΕΜΠΤΗ 12.09.2024

Τράπεζα Κύπρου

125
ΧΡΟΝΙΑ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ : **ticketmaster**.cy | ACS | 7777 7040

ΧΟΡΗΓΟΣ: **UoL** University of Limassol

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ: **AEGEAN**

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: **Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**

wizguide

Dust + Cream: Οπου η ομορφιά συναντάει την ποιότητα

Ο Λεάνδρος Καρακατσάνης μιλάει για την πορεία, τη φιλοσοφία, τους στόχους, την κυπριακή αγορά και την ψηφιακή παρουσία της εταιρείας

της ΑΝΝΑΣ ΠΑΥΛΙΟΥ

Ένα σκίτσο που αποτύπωνε το εξωτερικό ενός καταστήματος καλλυντικών έδωσε την ιδέα στον Λεάνδρο Καρακατσάνη για τη δημιουργία της Cream Team (DUST+CREAM). Μιας εταιρείας που προσφέρει στους πελάτες της καλλυντικά αρίστης ποιότητας. Το ελληνικό brand ομορφιάς, αγκαλιάστηκε πολύ γρήγορα στην Ελλάδα αλλά και στην Κύπρο. Σήμερα διαθέτει 85 καταστήματα σε Ελλάδα και Κύπρο. Ο κ. Καρακατσάνης, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Cream Team (DUST+CREAM), σε συνέντευξη στην «Κ», αναφέρεται στο ξεκίνημα και την πορεία της εταιρείας, την αμοιβαία σχέση εμπιστοσύνης με τους καταναλωτές, τους στόχους, την κυπριακή αγορά και την ψηφιακή παρουσία του ελληνικού brand ομορφιάς.

- Πώς αποφασίσατε να μπειτε στο χώρο της ομορφιάς;

- Όλα ξεκίνησαν από μια ιδέα, που σχεδιάστηκε σε ένα κομμάτι χαρτί. Στο σκίτσο αποτυπωνόταν το εξωτερικό ενός καταστήματος καλλυντικών. Στην Ελλάδα της κρίσης, θεωρήσαμε χρέος μας να προσφέρουμε στο ελληνικό κοινό, καλλυντικά προϊόντα αρίστης ποιότητας, σε εξαιρετικά προσιτές τιμές, κάτι το οποίο δεν υπήρχε στην εγχώρια αγορά.

Κάπως έτσι, το ταξίδι ξεκίνησε και το πρώτο κατάστημα DUST+CREAM άνοιξε στην Νότια Ελλάδα –και πιο συγκεκριμένα στην Καλαμάτα. Αρχικά, η DUST+CREAM επένδυσε στην επαρχία και συνέχισε να ανοίγει καταστήματα σε αρκετές πόλεις. Η ζήτηση όμως ήταν μεγάλη και πολύ σύντομα άνοιξαν καταστήματα στα αστικά κέντρα της Θεσσαλονίκης και Αθήνας.

- Ποια η φιλοσοφία πίσω από την έρευνα και παραγωγή της DUST+CREAM;

- Το κύριο μέλημα των καταστημάτων που διαθέτουν μια γκάμα με περισσότερους από 3.000 κωδικούς σε προϊόντα μακιγιάζ, αρώματα, καλλυντικά και είδη προσωπικής περιποίησης για γυναίκες και άνδρες, είναι να προσφέρουν ποιοτικά προϊόντα σε προσιτές τιμές που προσαρμόζονται απόλυτα στις ανάγκες και τις επιθυμίες των καταναλωτών της.

Το brand προσφέρει προϊόντα υψηλής ποιότητας, δημιουργημένα με τέτοιο τρόπο ώστε να σέβονται τις ανάγκες και τη διαφορετικότητα των καταναλωτών, προσφέροντας παράλληλα την καλύτερη σχέση ποιότητας-τιμής.

Η διαδικασία σχεδιασμού και ανάπτυξης των προϊόντων είναι μια αρκετά σύνθετη και χρονοβόρα διαδικασία που απαιτεί μεθοδική δουλειά και πολλή δημιουργικότητα. Το ταξίδι ξεκινά από τη διερεύνηση των σύγχρονων αναγκών του πελάτη. Ακολουθεί η σύνθεση καινοτόμων φαρμάκων, η χρήση νέων δραστικών συστατικών και η ανεύρεση σύγχρονων, sustainable υλικών συσκευασίας. Αυτά που σχεδιάζονται, παράγονται στην ιδιόκτητη μονάδα παραγωγής στη Θεσσαλονίκη, ενώ ακολουθούν πιστά τις προδιαγραφές του Ε.Ο.Φ. και είναι όλα ελεγμένα και πιστοποιημένα. Τον Σεπτέμβριο του 2014 η εταιρεία έλαβε την πιστοποίηση Συστήματος Ορθής Παρασκευαστικής Πρακτικής κατά ISO 22716:2007, για την παραγωγή και αποθήκευση καλλυ-

ντικών προϊόντων, από την TUV AUSTRIA HELLAS. Έκτοτε, ανανεώνει τα ετήσια.

- Τα προϊόντα της DUST+CREAM συνδυάζουν ποιότητα σε προσιτές τιμές. Πώς το έχετε πετύχει αυτό;

- Επενδύσαμε στη δημιουργία ιδιόκτητης μονάδας παραγωγής με έδρα τη Θεσσαλονίκη, που τροφοδοτεί απευθείας το δίκτυο καταστημάτων της, χωρίς ενδιάμεσους, εξασφαλίζοντας έτσι χαμηλά κόστη. Η DUST+CREAM επιλέγει να μετακυλήσει το «όφελος» στους καταναλωτές, δημιουργώντας

Είναι πρόκληση να εισέρχεται κανείς σε μια νέα αγορά με ιδιαίτερες καταναλωτικές συνήθειες, όπως η κυπριακή και να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις ενός νέου κοινού.

προϊόντα σε πολύ ανταγωνιστικές τιμές.

Βιώσιμη ανάπτυξη

- Ποια η σημασία της βιώσιμης ανάπτυξης για την DUST+CREAM;

- Η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί για εμάς μονόδρομο, μιας και θεωρούμε χρέος μας να παραδώσουμε στις επόμενες γενιές έναν κόσμο καλύτερο από αυτόν που παραλάβαμε.

Τα τελευταία χρόνια το brand έχει βάλει στο DNA του το κομμάτι της αειφορίας και έχει παρουσιάσει σειρές με υψηλή ποσοστωση σε natural origin ingredients και sustainable packaging materials, κάνοντας τα πρώτα του βήματα στην παρουσίαση λύσεων φιλικών προς το περιβάλλον.

Ταυτόχρονα, σχεδιάζονται επενδύσεις στην παραγωγική μας μονάδα και εισοδος σε αυτή νέων τεχνολογιών και μηχανημάτων, που στόχο έχουν την αύξηση της παραγωγικότητας και την ελαχιστοποίηση του ανθρακικού αποτυπώματος.

- Διαθέτετε καταστήματα σε Ελλάδα και Κύπρο. Υπάρχουν πλάνα για επέκταση των καταστημάτων σας και σε άλλες χώρες;

- Αυτή τη στιγμή διαθέτουμε πάνω από 85 φυσικά καταστήματα σε Ελλάδα και Κύπρο και 2 e-shops με την επωνυμία DUST+CREAM. Γίνονται όμως προσεκτικά και μεθοδευμένα βήματα για την επέκταση της εταιρείας στο εξωτερικό, καθώς υπάρχει μεγάλη ζήτηση των προϊόντων DUST+CREAM από πολλές χώρες. Ωστόσο, η εταιρεία Creamteam ABBE που είναι κύριος του σμήματος «DUST+CREAM» διαθέτει και business unit χονδρικής που δραστηριοποιείται με private labeled προϊόντα σε αρκετές χώρες της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής.

Η κυπριακή αγορά

- Πώς βλέπετε την κυπριακή αγορά;
- Η DUST+CREAM εισήλθε στην αγορά της Κύπρου εν μέσω πανδημίας. Μέσα σε αυτή τη δύσκολη περίοδο κατάφερε να εδραιωθεί και να ανοίξει καταστήματα σε πέντε κομβικά σημεία

της χώρας. Είναι πρόκληση να εισέρχεται κανείς σε μια νέα αγορά με ιδιαίτερες καταναλωτικές συνήθειες και να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις ενός νέου κοινού. Με μεθοδική δουλειά και στόχευση στη γνωριμία του κυπριακού κοινού με το brand και το awareness αυτού, η DUST+CREAM κατέκτησε σημαντικό μερίδιο της εγχώριας αγοράς ομορφιάς, δημιουργώντας σχέσεις εμπιστοσύνης με τους νέους της πελάτες.

- Εντοπίζετε διαφορές συγκριτικά με την αγορά της Ελλάδας;

- Στο κομμάτι της αποδοχής των προϊόντων μας στις δύο αγορές δε θα λέγαμε ότι παρατηρούμε σημαντικές διαφορές. Η κυπριακή αγορά αγκαλιάσε πολύ γρήγορα τα καταστήματα και τα προϊόντα μας και πολύ άμεσα ξεκίνησε η δημιουργία σχέσεων με τους πελάτες και η κατανόηση των «θέλω» τους. Το awareness της DUST+CREAM στην Κύπρο είναι αξιοσημείωτο για το χρονικό διάστημα που δραστηριοποιούμαστε στο νησί. Σε σχέση με το προϊοντικό μίγμα και το weight της κάθε κατηγορίας στις δύο χώρες, θα λέγαμε πως η Κύπρος δείχνει ιδιαίτερη προτίμηση στα προϊόντα μακιγιάζ. Τα νέα αρώματα D+C PERFUMES όμως, έκαναν έντονη την εμφάνισή τους και κερδίζουν σημαντικό έδαφος.

- Το γεγονός ότι τα προϊόντα της DUST+CREAM κατασκευάζονται στην Ελλάδα, πιστεύετε έχει παίξει ρόλο στην επιλογή του καταναλωτικού κοινού;

- Η στενή σχέση μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου δεν περιορίζεται μόνο στη γεωγραφική εγγύτητα και την κοινή γλώσσα. Οι Κύπριοι καταναλωτές έχουν δημιουργήσει ένα δέσιμο εμπιστοσύνης σε σχέση με τα ελληνικά προϊόντα και αυτό τους κάνει να τα επιλέγουν συνειδητά, γνωρίζοντας ότι ανταποκρίνονται στις υψηλές προσδοκίες τους.

Επιπρόσθετα, πριν από το άνοιγμα των καταστημάτων στην Κύπρο, μετρούσαμε πληθώρα επισκέψεων Κύπριων πελατών στα καταστήματα μας στην Ελλάδα, όλα τα χρόνια της ύπαρξής μας, πράγμα που μας υποδείκνυε τις στενές σχέσεις των δύο χωρών και στον χώρο του beauty. Για αυτό και αποφασίσαμε να απευθυνθούμε στην κυπριακή αγορά πιο άμεσα. Όσο περνούν τα χρόνια, γίνεται όλο και πιο γνωστό στο κυπριακό κοινό ότι η DUST+CREAM παράγει και εμπορεύεται προϊόντα που σχεδιάζονται στην Ελλάδα, γεγονός που δημιουργεί ακόμη πιο ισχυρές σχέσεις σύνδεσης του πελάτη με το brand.

Το brand προσφέρει προϊόντα υψηλής ποιότητας, δημιουργημένα με τέτοιο τρόπο ώστε να σέβονται τις ανάγκες και τη διαφορετικότητα των καταναλωτών, προσφέροντας παράλληλα την καλύτερη σχέση ποιότητας-τιμής, τονίζει ο κ. Λεάνδρος Καρακατσάνης.

Τα προϊόντα που ξεχωρίζουν και η ηλεκτρονική αγορά

- Ποια είναι τα προϊόντα σας με το μεγαλύτερο ποσοστό αγοράς;

- Το portfolio της DUST+CREAM αριθμεί περισσότερους από 3.000 κωδικούς, που αγγίζουν όλες τις προϊοντικές κατηγορίες του beauty industry. Η DUST+CREAM που είναι ένα mono-brand στο οποίο μπορεί κανείς να βρει την γκάμα των προϊόντων που διαθέτει ένα multi-brand. Περιλαμβάνει προϊόντα μακιγιάζ, κρέμες προσώπου και σώματος, αντιλιακά προϊόντα, αρώματα και είδη προσωπικής φροντίδας. Τα σημαντικότερα μερίδια πωλήσεων καταλαμβάνει

η κατηγορία του make up με ένα εξαιρετικά extended κωδικολόγιο και με πληθώρα επιλογών. Το μακιγιάζ είναι το δυνατό μας σημείο! Η κατηγορία της αντιλιακής προστασίας «αγγίζει» σημαντικά την κυπριακή αγορά, μιας και η ανάγκη προστασίας από τις επιπτώσεις της ηλιακής ακτινοβολίας έχει επιμειωθεί στους πελάτες της Κύπρου. Η ενίσχυση της κατηγορίας αρωμάτων με τα unique και premium D+C PERFUMES τους τελευταίους μήνες, έχει φέρει ένα νέο αέρα στο brand, έχει ενθουσιάσει και είναι πολλά υποσχόμενη.

- Πιστεύετε ότι η ηλεκτρονική αγορά έχει επηρεάσει την αγορά στα φυσικά καταστήματα; Αν ναι, σε τι βαθμό και πώς;

- Στην DUST+CREAM, δε δίνουμε προτεραιότητα μόνο στη δια ζώσης παρουσία των πελατών στα καταστήματά μας, αλλά και στην ψηφιακή μας προβολή. Επενδύουμε σε τεχνολογία και νέα κανάλια επικοινωνίας, με στόχο να βελτιώσουμε διαρκώς την εμπειρία αγοράς και να παρέχουμε πραγματική αξία σε κάθε μας αλληλεπίδραση με τους καταναλωτές.

Ωστόσο, η άμεση επαφή με το προϊόν -ιδίαιτερα στο beauty industry- η δυνατότητα που προσφέρεται στον πελάτη στην instore επίσκεψη του για αλληλεπίδραση με το προϊόν (παρατήρηση υφής, αρώματος, χρώματος) υποδεικνύει πως οι εταιρείες δεν πρέπει να μελούν την περιποίηση και των φυσικών καταστημάτων. Η DUST+CREAM δείχνει τον δρόμο, μιας και ήδη έχει ξεκινήσει το refresh των καταστημάτων της στην Ελλάδα και δρομολογεί και την ανανέωση των καταστημάτων της στην Κύπρο.

Μποτιλιάρισμα αεροσκαφών στο FIR Αθηνών

Οι υψηλές επιδόσεις του ελληνικού τουρισμού, αλλά και η αυξανόμενη ικανοποίηση ελληνικών και ξένων αεροπορικών επιχειρήσεων για τις παρεχόμενες υπηρεσίες υποδοχής και διαχείρισης των πτήσεων, κλιμακώνουν την εναέρια κυκλοφορία στην Ελλάδα. Παράλληλα καταδεικνύουν την ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης υποδομών, εξοπλισμού αλλά και προσθήκης ανθρώπινου δυναμικού, αφενός στα αεροδρόμια που δεν έχουν ακόμη ιδιωτικοποιηθεί και αφετέρου στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας που διαχειρίζεται όλα αυτά την κίνηση αεροσκαφών. Είναι χαρακτηριστικό ότι το Σάββατο 10 Αυγούστου φέτος ο έλεγχος εναέριας κυκλοφορίας της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας εξυπηρετήσε 4.944 πτήσεις στο FIR Αθηνών (αφίξεις, αναχωρήσεις και διελεύσεις -υπερπτήσεις αεροσκαφών), αριθμός που αποτελεί νέο ρεκόρ όλων των εποχών. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», εξ αυτών των 4.944 πτήσεων οι 3.300 αφορούσαν αεροσκάφη που προοιωνόταν ή απογειώθηκαν από ελληνικά αεροδρόμια και οι άλλες 1.600 ήταν υπερπτήσεις.

Για λόγους σύγκρισης αξίζει να σημειωθεί πως το Κέντρο Ελέγχου Ανώτερης Περιοχής του Eurocontrol στο Μάαστριχτ, το οποίο ελέγχει έναν από τους πιο πολυσύχναστους εναέριους χώρους της Κεντρικής Ευρώπης και τέσσερα FIR (Βελγίου, Ολλανδίας, Λουξεμβούργου και μέρος της Γερμανίας), καταγράφηκε το 2024 μια μέση ημερήσια κίνηση περίπου 4.800 πτήσεων. Δεύτερο αεροδρόμιο σε κίνηση στην Ελλάδα μετά την Αθήνα παραμένει σταθερά το αεροδρόμιο Ηρακλείου «Νίκος Καζαντζάκης» όπου, σύμφωνα με στοιχεία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, τα ρεκόρ ανόδου εξυπηρετήσε ταξιδιωτών είναι συνεχόμενα: την Κυριακή 21 Ιουλίου ο κρατικός αερολιμένας της Κρήτης κατέγραψε ρεκόρ όλων των εποχών με τη διαχείριση 62.778 επιβατών μέσα σε ένα 24ωρο.

Ο διοικητής της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, Γιώργος Σαουντάτος, σημειώνει πως «πρωταγωνιστές στη στήριξη της ανόδου που καταγράφουν οι αεροπορικοί δείκτες είναι το έμπυχο δυναμικό της υπηρεσίας», ενώ «η διαθεσιμότητα

Την Κυριακή 21 Ιουλίου ο κρατικός αερολιμένας της Κρήτης κατέγραψε ρεκόρ όλων των εποχών με τη διαχείριση 62.778 επιβατών μέσα σε ένα 24ωρο.

των συστημάτων αεροναυτιλίας καθ' όλη τη διάρκεια της θερινής περιόδου είναι αισθητά βελτιωμένη σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος». Σύμφωνα με τον

επικεφαλής της υπηρεσίας, βρίσκεται σε εξέλιξη «το φιλόδοξο πρόγραμμα εκσυγχρονισμού των συστημάτων αεροναυτιλίας και η ενίσχυση του ανθρώπινου

δυναμικού με έμφαση στις ειδικότητες ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας και ηλεκτρονικών/ATSEP, προκειμένου να αντεπεξέλθουμε στις επιχειρησιακές και τεχνολογικές προκλήσεις των επόμενων ετών». Υπενθυμίζεται ότι, όπως αποκαλύψαμε η «Κ» στα μέσα Αυγούστου, το Υπνετραμείο σε συνεργασία με την κυβέρνηση έχει δρομολογήσει τη διαδικασία αναζήτησης μοντέλου χρηματοδότησης, πιθανότατα και κρατικής, για την επέκταση και αναβάθμιση των υποδομών των 22 περιφερειακών αεροδρομίων, που δεν έχουν ιδιωτικοποιηθεί και λειτουργούν από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ). Ο λόγος για τα αεροδρόμια σε Πάρο, Νάξο, Ιωάννινα, Αλεξανδρούπολη, Λάμιο, Αστυπάλαια, Χίο, Κοζάνη, Καστοριά, Κάρπαθο, Κύθηρα, Μίλο, Σκύρο, Νέα Αγχίαλο, Σύρο, Αραξο, Κάλυμνο, Ικαρία, Καστελλόριζο, Κάσο, Λέρο και Σπτεία. Παράλληλα στα μέσα Οκτωβρίου αναμένεται δεσμευτικές οικονομικές προφορές για την ιδιωτικοποίηση του αερολιμένα στην Καλαμάτα.

ΗΛΙΑΣ Γ. ΜΠΕΛΛΟΣ

Στα 119,38 δισ. ευρώ ο τζίρος των επιχειρήσεων στην Ελλάδα το β' τρίμηνο

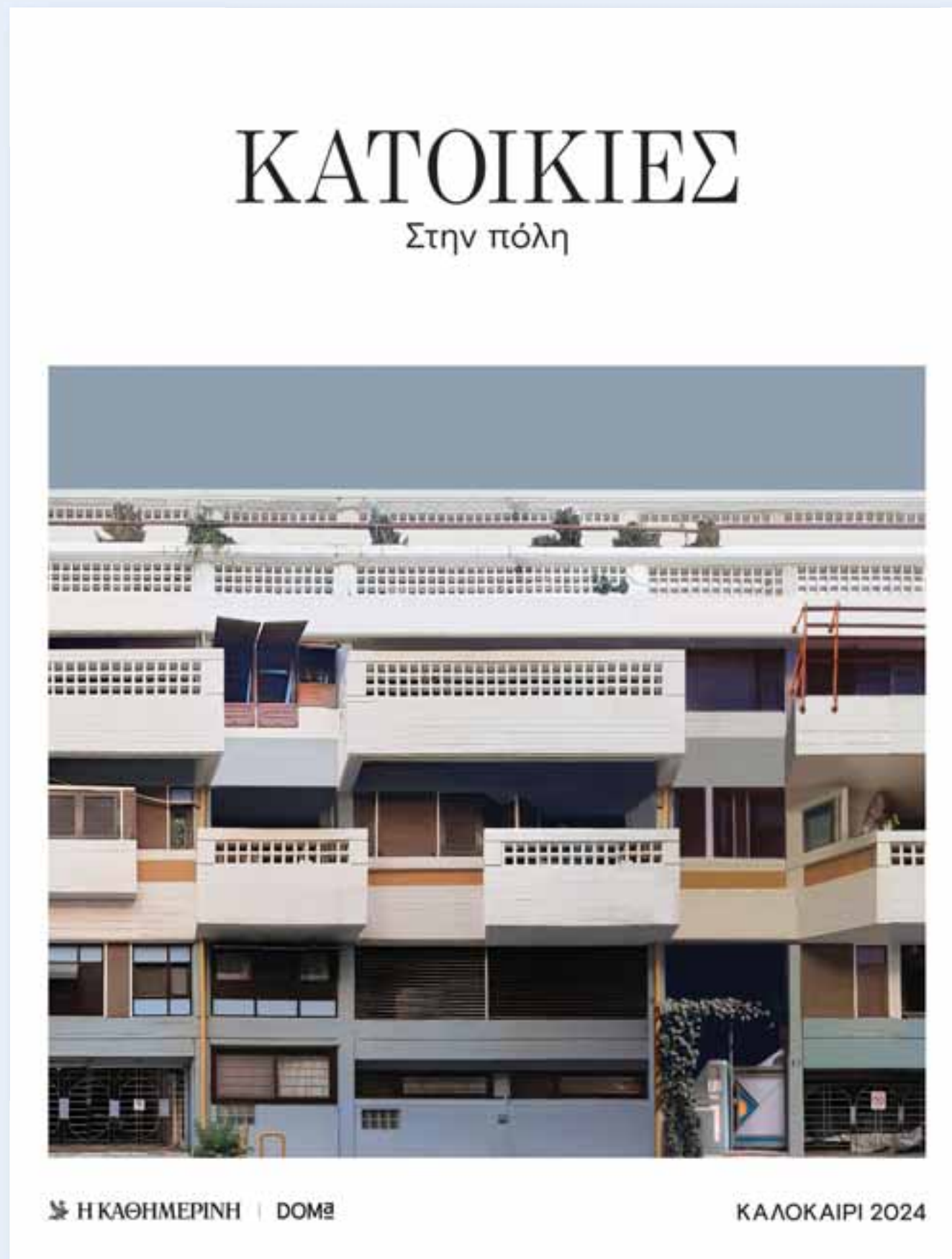
Αύξηση κατά 5,7% σημείωσε ο τζίρος των επιχειρήσεων το β' τρίμηνο του 2024 σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2023, φτάνοντας τα 119,38 δισ. έναντι 112,89 δισ. ευρώ. Μικρότερη ήταν η αύξηση σε επίπεδο εξαμηνίου, της τάξης του 3,7%, με τον τζίρο του συνόλου των επιχειρήσεων να διαμορφώνεται το διάστημα Ιανουαρίου - Ιουνίου 2024 σε 220,19 δισ. ευρώ έναντι 212,17 δισ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2023. Μέρους της αύξησης του τζίρου είναι βεβαίως πληθωριστική.

Τη μεγαλύτερη αύξηση στον κύκλο εργασιών το δεύτερο τρίμηνο 2024 σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο 2023 παρουσίασαν οι επιχειρήσεις του τομέα κατασκευών, κατά 16,6%, ενώ τη μεγαλύτερη μείωση εμφάνισαν οι επιχειρήσεις του τομέα παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού κατά 19,8%, λόγω μείωσης των τιμών στην ενέργεια. Στους βασικότερους τομείς της ελληνικής οικονομίας ο τζίρος διαμορφώθηκε κατά το β' τρίμηνο του 2024 και κατά το α' εξάμηνο του

2024 σε σύγκριση με τα αντίστοιχα διαστήματα του 2023 ως εξής: Εμπόριο (χονδρικό και λιανικό): 45,50 δισ. ευρώ από 43,65 δισ. ευρώ και σε 84,78 δισ. ευρώ από 82,32 ευρώ πέρυσι. Μεταποίηση: 24,65 δισ. ευρώ από 23,24 δισ. ευρώ και σε 46,62 δισ. ευρώ από 46,03 δισ. ευρώ πέρυσι. Μεταφορά και αποθήκευση: 6,75 δισ. ευρώ από 6,28 δισ. ευρώ και σε 12,06 δισ. ευρώ από 11,37 δισ. ευρώ πέρυσι. Καταλύματα - εστίαση: 5,37 δισ. ευρώ από 4,96 δισ. ευρώ και 7,61 δισ. ευρώ από 6,99 δισ. ευρώ πέρυσι. Κατασκευές: 4,52 δισ. ευρώ από 3,3 δισ. ευρώ και 7,82 δισ. ευρώ από 6,68 δισ. ευρώ πέρυσι. Με βάση τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, το β' τρίμηνο του 2024 είναι το καλύτερο από πλευράς τζίρου δεύτερο τρίμηνο για το σύνολο της περιόδου 2019-2024. Το 2019 ο τζίρος των επιχειρήσεων ήταν 79,94 δισ. ευρώ, το 2020 62,96, το 2021 81,60, το 2022 115,71 και το 2023 112,89 δισ. ευρώ.

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μία πρωτότυπη έκδοση υψηλής αισθητικής
για μία απολαυστική εμπειρία ανάγνωσης

ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Πώς οι Έλληνες αρχιτέκτονες σχεδιάζουν, διαμορφώνουν και οραματίζονται τους χώρους που κατοικούμε; Ένα λεύκωμα με 14 έργα σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, από ένα ανακαινισμένο νεοκλασικό αρχοντικό σε δημιουργικές μεταμορφώσεις διαμερισμάτων της αντιπαροχής, μέχρι ένα νεόδμητο συγκρότημα μονάδων μικρο-κατοίκησης.

ΚΥΡΙΑΚΗ
01
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Αύξηση της ζήτησης για πακέτα διακοπών

Των ΤΖΟΑΝΑ ΠΛΟΥΣΙΝΕΚΑ και ΓΙΟΝ ΝΑΖΚΑ / REUTERS

Οι παραθεριστές που θέλουν ήλιο στρέφονται σε οργανωμένες διακοπές στην Ευρώπη. Οι τιμές των ξενοδοχείων και των ναύλων ανέχονται, οπότε αναθερμαίνεται η ζήτηση για τα προγράμματα όλα σε ένα, τα οποία είχαν χάσει την εύνοια των τουριστών. Συν τοις άλλοις, το ότι τα πακέτα αυτά εξασφαλίζουν, αφενός, σταθερό κόστος χωρίς επιπλέον απρόβλεπτα έξοδα λόγω ανόδου τιμών και απεργιών, λόγου χάριν, αφετέρου, ευκολότερη αποζημίωση τα κάνουν δελεαστικότερα.

Αφού πέρασαν χρόνια που οι ταξιδιώτες οργάνωναν τις διακοπές μέσω Διαδικτύου, σήμερα ταξιδιωτικοί αναλυτές λένε ότι η τάση αγοράς ενός ετήσιου πακέτου, η οποία εμφανίστηκε το 2023, έχει επιταχυνθεί φέτος το καλοκαίρι. «Αρχικά πιστεύαμε ότι πρόκειται για κάτι που θα εξαφανιζόταν τη δεκαετία του 1970», επισφαιρίζει ο Στιούαρτ Χάτσερ, διευθυντής οικονομολόγος στην εταιρεία ανάλυσης δεδομένων αερομεταφορών IBA. «Μετά την πανδημία, ακόμα περισσότερο άνθρωποι επιλέγουν τα οργανωμένα ταξίδια». Οι δαπάνες για πακέτα διακοπών στην Ευρώπη, τα οποία είναι δημοφιλέστερα μεταξύ Βρετανών και Γερμανών, αναμένεται να ανέλθουν στα 117 δισ. δολάρια φέτος, αυξημένες κατά 11% σε σύγκριση με το 2023, ενώ θα φθάσουν στο νέο ρεκόρ των 125,9 δισ. δολαρίων το 2025, σύμφωνα με την εταιρεία ερευνών Euromonitor.

Η αναζωογόνηση του ενδιαφέροντος για τα πακέτα βοήθησε την TUI, τον μεγαλύτερο τουριστικό πράκτορα της Ευρώπης, να εμφανίσει προ ημερών τριμηνιαία αποτελέσματα που ξεπέρασαν τις

προσδοκίες. Το σταθερό προκαταβληθέν κόστος και η σχέση ποιότητας - τιμής είναι ελκυστικά στοιχεία, όπως ανέφερε η Καρολίνη Μπρέμερ, υπεύθυνη στελέχους του κλάδου ταξιδιών της Euromonitor. Οι Βρετανοί ξοδεύουν κατά μέσον όρο περίπου 450 δολάρια κατά κεφαλήν σε αυτές τις αποδράσεις, σύμφωνα με τα στοιχεία της Euromonitor, διότι οι αντίστοιχοι τουριστικοί πράκτορες διαπραγματεύονται συμφωνίες με ξενοδοχεία, εταιρείες μεταφορών και άλλους παίκτες προς μείωση του κόστους. Πάντως, ακόμη και τα πακέτα θα ακριβύνουν, εκτιμά η Euromonitor, και οι τιμές θα αυξηθούν με σύνθετο επίσημο ρυθμό ανάπτυξης (CAGR) 3,5% μεταξύ 2024 και 2029, ταχύτερα από ό,τι πριν από την πανδημία, όταν αυξήθηκαν περίπου 1,3% το 2014-2019. Η διάθεση για τα πακέτα διακοπών αποτελεί φωτεινό σημείο για τον ταξιδιωτικό κλάδο, ο οποίος ανησυχεί μήπως φθίνει ο μετά την πανδημία ενθουσιασμός για τα αεροπορικά ταξίδια λόγω υψηλότερων ναύλων. Ειδικότερα, οι κρατήσεις πακέτων διακοπών για τη βρετανική ταξιδιωτική εταιρεία Jet2 ενισχύθηκαν 7% το καλοκαίρι, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 72% των συνολικών, σύμφωνα με την ετήσια έκθεσή της.

Η Κροατία, η Κύπρος, η Ελλάδα, η Ιταλία, η Μάλτα, η Πορτογαλία, η ηπειρωτική Ισπανία, οι Βαλεαρίδες και οι Κανάλιοι Νήσοι, και η Τουρκία συνιστούν περιζήτητους προορισμούς. Στο πεδίο της κρουαζιέρας, επίσης, η Norwegian Cruise Line Holdings, η Carnival και η Royal Caribbean Group βελτίωσαν τις ετήσιες προβλέψεις κερδών λόγω διογκούμενης ζήτησης.

Στην αγορά ιδιωτικών νησιών επενδύει η τουριστική βιομηχανία

Εταιρείες κρουαζιέρας έχουν διαθέσει 1,5 δισ. δολάρια μέσα σε μία πενταετία

Καθώς η τουριστική σεζόν βρίσκεται σε εξέλιξη στον δυτικό κόσμο και μαζί της εξελίσσεται και η διαμάχη για τις παρενέργειες του μαζικού τουρισμού, μεγάλες ταξιδιωτικές αλυσίδες ξενοδοχείων υπερπολυτελείας και εταιρείες κρουαζιέρας φαίνεται πως έχουν βρει τη λύση στα ιδιωτικά νησιά. Οι αγορές ιδιωτικών νησιών έχουν αυξηθεί μετά την πανδημία και όχι μόνο από μεγιστάνες, αλλά και από μεγάλες ταξιδιωτικές ή μεγάλες εταιρείες κρουαζιέρας που τα διαθέτουν αναλόγως στην πελατεία τους. Ειδικότερα οι εταιρείες κρουαζιέρας από το 2019 και μετά έχουν επενδύσει 1,5 δισ. δολ. σε αγορές ιδιωτικών νησιών στην Καραϊβική και σήμερα διοικούν 15 νησιά σε Μπαχάμες, Μπελίτζε, Δομινικανή Δημοκρατία, Αϊτή και Μεξικό. Ανάμεσά τους η Norwegian Cruise Line έχει δύο ιδιωτικά νησιά στην Καραϊβική, ένα στις Μπαχάμες και ένα στο Μπελίτζε. Η Royal Caribbean έχει δικό της νησί στις Μπαχάμες και μια ολόκληρη περιοχή στην Αϊτή, ενώ σχεδιάζει να αγοράσει και ένα στο Βανουάτου στον Ειρηνικό. Μιλώντας για το θέμα στην ιστοσελίδα της Deutsche Welle ο Κρις Κρόλου,

Οι τιμές των ιδιωτικών νησιών φθάνουν έως τα 160 εκατ. δολ., όπως για τη νήσο Ρανγκιά στην Ταϊλάνδη.

ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της καναδικής εταιρείας αγοραπωλησιών ιδιωτικών νησιών Private Islands, αναφέρει πως οι τιμές των ιδιωτικών νησιών κυμαίνονται από 26.000 δολ. για ένα τμήμα του Λονγκ Κάιγ στο Μπελίτζε έως 160 εκατ. δολ. για τη νήσο Ρανγκιά στην Ταϊλάνδη. Όπως τονίζει ο ίδιος, πολλοί από τους παράγοντες του τουρισμού επεκτείνονται όλο και περισσότερο στους ιδιωτικούς προορισμούς διακοπών και επιτυγχάνουν έτσι δύο στόχους ταυτόχρονα: αφενός κερδίζουν περισσότερα χρήματα και αφετέρου προσφέρουν στους τουρίστες διακοπές μακριά από την κορονοϊογενή πανδημία και τους κοροσπασμένους τόπους. Το σκεπτικό των εταιρειών αυτών είναι πως όταν έχουν στην ιδιοκτησία τους ένα μέρος είναι σε θέση να ελέγξουν και να εγ-

γυθούν την ποιότητα της διαμονής του τουρίστα, ανεξαρτήτως του εάν πρόκειται για την επίσκεψη μιας ημέρας στο πλαίσιο μιας κρουαζιέρας ή μιας παρατεταμένης παραμονής σε ιδιωτικό χώρο.

Το ένα από τα δύο ιδιωτικά νησιά της Norwegian Cruise Line είναι το Great Stirrup Cay, το οποίο αγόρασε το 1977 για να προσφέρει στην πελατεία της χαλάρωση στην ιδιωτική παραλία. Σήμερα ελέγχει στο ίδιο μέρος και μια μεγάλη τουριστική εγκατάσταση μπροστά στον ωκεανό. Το δεύτερο νησί που έχει αγοράσει, το Harvest Caye, το εγκαίνιασε το 2016 σε συνεργασία με την κυβέρνηση του Μπελίτζε. Σε ό,τι αφορά τη Royal Caribbean, το ιδιωτικό νησί της είναι το CocoCay στις Μπαχάμες και το έχει αγοράσει από τη δεκαετία του 1980. Προσφάτως επένδυσε 250 εκατ. δολ. στο νησί και αναφέρει ότι κάθε χρόνο επισκέπτονται τις ιδιωτικές κτήσεις της περίπου 2 εκατ. άνθρωποι. Ανάμεσα στις εταιρείες που προσφέρουν εκτεταμένες υπηρεσίες σε ιδιωτικά νησιά είναι η ταξιδιωτική Fischer Travel που έχει έδρα στη Νέα Υόρκη και βλέπει να αυξάνεται διαρκώς

η ζήτηση τα τελευταία χρόνια. Όπως τονίζει ο Στάσι Φίσερ - Ρόζενταλ, πρόεδρος της εταιρείας, «για τα ιδιωτικά νησιά η τάση ήταν πάντα η ίδια, το να μπορούν οι πλούσιοι να ταξιδέψουν μόνο με όποιους θέλουν και στα πλέον πολυτελή μέρη».

Αυτή η κατηγορία τουριστών με ιδιαίτερα υψηλό βαλάντιο καταβάλλει αρχικά ένα ποσό ύψους 150.000 δολ. εν είδει εγγράφης και ετήσια συνδρομή 25.000 δολ., εκτός από το όποιο κόστος του εκάστοτε ταξιδιού. Σύμφωνα με τον Φίσερ - Ρόζενταλ, ιδιαίτερα δημοφιλή σε αυτή την κατηγορία πελατών είναι τα νησιά της Καραϊβικής, όπως οι Παρθένιοι Νήσοι και οι Μπαχάμες. Για τις ίδιες τις εταιρείες, πάντως, το πρόβλημα είναι πως η ιδιοκτησία ενός νησιού δεν έχει και πολλά σχέδια με τις εξωτικές μορφές του. Ένα νησί είναι εξ ορισμού αποκομμένο από την ενδοκράτα και πολλές υπηρεσίες, όπως οι υποδομές ύδρευσης, η αποχέτευση και η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, αλλά και η διατροφή και η παροχή ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών, παρουσιάζουν εγγενείς δυσκολίες και έχουν δυσανάλογο κόστος.

Ακίνητα στο εξωτερικό αγοράζουν οι Τούρκοι λόγω αβεβαιότητας

Εκοντας παραδοσιακά προτίμηση στις επενδύσεις σε ακίνητα, οι Τούρκοι στρέφονται πλέον σε αγορές του εξωτερικού καθώς οι τιμές των κατοικιών έχουν αυξηθεί στην Τουρκία, ενώ είναι πιθανόν να επιβληθούν αυστηρότερες ρυθμίσεις με τη στροφή που σημειώνει η γειτονική χώρα σε πιο ορθόδοξες οικονομικές πολιτικές. Η εκτόξευση των τιμών των ακινήτων σε δυσθεώρητα επίπεδα και τα υψηλά επιτόκια των στεγαστικών δανείων έχουν οδηγήσει τις πωλήσεις ακινήτων στην Τουρκία στα χαμηλότερα επίπεδα της τελευταίας δεκαετίας. Έχουν προηγηθεί χρόνια χαλαρής νομισματικής πολιτικής και συνεχούς αποδυνάμωσης της τουρκικής λίρας που εξώθησαν τους Τούρκους σε αγορές ακινήτων, αυτοκινήτων αλλά και συναλλάγματος στην προσπάθειά τους να θωρακίσουν τις αποταμιεύσεις τους, καθώς ένας επιθετικός

πληθωρισμός της τάξης του 70% διαβρώνει την αξία τους.

Εδώ και περισσότερο από ένα χρόνο το νέο οικονομικό επιτελείο της Τουρκίας υποθέτει περιοριστικά νομισματικά πολιτικά με την έγκριση του Τούρκου προέδρου και αλλάζει το οικονομικό κλίμα στη χώρα. Η αλλαγή, αν και στοχεύει σε μείωση του πληθωρισμού και γενικότερη εξυγίανση της τουρκικής οικονομίας, εμπνέει ανησυχία στους Τούρκους που αγοράζουν πλέον μαζικά ακίνητα σε χώρες όπως το Μαυροβούνιο, η Ισπανία, η Ντουμπάι αλλά και στο πανάκριβο Λονδίνο. Έτσι, οι επενδύσεις των Τούρκων σε ακίνητα στο εξωτερικό έχουν σχεδόν τετραπλασιαστεί από το 2021 έως το περασμένο έτος, οπότε η αξία των αγορών αυτών έφτασε συνολικά στα 2 δισ. δολ., όπως προκύπτει από στοιχεία της Τράπεζας της Τουρκίας. Στο μεταξύ, εμπειρο-

γνώμονες του κλάδου προεξοφλούν πως η τάση θα συνεχιστεί και θα ενταθεί περαιτέρω, για να φτάσει φέτος η αξία των αγορών στο εξωτερικό στα 3 έως και 4 δισ. δολ. Οι τιμές των ακινήτων αυξήθηκαν πολύ περισσότερο από τον πληθωρισμό στη διάρκεια του 2022 και του 2023, σύμφωνα με στοιχεία της κεντρικής τράπεζας αν και τελευταία επιβραδύνονται. Το 2022, όταν ο πληθωρισμός είχε εκτοξευθεί στο 85%, η κυβέρνηση επέβαλε ανώτατο όριο 25% στις αυξήσεις των ενοικίων σε μια προσπάθεια να προστατέψει τους ενοικιαστές. Το αποτέλεσμα ήταν όμως να προκαλέσει αλυσιδωτές αντιδράσεις από ιδιοκτήτες καθώς και खिलाδες διενέξεις και προσφυγές σε δικαστήρια.

Τον περασμένο μήνα αποφάσισε να ανακαλέσει το όριο. Όπως τονίζει στο Reuters η Άρζου Ουγκούν, ιδρυτικό στέλεχος της

συμβουλευτικής για θέματα ακινήτων Unique London που λειτουργεί στο Λονδίνο, αυτή η αρνητική συγκυρία είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθεί ραγδαία το ενδιαφέρον των Τούρκων για αγορά κατοικίας στο Λονδίνο. «Οι τιμές των ακινήτων είναι πολύ υψηλές, αλλά τα ενοίκια παραμένουν χαμηλά και δεν ικανοποιούν ως εισόδημα για όσους αντιμετωπίζουν την αγορά ενός ακινήτου ως επένδυση», τονίζει μιλώντας στο Reuters 56χρονος Τούρκος που εργάζεται στον τομέα της ενέργειας και πέρυσι αποφάσισε να πουλήσει ακίνητό του στην Κωνσταντινούπολη για να αγοράσει σπίτι στο Λονδίνο. Όπως τονίζει ο ίδιος, αυτό το σπίτι θα του προσφέρει σταθερό εισόδημα και θα διαφοροποιήσει τις επενδύσεις του. Επικαλείται την αβεβαιότητα που επικρατεί στην Τουρκία σε ό,τι αφορά το ρυθμιστικό πλαίσιο και τις αλλαγές που ενδέχεται να υιοθετήσει.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

προτείνει

4

TET 20:30 (105')

Ένας Θρίαμβος (Γαλλία 2020)*

Ο Ετιέν, υπεύθυνος του θεατρικού εργαστηρίου μιας φυλακής, στήνει έναν θίασο από κρατούμενους και ανεβάζουν το έργο του Μπέκετ, *Περιμένοντας τον Γκοττό*. Όταν επιτρέπεται στον θίασο να περιοδεύσει σε θέατρα εκτός φυλακής, ο Ετιέν αισθάνεται έτοιμος να πραγματοποιήσει το όνειρό του. Σκηνοθεσία: Emmanuel Courcol. €8

6

ΠΑΡ 20:30 (91')

Fremont (ΗΠΑ, 2023)*

Η Ντόνια εργάζεται σε ένα εργοστάσιο που φτιάχνει τυχερά μπισκότα. Έχοντας δουλέψει ως διερμηνέας για τον αμερικάνικο στρατό στο Αφγανιστάν, δυσκολεύεται να προσαρμοστεί στη νέα της ζωή. Ξαφνικά αποφασίζει να στείλει εκεί έξω ένα ξεχωριστό μήνυμα μέσα σε ένα μπισκότο. Σκηνοθεσία: Babak Jalali. €8

7

ΣΑΒ 20:30 (99')

Τα Πάνω Κάτω (Γαλλία, 2022)* 15+

Ο γιος μιας δραματοθεραπεύτριας στις φυλακές, πανικοβάλλεται όταν μαθαίνει ότι η μητέρα του σκοπεύει να παντρευτεί έναν ληστή που σύντομα θα αποφυλακιστεί. Θέλει να την προστατέψει, αλλά η συνάντησή με τον μελλοντικό πατρίο του έχει απρόβλεπτες συνέπειες. Σκηνοθεσία: Louis Garrel. €8

9

ΔΕΥ 20:30 (78')

Μαγνητικά πεδία (Ελλάδα, 2021)*

Η Έλενα συναντά τυχαία σε ένα φέρι για Κεφαλονιά, τον Αντώνη με τον οποίο μοιράζεται τις σκέψεις και τα βάρη της. Οι δύο τους θα ξεκινήσουν μια περιπλάνηση στο νησί, ψάχνοντας ένα μέρος για να θάψουν το μεταλλικό κουτί που κρυβαίνει ο Αντώνης. Σκηνοθεσία: Γιώργος Γούσης. €8

10

ΤΡΙ 20:30 (134')

Καμουφλάζ (Γαλλία 2022)* 15+

Ο Αντριέν, πρώην χορευτής, περνά τις μέρες του ως συνοδός της Μάρθας μιας πλούσιας, ξεπεσμένης ντίβα του κινηματογράφου. Μετά τους υπάργους μόνο το αμοιβαίο συμφέρον. Τα πράγματα όμως αλλάζουν όταν ο Αντριέν γνωρίζει και ερωτεύεται την Μαργκό. Σκηνοθεσία: Nicolas Bedos. €8

13-15

ΠΑΡ, ΣΑΒ, ΚΥΡ

2^ο Stantar Kkomety Festival

Το Στάνταρ Κκόμετυ Φεστιβάλ επιστρέφει με ένα τρίημερο κωμωδίας στην Πλατεία Ηρώων και στο Θέατρο Ριάλτο. Μετά την επιτυχία του 1ου φεστιβάλ, τα δύο αναβαθμίζονται με αγγλόφωνους κωμικούς παγκοσμίου φήμης ενώ το Φεστιβάλ παρουσιάζει και τους Κύπριους ταλαντούχους κωμικούς, οι οποίοι θα χαρίσουν Stantar διασκέδαση. Stand up, κωμωδία για παιδιά, comedy battles, raw, μουσική και φαγητό συμπληρώνουν το πρόγραμμα του φεστιβάλ. €12/10 (€40: Κάρτα Φεστιβάλ)

17

ΤΡΙ 20:30 (70')

A Night of Cinematic Music

Ο πιανίστας Μανώλης Νεοφύτου παρουσιάζει μια βραδιά κινηματογραφικής μουσικής με κομμάτια από ταινίες *The Kid*, *Μοντέρνοι καιροί*, *Αμελία*, *Ο Μελισσοκόμος*, *Αρωμα γυναικάς*, *La Dolce Vita*, *Amarcord*, *Πολιτική Κουζίνα*, *Η Λίστα του Σίντλερ*, *Φωτογραφία 51*, *Το Τρυφερό* και *Γλυκό με Θηρίο*, *Μια Αιώνιότητα* και *Μια Μέρα και Ερωτική Συμφωνία*, με παράλληλη προβολή αποσπασμάτων των ομώνυμων ταινιών. Μανώλης Νεοφύτου (πιάνο), Νικόλας Ευθυμίου (βιόλα), Καρολίνα Κωσταντίνου (χορός). €15/10

18

TET 20:30 (105')

Μια άλλη πατρίδα I Alpha Square

FlashArt

Δέκα Κύπριοι ηθοποιοί αποδίδουν σε θεατρικό αναλόγιο το σύστημα και την παρέα των αγοριών σε κάποιο αγγλικό ιδιωτικό σχολείο και οικοτροφείο της δεκαετίας του '30. Το θεατρικό έργο του Julian Mitchell σκιαγραφεί τη λειτουργία του συστήματος και της διάκρισης, της καταπίεσης και του θεαθήναι... έννοιες που μάλλον πολύ λίγο άλλαξαν. Μετάφραση / Σκηνοθεσία: Ανδρέας Αραούζος. Παίζουν: Πάνος Μακρής, Μιχάλης Καζάκας, Αντρέας Κουτσόφτας, Εύρος Βασιλείου, Αντρέας Δανιήλ, Χάρης Αττώνης, Γιώργος Ευαγόρου, Νίκος Κοσάντας, Ανδρέας Αραούζος, Στέφανος Λάππας. €12/10

21

ΣΑΒ 19:55 (211')

Roméo et Juliette I The Met: Live in HD

Η σοπράνο Nadine Sierra και ο τενόρος Benjamin Bernheim ενσαρκώνουν το σαξίφρηκο ζευγάρι των δύο καταδικασμένων εραστών σε αυτή την όπερα του Σαρλ Γκουνό. Ο Yannick Nézet-Séguin υπογράφει τη μουσική διεύθυνση μιας από τις ρομαντικότερες όπερες του παγκόσμιου ρεπερτορίου. Με Αγγλικούς υπότιτλους. €20/15

22

ΚΥΡ 20:30 (70')

Θάνατος σε Τρεις Πράξεις

Χοροθέατρο Ομάδα Πέντε

Ένα έργο εμπνευσμένο από το κοινωνικό πρόβλημα της λαϊκής βίας, του λαϊκού δικαστηρίου που αποτελεί μέρος της πραγματικότητάς μας. Έτσι και αν θεωρούμε πως στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες αυτά έσβησαν, τέτοιες πρακτικές επιβιώνουν με μια μεταμφιεσμένη βία, συγκαλυμένη με άλλους τρόπους έκφρασης. Χορογραφία / Σκηνοθεσία: Χλόη Μελίδου. Δραματογραφία: Κωνσταντίνος Μελίδης, Ερηνεύου: Πηνελόπη Βασιλείου, Ζωή Ελευθερίου, Θανάσης Ιωάννου, Ρούλα Κλεοβούλου, Σωτήρης Σωτηρίου.

Εισόδος Ελεύθερη (απαραίτητη η κράτηση θέσεων)

27-29

ΠΑΡ, ΣΑΒ, ΚΥΡ

3^ο Showcase Χορογραφίας Κύπρου

Το Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού του Υφυπουργείου Πολιτισμού διοργανώνει, σε συνεργασία με το Θέατρο Ριάλτο, τον θεσμό που παρουσιάζει επίλεκτα χορογραφικά έργα των τελευταίων 2 ετών και προσφέρει την ευκαιρία στους χορογράφους που δημιουργούν στην Κύπρο να παρουσιάσουν, σε ένα οργανωμένο πλαίσιο, τα έργα τους σε προσκεκλημένους καλλιτεχνικούς διευθυντές και οργανωτές φεστιβάλ του εξωτερικού. Χορογράφοι: Παναγιώτης Τοφή, Aneesha Μιχαήλ, Λία Χαράκη, Έλενα Χριστοδουλίδου (Αμφίδρομο Χοροθέατρο), Μιλένα Ugren Κούλας, Χάρης Κούσιος, Ανδρομάχη Δημητριάδου Lindahl (Ασώματες Δυνάμεις), Έλενα Αντωνίου, Διαμάντω Χατζηγαρία, Αλέξης Βασιλείου, Πάνος Μαλακτός. Το Showcase εμπλουτίζουν οι παράλληλες εκδηλώσεις με τίτλο Meanwhile, που διοργανώνονται από τη Στέγη Χορού Λεμεσού, τη Στέγη Χορού Λευκωσίας και τη Νέα Κίνηση. €8

*Rialto Cinema @Χώρος Στάθμευσης ΣΕΚ

Οι ταινίες θα προβάλλονται στους αυθεντικούς τους διαλόγους με ελληνικούς και αγγλικούς υπότιτλους.

P

77777745

rialto.com.cy

f @ v

Θέατρο Ριάλτο

Προ των πυλών παγκόσμιος εμπορικός πόλεμος

Μετά τις ΗΠΑ και την Ε.Ε., την επιβολή δασμών σε κινεζικά προϊόντα εξετάζουν χώρες από τη Λατ. Αμερική έως την Ασία

Δεδομένου ότι ο εμπορικός πόλεμος, τόσο ο συνομερικανικός όσο και ο φαινομενικά ηπιότερος ανάμεσα στην Ουάσιγκτον και στις Βρυξέλλες, υπήρξε αρχικά πρωτοβουλία του τέως, και επί του παρόντος και πάλι υποψήφιου, προέδρου των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ, οι επικείμενες εκλογές στις ΗΠΑ έχουν δώσει λαβή σε σχετικές εικασίες. Σε σενάρια για το κατά πόσον επικείται επανάληψη του εμπορικού πολέμου σε περίπτωση επανεκλογής του Ντόναλντ Τραμπ και σε άλλα, για το αν θα υπάρξει κάτι αντίστοιχο σε περίπτωση εκλογής της Κάμαλα Χάρις.

Ο εμπορικός πόλεμος εγκαινιάστηκε πράγματι το 2018, όταν ο Ντόναλντ Τραμπ επέβαλε δασμούς 25% σε κινεζικά προϊόντα αξίας 350 δισ. δολ. περίπου στο 65% του συνόλου των κινεζικών προϊόντων που εισήγαγε τότε η υπερδύναμη, προκαλώντας, βέβαια, αντίποινα από πλευράς της Κίνας. Επί της ουσίας, όμως, ο εμπορικός πόλεμος δεν σταμάτησε ποτέ αλλά βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, καθώς ο απερχόμενος πρόεδρος της υπερδύναμης όχι μόνο διατήρησε σε ισχύ τους δασμούς και γενικότερα την εμπορική πολιτική του προκατόχου, αλλά την ενίσχυσε μερικώς. Τον Μάιο, ανακοίνωσε ότι αυξάνει στο 100% τους δασμούς στις εισαγωγές κινεζικών ηλεκτροκίνητων οχημάτων που μαζί με τα

Το Πεκίνο επιδοτεί γενναία τις βιομηχανίες του και εξαγεί έτσι τα προϊόντα του σε τιμές εξοντωτικά χαμηλές για τις εγχώριες βιομηχανίες των δυτικών χωρών.

Βάζει στο στόχαστρο τα ευρωπαϊκά γαλακτοκομικά προϊόντα και ξεκινάει έρευνες για προγράμματα επιδοτήσεων της Ευρώπης.

κινεζικά φωτοβολταϊκά αποτελούν ίσως τις μεγαλύτερες απειλές για τις δυτικές βιομηχανίες. Βρίσκεται επίσης σε πλήρη εξέλιξη επειδή τόσο η Ε.Ε. όσο και άλλες χώρες ανά τον κόσμο αντιδρούν πλέον στην επιθετική βιομηχανική πολιτική της Κίνας που, αν και θεωρητικά αντιστοιχεί για το ενδεχόμενο νέου εμπορικού πολέμου, φέρει καθαριστική ευθύνη η ίδια: επιδοτεί γενναία τις βιομηχανίες της και εξαγεί έτσι τα προϊόντα της από ηλεκτροκίνητα οχήματα μέχρι φωτοβολταϊκά σε τιμές εξοντωτικά χαμηλές για τις εγχώριες βιομηχανίες των δυτικών χωρών.

Η απόφαση που έλαβε προ ημερών η Ε.Ε. να επιβάλει δασμούς στις εισαγωγές κινεζικών ηλεκτροκίνητων οχημάτων δεν είναι παρά η τελευταία βολή της τρίτης φάσης του εμπορικού πολέμου, που ήδη προσλαμβάνει χαρακτηριστικά παγκόσμιου εμπορικού πολέμου. Εκτός από τα ηλεκτροκίνητα οχήματα, η Ουάσιγκτον έχει αυξήσει τους δασμούς στις κινεζικές εισαγωγές καλύβα, αλουμινίου, εξαρτημάτων φωτοβολταϊκών

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

και πολλών άλλων. Την τακτική της έχουν ακολουθήσει η Τουρκία, που έχει αυξήσει τους δασμούς στα κινεζικά ηλεκτροκίνητα οχήματα, και το Πακιστάν, που επίσης έχει αυξήσει τους δασμούς στις εισαγωγές κινεζικού χαρτί και ελαστικών. Παράλληλα, όμως, δεν αποκλείεται να ακολουθήσουν τον ίδιο δρόμο και άλλες χώρες, καθώς βρίσκονται σε εξέλιξη οι έρευνες που διεξάγουν επί της εμπορικής πολιτικής της Κίνας και ειδικότερα στο κατά πόσον τα κινεζικά προϊόντα εξαγονται σε τιμές κάτω της αξίας τους. Από τις αρχές Ιουλίου, ο Καναδάς έχει εγκαινιάσει έρευνες επί των «αθέμιτων εμπορικών πρακτικών της Κίνας» στη βιομηχανία ηλεκτροκίνητων οχημάτων. Η Ινδία, που έχει σχεδόν απαγορεύσει τις κινεζικές επενδύσεις στο έδαφός της, διεξάγει έρευνες για τις τιμές των εισαγόμενων κινεζικών εκσκαφών και των κινεζικών βιο-καυσίμων, ενώ η Αργεντινή και το Βιετνάμ διερευνούν την πολιτική τιμολόγησης των κινεζικών εισαγωγών φούρνων μικροκυμάτων και ανεμογεννητριών. Α-

κόμη και η Βραζιλία και το Μεξικό, που έχουν έως τώρα αποτελέσει τις εναλλακτικές αγορές για τα προϊόντα της Κίνας, αρχίζουν να παίρνουν μέτρα για να προστατεύσουν τις εγχώριες βιομηχανίες τους.

Στην αντιμετώπιση περνάει η Κίνα

Όταν η Ουάσιγκτον ή οι Βρυξέλλες επιβάλλουν δασμούς στα κινεζικά προϊόντα ή λαμβάνουν οποιοδήποτε άλλο μέτρο, το Πεκίνο δεν αργεί να αντιδράσει. Μία μόλις ημέρα μετά την απόφαση της Ε.Ε. να επιβάλει δασμούς 36,3% στα κινεζικά ηλεκτροκίνητα οχήματα, ανακοίνωσε πως διεξάγει έρευνες κατά των επιδοτήσεων στα ευρωπαϊκά γαλακτοκομικά προϊόντα.

Έχουν προηγηθεί ανακοινώσεις για σειρά ερευνών των κινεζικών αρχών σχετικών με τα αγροτικά προϊόντα της Ε.Ε., αλλά αυτή τη φορά οι έρευνες θα επικεντρωθούν σε 20 προγράμματα επιδοτήσεων σε όλη την Ε.Ε. των 27 χωρών-μελών και ειδικότερα θα αφορούν τυριά, κρέμες και γάλα παραγωγής Αυσ-

τρίας, Βελγίου, Κροατίας, Τσεχίας, Φινλανδίας, Ιταλίας, Ιρλανδίας και Ρουμανίας. Τόσο η Ε.Ε., όμως, όσο και οι ΗΠΑ έχουν αντιμετωπίσει ως μείζονα απειλή τα φθηνά ηλεκτροκίνητα οχήματα της Κίνας που κατακλύζουν τις αγορές τους, φέροντας σε αδιέξοδο τις εγχώριες βιομηχανίες. Το μέτρο των δασμών στα κινεζικά αυτοκίνητα έχει, βέβαια, διδάξει τις χώρες-μέλη της Ε.Ε., δεδομένου ότι δεν συμφέρει πρωτίστως τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία, τη Γερμανία, οι αυτοκινητοβιομηχανίες της οποίας πραγματοποιούν περίπου το ένα τρίτο του συνόλου των πωλήσεων τους στην Κίνα. Και οι δασμοί στα κινεζικά παραγωγής θα αφορούν όχι μόνο τις κινεζικές βιομηχανίες αλλά και τις δυτικές όπως η γερμανική BMW.

Το επικείμενο δεν στάθηκε, πάντως, αρκετό για να αποτρέψει την απόφαση της Ε.Ε. να επιβάλει στις κινεζικές MG Saic Motor, Geely και BYD πρόσθετους δασμούς 36,3%, 19,3% και 17%, αντίστοιχως, όπως δεν στάθηκε ικανή ούτε η υπόσχεση που έδωσε η Κομισιόν στη

συνάντησή της με εκπροσώπους της Κίνας, στις αρχές Ιουλίου, ότι δεν θα προβεί σε τέτοια κίνηση αλλά θα συνεχίσει τη διαπραγμάτευση.

Ο λόγος δεν είναι άλλος από την πολιτική του Πεκίνου, που συνίσταται σε μια συνεχής και ενεργή οικονομική στήριξη των κινεζικών βιομηχανιών την οποία και έχει εντείνει περαιτέρω την τελευταία διετία, μετά την κατάρρευση της κινεζικής αγοράς ακινήτων και των συνεπειών της στην ευρύτερη οικονομία. Από τα τέλη του 2021, οι κινεζικές τράπεζες έχουν μειώσει δραματικά τα δάνεια στις κατασκευαστικές και τις εργολαβικές εταιρείες, ενώ έχουν αυξήσει κατά 63% τις πιστώσεις στις κινεζικές βιομηχανίες.

Ενδεικτική της στήριξης που προσφέρει το Πεκίνο στις βιομηχανίες ηλεκτροκίνητων είναι η περίπτωση της κινεζικής βιομηχανίας μπαταριών για ηλεκτροκίνητα οχήματα CATL, που μέσα στο περασμένο έτος έλαβε επιδοτήσεις ύψους περίπου 790 εκατ. δολ., ποσό διπλάσιο από το αντίστοιχο που είχε λάβει ένα χρόνο νωρίτερα.

Πιο επιθετική η πολιτική προστατευτισμού με Ντόναλντ Τραμπ

«**Είτε ο Τραμπ** νικάει είτε η Χάρις, και ως ελπίσουμε να νικήσουν η Χάρις και οι Δημοκρατικοί, προτεραιότητα των ΗΠΑ θα παραμείνουν η οικονομική ασφάλεια, η ανταγωνιστικότητα της εγχώριας βιομηχανίας και η εκβιομηχάνιση. Και το ίδιο θα ισχύει και για την Ευρώπη». Η κατηγορηματική δήλωση ανήκει στον Τζον Κλαρκ, μέχρι πρόσφατος διαπραγματευτή Εμπορίου της Κομισιόν και πρώην επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Ε.Ε. στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου. Ο ίδιος παραδέχεται, βέβαια, πως «η πολιτική προστατευτισμού θα είναι πιο επιθετική εάν επανεκλεγεί ο Τραμπ».

Ο Ντόναλντ Τραμπ είναι εκείνος που έφτασε στο 365% τους δασμούς σε ορι-

Πολλές αμερικανικές εταιρείες θεωρούν βέβαιο πως αν εκλεγεί η Κάμαλα Χάρις θα συνεχιστεί ο εμπορικός πόλεμος με την Κίνα.

σμένες κινεζικές εισαγωγές όπως, για παράδειγμα, σε κάποια εξαρτήματα αλουμινίου. Και έχει υποσχεθεί πως αν επανεκλεγεί θα επιβάλει πρόσθετους δασμούς 60% σε όλα τα κινεζικά προϊόντα και 10% σε όλες ανεξαιρέτως τις εισαγωγές, κάτι που θα πλήξει τις ευρωπαϊκές

βιομηχανίες. Πολλές αμερικανικές εταιρείες έχουν ήδη παγώσει τα σχέδιά τους για επενδύσεις ή για επέκτασή τους, φοβούμενες τους πρόσθετους δασμούς σε εξαρτήματα και προϊόντα και ιδιαίτερως σε όσα θα προέρχονται από την Κίνα. Προεξοφλούν πως αν επανεκλεγεί ο Τραμπ θα υπάρξουν σοβαρές ρωγμές στο διεθνές εμπόριο, αλλά θεωρούν εξίσου βέβαιο ότι αν εκλεγεί η Κάμαλα Χάρις θα συνεχιστεί ο εμπορικός πόλεμος με την Κίνα. Σε ό,τι αφορά τις εμπορικές σχέσεις ανάμεσα στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, η εκλογή της Κάμαλα Χάρις δεν αναμένεται να λύσει τα προβλήματα. Σε μεγάλο βαθμό η Χάρις θα συνεχίσει την πολιτική του Τζο Μπάιν-

ντεν, ο οποίος έμεινε πιστός στην εμπορική πολιτική του Ντόναλντ Τραμπ.

Ο Τζο Μπάιντεν διατήρησε τους δασμούς που επέβαλε ο Τραμπ το 2018 σε ευρωπαϊκά προϊόντα καλύβα και αλουμινίου. Ο Τραμπ εμπόδισε, άλλωστε, τον διορισμό καινούργιων δικαστών στον ΠΟΕ μετά τη λήξη της θητείας των παλαιότερων, ακυρώνοντας ουσιαστικά τον διεθνή οργανισμό και καθιστώντας αδύνατο τον μεσολαβτικό του ρόλο, αλλά ο Τζο Μπάιντεν δεν έκανε τίποτε για να αλλάξει η κατάσταση και ο ΠΟΕ παραμένει παροπλισμένος, αν όχι εντελώς ανύπαρκτος. Αν σε κάτι διαφοροποιείται η Κάμαλα Χάρις από τον Μπάιντεν ως προς το εμπόριο είναι σε θέματα

διεθνών εμπορικών συμφωνιών, κάτι που μοιάζει να τη φέρνει κοντύτερα στον Τραμπ. Από το 2016 έχει δηλώσει επιφυλακτική σε ό,τι αφορά τις συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου, ενώ ως γερο-οσιαστής είχε εναντιωθεί στη συμφωνία ελεύθερου εμπορίου TPP, την οποία είχε κλείσει με τις χώρες του Ειρηνικού η τότε κυβέρνηση Ομπάμα. Η Χάρις υποστήριξε ότι η συμφωνία αυτή δεν προστατεύει ούτε τους Αμερικανούς εργαζόμενους ούτε το περιβάλλον. Στη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας του 2020 αρνήθηκε κατηγορηματικά ότι είναι υπέρμαχος του προστατευτισμού, αλλά παραδέχθηκε πως δεν θα είχε ψηφίσει τη NAFTA.

Η πρόβλεψη

Ερωτώμενος για το τι μπορεί να αλλάξει στις σχέσεις της Ε.Ε. με τις ΗΠΑ σε περίπτωση εκλογής της Κάμαλα Χάρις, ο Φραντσέσκο Νικόλι, καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πολυτεχνείο του Τορίνο, πρόβλεψε πως «η Ε.Ε. μάλλον θα συνεχίσει να τηρεί μια αποσπασματική βιομηχανική πολιτική και θα εναντιώνεται στις ΗΠΑ όσο και στην Κίνα, και τυχόν εκλογή της Χάρις δεν πρόκειται να το αλλάξει αυτό».

230

δισ. δολ. υπολογίζεται ότι έχει κορηγήσει το Πεκίνο το διάστημα 2009-2023 στην κινεζική βιομηχανία ηλεκτροκίνητων οχημάτων.

Παρεμβάσεις

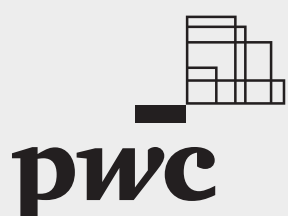
Αναδρώντας στην απόφαση της Κίνας να διεξαγάγει έρευνες στις ευρωπαϊκές επιδοτήσεις σε γαλακτοκομικά προϊόντα, ο εκπρόσωπος της Κομισιόν, Ολοφ Γκάλ, τόνισε ότι «η Ε.Ε. θα υπερασπιστεί τα συμφέροντα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας γαλακτοκομικών και την Κοινή Αγροτική Πολιτική, και θα προβεί στις απαιτούμενες παρεμβάσεις για να διασφαλίσει πως οι έρευνες θα είναι πλήρως σύμφωνες με τους κανόνες του ΠΟΕ».

100

δισ. δολ. ήταν τον Ιούνιο το εμπορικό πλεόνασμα της Κίνας χάρη στις εξαγωγές στην Ε.Ε. και στη νοτιοανατολική Ασία.

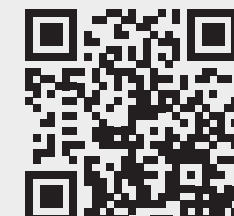
Το κόστος

Ο Κιμ Λι, αναλυτής θεμάτων Κίνας στην Economist Intelligence Unit, επισήμανε πως «η αθροιστική αξία των εξαγωγών χοιρινού κρέατος και γαλακτοκομικών της Ε.Ε. στην Κίνα, στις οποίες ενδέχεται να επιβληθούν δασμοί, είναι μικρότερη από την αξία των μπαταριών ηλεκτροκίνητων οχημάτων που εξαγεί η Κίνα στην Ε.Ε. και υπολογίζεται πως ανήλθαν γύρω στα 13,5 δισ. δολ. το 2023».

PwC Foundation

Ενδυναμώνουμε την τοπική κοινωνία

Ανακαλύψτε τις δράσεις μας

ΑΝΑΛΥΣΗ

Αύγουστος, ο σκληρός μήνας της οικονομίας

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Δώδεκα συνεχόμενα τρίμηνα η ελληνική οικονομία εμφανίζει αύξηση του ΑΕΠ. Η άνοδος ΑΕΠ το α' τρίμηνο του 2024, κατά 2,1%, ακολούθησε την ανάκαμψη 1,3% στο τελευταίο τρίμηνο του 2023. Επίδοση που είναι ισχυρή καθώς στην Ευρώπη στο δεύτερο τρίμηνο η αύξηση ΑΕΠ είναι 0,6%.

Κι όμως ο Αύγουστος είναι ο «σκληρός μήνας της οικονομίας», γιατί δεν ισχύει ο γνωστός στίχος «Ο Απρίλης είναι ο μήνας ο σκληρός» από το αριστούργημα του Τ. Σ. Έλιοτ «Η έρμη χώρα», που γράφτηκε στον απόηχο του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και της πανδημίας της ισπανικής γρίπης. Τον Αύγουστο γίνονται τα σχέδια και οι επιλογές για την ερχόμενη χρονιά στην οικονομία. Υπάρχουν βέβαια θετικές εξελίξεις αφού πέραν από την αύξηση του ΑΕΠ η ανεργία υποχωρεί στο 10,4% (τον Μάιο) σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Ενισχύεται η βιομηχανική παραγωγή τον Μάιο με άνοδο 6,8% στην Ελλάδα, έναντι υποχώρησης 2,5% στην Ε.Ε. των «27». Αυξημένες οι εξαγωγές της βιομηχανίας, 11,2% τον Απρίλιο, ενώ διευρύνεται το εμπορικό έλλειμμα στα 3,9 δισ. ευρώ, από 3,1 δισ. ευρώ ένα έτος πριν, επειδή οι εισαγωγές αυξάνονται περισσότερο. Κι όμως ενισχύονται οι επενδύσεις. Οι δυσκολες αποφάσεις του Αυγούστου κινούνται κυρίως γύρω από τους δημοσιονομικούς στόχους στους οποίους πρέπει να δεσμευτεί η κυβέρνηση για την περίοδο 2024-28.

Τι αλλάζει; Η μεγάλη διαφορά αφορά τη δέσμευση για την αύξηση δαπανών η οποία εφόσον συμφωνηθεί δεν θα αλλάξει έως το τέλος της περιόδου. Για το 2025 η Επιτροπή έχει γνωμοδο-

τήσει για ετήσια αύξηση των κα-
θαράν πρωτογενών δαπανών
κατά 3% που αντιστοιχεί σε πε-
ρίπου 3 δισ. με τα οποία θα πρέπει
να καλυφθούν το ασφαλιστικό,
οι αμυντικές δαπάνες, οι προ-
σλήψεις του Δημοσίου και το πα-
κέτο ελαφρύνσεων που θέλει να
εφαρμόσει η κυβέρνηση τον ε-
πόμενο χρόνο.

Το «φρένο» στην αύξηση δα-
πανών στο 3% για τον επόμενο
χρόνο περιορίζει τα περιθώρια
για εντυπωσιακές παρεμβάσεις.
Ωστόσο, το χρέος θα πρέπει να
βρεθεί στο 140% του ΑΕΠ τον ε-
πόμενο χρόνο, ενώ ο προϋπολο-
γισμός να διαμορφώσει πρωτο-
γενές πλεόνασμα έως 2,1% του
ΑΕΠ.

Το μεγάλο πρόβλημα για την
επόμενη χρονιά θα είναι οι δα-
πάνες του ασφαλιστικού, αλλά
και οι αμυντικές δαπάνες, οι ο-
ποίες θα είναι υψηλότερες από
φέτος πεζώντας την αύξηση των
δαπανών προς τα 3 δισ. που είναι
το όριο.

Οι διαπραγματεύσεις των ευ-
ρωπαϊκών κυβερνήσεων με την
Επιτροπή και τους ευρωπαϊκούς
θεσμούς συνεχίζονται αλλά τι-
ποτα δεν προμηνύει μεγάλη αύ-
ξηση κρατικών δαπανών. Ηδη
η Γαλλία και η Ιταλία έχουν εν-
ταχθεί στη διαδικασία «υπερ-
βολικού ελλείμματος» που υπο-
χρεώνει σε περικοπές δαπανών.

Κι όλα αυτά καθώς η (πρώην
ατμομηχανή της Ευρώπης) Γερ-
μανία εμφανίζει σοβαρό θέμα ύ-
φεσης το τελευταίο 12μηνο, με
αρνητικό ΑΕΠ στο δεύτερο τρί-
μηνο, -0,1%. Αλλωστε το ενδε-
χόμενο να ξεσπάσουν εμπορικοί
πόλεμοι μετά τις εκλογές στις Η-
ΠΑ είναι πολύ πιθανό και ήδη η
ένταση Ευρώπης με την Κίνα για
τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα προε-
τοιμάζει για τη συνέχεια.

Θησαυρός για τη Lidl η μονάδα υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους

Δημιουργήθηκε για τις ανάγκες της αλυσίδας και το 2023 είχε έσοδα 1,9 δισ. ευρώ.

Ο 84χρονος Ντίτερ Σβαρτζ, ιδρυτής των σουπερ μάρκετ Lidl, είναι από τους πλουσιότερους ανθρώπους της Ευρώπης και σύμφωνα με το περιοδικό Manager Magazin, η περιουσία του ανέρχεται σε 40 δισ. ευρώ. Την οφείλει στις χαμηλές τιμές των τροφίμων και των ειδών πρώτης ανάγκης που πουλάει η γερμανική αλυσίδα, αλλά τώρα δραστηριοποιείται σε ένα εντελώς διαφορετικό πεδίο, στις υπηρεσίες δεδομένων.

Όπως ανέφερε ο ίδιος σε μια σπάνια συνέντευξη του στους Financial Times, το 2021 ο όμιλός του Schwarz Group ξεκίνησε ένα σύστημα που δημιούργησε

Πελάτες της ο μεγαλύτερος όμιλος λογισμικού της Γερμανίας, SAP, η Μπάγιερ Μονάχου και το λιμάνι του Αμβούργου.

για εσωτερική χρήση της εταιρείας του, αλλά σήμερα προσφέρει υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους και ασφάλειας στον κυβερνοχώρο σε εταιρικούς πελάτες. Δημιούργησε αρχικά τη μονάδα πληροφορικής, τη Schwarz Digits, που εξελίχθηκε σε αυτόνομο τμήμα το 2023, οπότε και συγκέντρωσε ετήσια έσοδα 1,9 δισ. ευρώ. Η εν λόγω μονάδα απασχολεί 7.500 υπαλλήλους και έχει πελάτες τον μεγαλύτερο όμιλο λογισμικού της Γερμανίας, τη SAP, τη σημαντικότερη ποδοσφαιρική ομάδα της χώρας, την Μπάγιερ Μονάχου, και το λιμάνι του Αμβούργου. Μιλώντας στους Financial Times, ο Κρίστιαν Μίλερ, συνδιευθυντής συμβούλου της Schwarz Digits, τονίζει πως η πρωτοβουλία αυτή «δεν ξεκίνησε με κάποιο επιχειρηματικό κίνητρο, απλώς η εταιρεία θέλησε να καλύψει δικές της ανάγκες». Όπως σημειώνει ο ίδιος, η Schwarz Group,

Η Schwarz Digits απασχολεί 7.500 υπαλλήλους και σημαντικό στοιχείο της υπηρεσίας που προσφέρει είναι ότι όλα τα δεδομένα των πελατών υποβάλλονται σε επεξεργασία και αποθηκεύονται αποκλειστικά στη Γερμανία και στην Αυστρία, στις οποίες η νομοθεσία περι-
προστασίας δεδομένων είναι πολύ αυστηρή.

για μη εισηγμένη επιχείρηση με ετήσιες πωλήσεις 167,2 δισ. ευρώ, αναζητούσε για πρώτη φορά νέες επιλογές για την αποθήκευση δεδομένων και «δεν ήθελε να εξαρτάται από τρίτους».

Όταν όμως κατόρθωσε να δημιου-
γήσει τη δική της υπηρεσία υπολογιστικού νέφους, ανακάλυψε ότι παρόμοιες ανάγκες είχαν και άλλες γερμανικές επιχειρήσεις που προβληματιζόνταν και δίσταζαν να χρησιμοποιήσουν αντίστοιχες υπηρεσίες από εταιρείες υπολογιστικού νέφους με έδρα στις ΗΠΑ ή στην Κίνα. Σημαντικό στοιχείο της υπηρεσίας που προσφέρει είναι ότι όλα τα δεδομένα των πελατών υποβάλλονται σε επεξεργασία και αποθηκεύονται αποκλειστικά στη Γερμανία και στην Αυστρία, στις οποίες η νομοθεσία περι-
προστασίας δεδομένων είναι πολύ αυστηρή. Όπως τονίζει, αν δεν υπήρχε επιλογή εντός Γερμανίας,

η εταιρεία θα προσπαθούσε να χρησι-
μοποιήσει κάποιον ευρωπαϊκό πάροχο
ώστε να αποφύγει την αποθήκευση δε-
δομένων των πελατών της σε άλλες πε-
ριοχές. Και επειδή διαπίστωσε πως κα-
νένας πάροχος δεν θα μπορούσε να κα-
λύψει τις ανάγκες της, αποφάσισε να δη-
μιουργήσει τη δική της υπηρεσία υπο-
λογιστικού νέφους για τη διαχείριση και
αποθήκευση των δεδομένων των πελατών
της. Μιλώντας στη βρετανική εφημερίδα,
ο Γιοχάνες Χέλμπεργκ, καθηγητής στο Πα-
νεπιστήμιο Ερλάνγκεν της Νυρεμβέργης,
εγκωμιάσε την πρωτοβουλία του ομίλου
Schwarz χαρακτηρίζοντάς την «σημα-
ντική και ευπρόσδεκτη» και τόνισε πόσο
σημαντικό είναι για την Ευρώπη «να βρι-
σκειται στην κορυφή της τεχνολογίας
πληροφοριών αιχμής και να μπορεί να
παρέχει τέτοιες υπηρεσίες». Ο όμιλος
Schwarz έχει πολλά εξαιρετικά ευαίσθητα

δεδομένα όπως τα μοντέλα πωλήσεων
για μεμονωμένα καταστήματα, τους υπο-
λογισμούς των τιμών, τις πληροφορίες
για τους πελάτες σχετικά με το πρόγραμμα
επιβράβευσης της Lidl, αλλά και αμέτρητα
δεδομένα για τους 575.000 υπαλλήλους
του ομίλου. Ο όμιλος λαμβάνει ιδιαίτερη
μέριμνα για την ασφάλεια του κεντρικού
συστήματος καθώς είναι ζωτικής σημα-
σίας για τη λειτουργία των 14.000 κατα-
στημάτων ανά τον κόσμο με τις φίρμες
Lidl και Kaufland όπως και των 220 απο-
θηκών του και ενός αυξανόμενου αριθ-
μού εργοστασίων που παράγουν προϊ-
όντα όπως εμφιαλωμένο νερό, ζυμαρικά
και παγωτό. Ενδεικτικό της μέριμνας που
λαμβάνει είναι ότι επιβάλλει σε όσους ε-
πισκέπτονται τις εγκαταστάσεις του να
αφήνουν τα κινητά τους τηλέφωνα και
όλες τις άλλες ηλεκτρονικές συσκευές
σε ένα ντουλάπι.

ΕΣΓΟΥΑΡ ΠΡΑΣΑΝΤ, καθηγητής Διεθνούς Εμπροχικής Πολιτικής και Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Κορνέλ

Ερχεται σε λίγα χρόνια το τέλος των μετρητών σε όλο τον κόσμο

Συνέντευξη στον **ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΚΑΤΣΙΚΙΔΗ**

Γιατί είναι αναγκαίος ο ψηφιακός μετα-
σχηματισμός της οικονομίας και πότε
προβλέπετε το «τέλος» των μετρητών;
Απαντώντας σε αυτά τα δύο κρίσιμα ε-
ρωτήματα, ο Εσγουαρ Πρασάντ, καθη-
γητής Διεθνούς Εμπροχικής Πολιτικής
και Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο
Κορνέλ, εξηγεί στην «Κ» ότι η ψηφιο-
ποίηση των χρηματικών συναλλαγών
μεταξύ άλλων θα αναδιαμορφώσει το
τραπεζικό περιβάλλον, θα περιορίσει
την ιδιαιτερότητα των συναλλαγών
και θα μειώσει τις παράνομες συναλλαγές.
Συγγραφέας του βιβλίου «Το μέλλον
του χρήματος: Πώς η ψηφιακή επανά-
σταση μεταμορφώνει τα νομίσματα και
το χρηματοπιστωτικό σύστημα» (Πα-
νεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης), ο κα-
θηγητής Πρασάντ δηλώνει στην «Κ»
ότι η δημιουργία των «ψηφιακών νομι-
σμάτων κεντρικής τράπεζας (CBDCs)»
θα προκαλέσει ανταγωνισμό μεταξύ των
τραπεζικών και των ιδιωτικών κρυπτο-
νομισμάτων, πυροδοτώντας την εποχή
της δυαδικής ψηφιακής οικονομίας.

**Γιατί ο κόσμος μας χρειάζεται τον
ψηφιακό μετασχηματισμό της ο-
κονομίας;**

«Ο κόσμος ψηφιοποιείται και το χρέ-
μα δεν αποτελεί εξαίρεση, με τις ψη-
φιακές πληρωμές να γίνονται γρήγορα
ο κανόνας σε όλο τον κόσμο. Σε σύγκριση
με τα μετρητά (φυσικό νόμισμα), οι ψη-
φιακές πληρωμές είναι συνήθως ευκο-
λότερες, ταχύτερες και λιγότερο ευάλωτες
σε απώλεια ή κλοπή. Σε πολλές χώρες
με χαμηλό εισόδημα, τα κινητά τηλέφωνα

επιτρέπουν πλέον στους καταναλωτές
και τους εμπόρους να πραγματοποιούν
ηλεκτρονικά πληρωμές και άλλες ο-
ικονομικές συναλλαγές και παρέχουν ακόμη
και πρόσβαση σε βασικά τραπεζικά προϊ-
όντα και υπηρεσίες για τη διαχείριση
αποταμιεύσεων, πιστώσεων και κινδύ-
νων. Αυτό έχει αυξήσει τη «χρηματοπι-
στωτική ένταξη» σε πολλές χώρες χα-
μηλού εισοδήματος και μεταξύ νοικο-
κυριών χαμηλού εισοδήματος ακόμη
και σε πλουσιότερες χώρες, τα οποία
προηγούμενος είχαν ελάχιστη πρόσβαση
ακόμη και σε τέτοιες βασικές χρηματο-
πιστωτικές υπηρεσίες.

Ακόμη, οι νέες τεχνολογίες πληρωμών
έχουν και άλλα οφέλη. Για παράδειγμα,
οι διασυννοητικές πληρωμές γίνονται
πολύ φθηνότερες και ταχύτερες. Αυτό
είναι καλό για τις επιχειρήσεις που ε-
ξάγουν ή εισάγουν αγαθά και ακόμη και
για τους οικονομικούς μετανάστες που
στέλλουν εμβάσματα πίσω στις χώρες
καταγωγής τους.

**Στο βιβλίο σας προβλέπετε ότι οι
κεντρικές τράπεζες θα ωθηθούν να
αναπτύξουν τα δικά τους κρυπτονο-
μίσματα (CBDCs). Δεδομένου ότι υ-
πάρχουν ήδη δεκάδες ψηφιακά νο-
μίσματα, θα υπάρξει ανταγωνισμός
μεταξύ των τραπεζών και των ιδιω-
τικών κρυπτονομισμάτων;**

«Η εμφάνιση των κρυπτονομισμάτων
τροφοδοτήθηκε από τη μείωση της ε-
μπιστοσύνης στις κεντρικές και τις ε-
μπορικές τράπεζες, ιδίως μετά την πα-
γκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του
2008-2009, και από την επιθυμία ορι-
σμένων ανθρώπων να έχουν ένα σύ-
στημα πληρωμών που να παρακάμπτει

Ο Εσγουαρ Πρασάντ είναι συγγραφέας του βιβλίου «Το μέλλον του χρήματος: Πώς η ψηφιακή επανάσταση μεταμορφώνει τα νομίσματα και το χρηματοπιστωτικό σύστημα».

όλα αυτά τα παραδοσιακά χρηματοπι-
στωτικά ιδρύματα. Αυτό δημιούργησε
μία πρόθετη πρόκληση για τις κεντρικές
τράπεζες, οι οποίες ήδη αντιμετωπίζουν
την ανησυχία ότι το χρήμα των κεντρι-
κών τραπεζών σε φυσική μορφή –νο-
μίσματα και κέρματα– γίνεται όλο και
πο αναχρονιστικά στον σύγχρονο κό-
σμο. Οι εξελίξεις αυτές έχουν παρακινήσει
τις κεντρικές τράπεζες να αρχίσουν να
πειραματίζονται ή, στις περιπτώσεις
χωρών όπως η Κίνα και η Ινδία, να εκ-
δίδουν ψηφιακές εκδόσεις των χρημάτων
τους. Είναι πιθανό ότι εισερχόμαστε σε
μια εποχή ανταγωνισμού μεταξύ των
ψηφιακών νομισμάτων των κεντρικών
τραπεζών και των ιδιωτικών ψηφιακών

νομισμάτων πληρωμών. Ωστόσο, τα
κρυπτονομίσματα όπως το bitcoin έχουν
αποδειχθεί εξαιρετικά αναποτελεσματικά
εργαλεία πληρωμών. Έχουν εξαιρετικά
ευμετάβλητη αξία, γεγονός που τα κα-
θιστά αναξιόπιστα μέσα ανταλλαγής
για συναλλαγές, και είναι επίσης αρκετά
αργά και ακριβά στη χρήση.

**Στην ίδια ένταξη, το bitcoin έχει α-
νώτατο όριο 21 εκατομμυρίων νομι-
σμάτων, από την άλλη πλευρά, η τρά-
πεζα θα είναι σε θέση να καθορίσει
τον αριθμό των κρυπτονομισμάτων
που θα εκδώσει. Επομένως, σε ένα
διπλό ψηφιακό τραπεζικό μοντέλο
(τραπεζικό και ιδιωτικό), πώς θα
καθοριστεί η πληθωριστική αξία των
τραπεζικών κρυπτονομισμάτων;**

«Το bitcoin δημιουργήθηκε ως μέσον
ανταλλαγής που δεν απαιτεί τη χρήση
«αξιοπιστών» διαμεσολαβητών, όπως
μία τράπεζα ή μία εταιρεία πιστωτικών
καρτών, για τη διεκπεραίωση των συ-
ναλλαγών. Αν και έχει αποτύχει ως α-
ξιόπιστο μέσο ανταλλαγής, έχει αντίθετα
γίνει αυτό που δεν προοριζόταν ποτέ
να είναι – ένα κερδοσκοπικό χρηματο-
οικονομικό περιουσιακό στοιχείο. Οι ο-
παδοί του bitcoin φαίνεται να πιστεύουν
ότι η σπανιότητά του προσδίδει αξία.
Αλλά η σπανιότητα από μόνη της, χωρίς
εγγυητό σκοπό, είναι μια αμφίβολη πηγή
αξίας. Οι κεντρικές τράπεζες, από την
άλλη πλευρά, έχουν πίσω τους ένα ολό-
κληρο θεσμικό πλαίσιο. Ετσι, η άποψή
μου είναι ότι το χρήμα των κεντρικών
τραπεζών είναι πιθανό να έχει μεγαλύ-
τερη διάρκεια ως αποθήκη αξίας, ακόμη
και αν αυτή διαβρώνεται με την πάροδο
του χρόνου από τον πληθωρισμό. Το

bitcoin και άλλα τέτοια κρυπτονομίσματα
θα παραμείνουν εξαιρετικά ευμετάβλητα
και άκρως κερδοσκοπικά χρηματοοικονο-
μικά περιουσιακά στοιχεία.

**Στο σενάριο όπου τα κράτη θα
υιοθετήσουν τα CBDCs, πώς θα επι-
ροσθετεί το χρηματοπιστωτικό σύ-
στημα και η καθημερινή μας ζωή;**
«Η ευρεία χρήση ψηφιακών πληρω-
μών και η ταχεία μείωση της χρήσης
μετρητών είναι ήδη πραγματικότητα
στην Κίνα, την Ινδία, τη Σουηδία και
στις περισσότερες άλλες χώρες χαμηλού,
μεσοίου και υψηλού εισοδήματος. Πε-
ριέργως, οι ιδιωτικές ψηφιακές πληρωμές
έχουν γίνει τόσο φθηνές, προσιτές και
εύκολες στη χρήση που πολλές χώρες
οι οποίες εκδίδουν CBDCs διαπιστώνουν
ότι υπάρχει μικρή ζήτηση για αυτές.

Μία ανησυχία φαίνεται να είναι ότι
τα επίσημα ψηφιακά νομίσματα μπορεί
να αποκαλύψουν πληροφορίες σχετικά
με τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις
που θα προτιμούσαν να μη μοιράζονται
με τις κυβερνήσεις. Στην πραγματικό-
τητα, αυτά είναι μια ευρύτερη ανησυχία
καθώς απομακρυνόμαστε από τα με-
τρητά προς τη διενέργεια συναλλαγών
μέσω ιδιωτικών ή επίσημων ψηφιακών
συστημάτων πληρωμών. Σε τελική α-
νάλυση, οτιδήποτε ψηφιακό θα είναι α-
νικνεύσιμο, ακόμη και αν οι νέες τεχνολο-
γίες επιτρέψουν κάποιο βαθμό ανωνυ-
μίας τουλάχιστον για συναλλαγές χα-
μηλής αξίας. Παρ' όλα αυτά, καμία ψη-
φιακή πληρωμή δεν θα εξασφαλίσει την
ανωνυμία όπως τα μετρητά. Αυτό βέβαια
έχει πλεονεκτήματα, καθώς τα μετρητά
έχουν συχνά χρησιμοποιηθεί για παρά-
νομες συναλλαγές, όπως η διακίνηση

ναρκωτικών και η χρηματοδότηση της
τρομοκρατίας, καθώς και η φοροδιαφυγή.
Επίσης, οι ψηφιακές πληρωμές είναι λι-
γότερο επιρρεπείς σε τέτοιες παράνομες
χρήσεις και αποτελούν μεγάλη ευκολία,
αλλά θα μπορούσαν να οδηγήσουν όλους
μας στο να χάσουμε τα τελευταία απο-
μεινάρια της οικονομικής μας ιδιωτικό-
τητας. Θα μπορούσαν επίσης να δώσουν
στις κυβερνήσεις των αυταρχικών κοι-
νωνιών ένα πρόσθετο μέσο για τον κοι-
νωνικό έλεγχο.

**Πότε προβλέπετε την πλήρη
μετάβαση στα κρυπτονομίσματα (στις
ΗΠΑ και την Ε.Ε.) και θα σηματοδο-
τήσει αυτή η μετάβαση το «τέλος»
του χρήματος όπως το γνωρίζουμε;**

«Το τέλος των μετρητών είναι ήδη
μια σχεδόν πραγματικότητα σε πολλές
χώρες και σε λίγα χρόνια θα είναι πραγ-
ματικότητα σε όλο τον κόσμο. Προχω-
ράμε σε έναν κόσμο όπου οι πληρωμές
και άλλες οικονομικές συναλλαγές, τόσο
εντός όσο και μεταξύ των χωρών, θα
είναι φθηνές και πρακτικά στιγμιαίες.
Αυτό θα είναι εξαιρετικά επωφελές όσον
αφορά την πρόσβαση, την ευκολία και
το κόστος. Αλλά θα είναι επίσης ένας
κόσμος στον οποίο ενδέχεται να εκχω-
ρήσουμε το μεγαλύτερο μέρος της ιδιω-
τικής μας ζωής σε κυβερνήσεις, χρημα-
τοπιστωτικά ιδρύματα και εταιρείες.

Είναι σημαντικό αυτά τα ζητήματα
να συζητηθούν σε επίπεδο κοινωνίας
και όχι μόνο μεταξύ οικονομολόγων και
τεκνοκρατών, ώστε να τεθούν στη θέση
τους προστατευτικές μπάρες που θα α-
ποτρέψουν τις κυβερνήσεις και τις ε-
ταιρείες από το να παρεμβαίνουν ακόμη
περισσότερο στη ζωή μας.

**Υψηλής ποιότητας λύσεις ομαδοποιημένων μεταφορών.
Ανταγωνιστικές τιμές και ταχύτητα.**

Σαρώστε αυτόν τον QR κωδικό και μάθετε περισσότερα!

We add value to your business. | gagroup.com

ΑΝΑΛΥΣΗ

Δύσκολες ισορροπίες για τη Fed

Του ΓΚΑΜΠΡΙΑ ΡΟΥΜΠΙΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) διαπιστώνει τις ίδιες ρωγμές στην αγορά εργασίας με τους επενδυτές, ενώ, επιτέλους, και ο πρόεδρος της Ζερόμι Πάουελ έχει δει αρκετά. Δύο είναι οι στόχοι του, ήτοι ο έλεγχος του πληθωρισμού και η στήριξη της μέγιστης βιώσιμης απασχόλησης. Στην ομιλία του στο ετήσιο συνέδριο νομισματικής πολιτικής στο Τζάκσον Χόουλ του Ουαϊόμινγκ, ο Πάουελ διεμήνυσε με σαφήνεια ότι οι αυξήσεις των τιμών μειώνονται και είναι πλέον καιρός να βοηθηθεί η αύξηση της απασχόλησης.

Η αγορά προσδοκούσε ήδη γρήγορη μείωση επιτοκίων και ενδεχομένως η Ομοσπονδιακή Τράπεζα να υποχρεωθεί να ανταποκριθεί σε αυτό. Προ της ομιλίας του την Παρασκευή, οι τιμές των συμβολαίων μελλοντικής

Η αγορά προσδοκά γρήγορη μείωση επιτοκίων και ενδεχομένως η Ομοσπονδιακή Τράπεζα να υποχρεωθεί να ανταποκριθεί σε αυτό.

εκπλήρωσης υπονοούσαν ότι η πλειονότητα των επενδυτών προέβλεπε πως τα επιτόκια πρόκειται να μειωθούν κατά μία ποσοστιαία μονάδα ή περισσότερο μέχρι το τέλος του έτους. Καθώς όμως την εκπνοή του 2024 απομένουν ακόμη τρεις συνεδριάσεις της Fed, αυτό θα σημαίνει διπλή περικοπή κατά 50 μονάδες βάσης και σύντομα. Ο Πάουελ δεν παρουσίασε καμία ακριβή περιγραφή δράσης, δεσμευόμενος να ακολουθήσει τα δεδομένα.

Ωστόσο κατέστησε σαφές ότι συντάσσεται με την επίτευξη μιας λεγόμενης ήπιας προσγείωσης, στο πλαίσιο της οποίας υποχωρεί ο πληθωρισμός άνευ μεγάλης ανόδου της ανεργίας, λέγοντας ότι η Fed «δεν θα επιδιώξει, ούτε θα χαιρείται περαιτέρω αποθέρμανση στις συνθήκες της αγοράς εργασίας».

Η αγορά εργασιών των Ηνωμένων Πολιτειών δείχνει μια αδιαμφισβήτητη επιβράδυνση, όταν το ποσοστό ανεργίας αυξά-

νεται στο 4,3% τον Ιούλιο από το 3,4% τον Ιανουάριο του 2023, στα χαμηλότερα επίπεδα σε διάστημα 50 ετών. Οι ετήσιες αναθεωρήσεις των επίσημων κρατικών στοιχείων, που συνελέγησαν προ ημερών, μας δείχνουν ότι η αμερικανική οικονομία δημιούργησε 818.000 λιγότερες θέσεις εργασίας από ό,τι στο παρελθόν κατά τη διάρκεια του έτους που ξεκίνησε πέρυσι τον Απρίλιο και έληξε φέτος τον Μάρτιο. Οι απολύσεις, ωστόσο, παραμένουν σιωπηρές και ο πληθωρισμός δεν έχει υποχωρήσει αρκετά, ώστε να φθάσει στον στόχο του 2%. Ο Πάουελ και οι συνάδελφοί του στη διοίκηση της Ομοσπονδιακής Τράπεζας πρέπει να καθορίσουν πόσο γρήγορα θα φθάσουν σε αυτό που θεωρούν ουδέτερο επιτόκιο, οπότε ούτε θα συνθλίβει ούτε θα τονώνει την οικονομία.

Οι επενδυτές ελπίζουν ξεκάθαρα ότι δίνουν προτεραιότητα στην ταχύτητα. Αλλά κάτι τέτοιο μπορεί να σημαίνει ότι το ζήτημα επιβάλλει ένα διαφορετικό είδος αποσοφισμένων. Στα πρακτικά της συνεδρίασης, τον Ιούλιο τα στελέχη της αρμόδιας επιτροπής νομισματικής πολιτικής επισήμαναν ότι η πρόσφατη αδυναμία στην αγορά εργασίας θα μπορούσε να προμηνύει «μεγαλύτερη από την αναμενόμενη επιβράδυνση της αύξησης της συνολικής ζήτησης».

Το 2022 ο Ζερόμι Πάουελ είχε χρησιμοποιήσει την ομιλία του στο συνέδριο του Τζάκσον Χόουλ στο Ουαϊόμινγκ για να δηλώσει ευθαρσώς την αποφασιστικότητά του στο να χαλιναγωγήσει τον πληθωρισμό μέσα από τις αυξήσεις επιτοκίων. Τήρησε την υπόσχεσή του και από τότε η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ τελεί σε μια κατάσταση υπομνηστικής επιθετικότητας.

Η ρετινιά διοργάνωση σηματοδοτεί ότι έφθασε στο τέλος του παιχνιδιού, εφόσον η προοπτική επιτυχίας βρίσκεται πλέον κοντά, αλλά η πιθανότητα αποτυχίας είναι ακόμη πιο επικίνδυνη. Για να σωθεί η αγορά εργασίας των Ηνωμένων Πολιτειών, οι περικοπές στο κόστος δανεισμού δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν όσο σύντομα θα χρειαζόταν.

Τα θησαυροφυλάκια που θα ζήλευε και ο.. Μίδα

Κίτριά υψίστης ασφαλείας κατασκευάζονται για την αποθήκευση ράβδων χρυσού

Τις επενδύσεις τους σε πολύτιμα μέταλλα ενισχύουν οι βαθύπλοτοι διεθνώς, όσο επικρατεί αβεβαιότητα στην παγκόσμια γεωπολιτική σκηνή, με αποτέλεσμα να έχει δημιουργηθεί ένα νέο πρόβλημα: πού μπορεί να αποθηκευτεί κανείς τις ράβδους χρυσού.

Χάρη στην αύξηση της παγκόσμιας ζήτησης για αποθήκευση πολύτιμων μετάλλων, κυρίως για χρυσό και ασήμι, δημιουργείται μια νέα αγορά με την εμφάνιση θησαυροφυλακίων υψίστης ασφαλείας ανά τον κόσμο. Στη Σιγκαπούρη, για παράδειγμα, άνοιξε τον περασμένο μήνα ένα θησαυροφυλάκιο έξι ορόφων, με όνομα «The Reserve», το οποίο έχει χωρητικότητα 10.000 τόνων για ασήμι. Σύμφωνα με το Bloomberg, η ποσότητα αυτή είναι περίπου το ένα τρίτο της ετήσιας παγκόσμιας προσφοράς χρυσού. Επίσης έχει χωρητικότητα περίπου 500 τόνων χρυσού.

Το «The Reserve» είναι ένα συγκρότημα εγκαταστάσεων έκτακτος περίπου 167.000 τετραγωνικών μέτρων και βέβαια ένα από τα μεγαλύτερα θησαυροφυλάκια στον κόσμο. Η εταιρεία που το κατασκεύασε, η Silver Bullion, δήλωσε ότι το άλλο θησαυροφυλάκιο της είναι πλήρες και η ζήτηση για νέο χώρο είναι ήδη υψηλή. Σημειώνεται επίσης ότι όσοι επενδύουν σε πολύτιμα μέταλλα αναζητούν αποθήκευση εκτός τραπεζών.

Βαθύπλοτοι σε όλο τον κόσμο στρέφονται ολοένα και περισσότερο στο επενδυτικό καταφύγιο του χρυσού.

Η Σιγκαπούρη έχει γίνει επίκεντρο τέτοιου είδους αποθεμάτων, εν μέρει διότι θεωρείται ασφαλής και σταθερή οικονομία. Επίσης, η Νέα Ζηλανδία προσελκύει ενδιαφέρον, με το θησαυροφυλάκιο της πρωτεύουσας να έχει πελάτες από Χονγκ Κονγκ και ΗΠΑ. Μιλώντας στο Bloomberg ο Τζον Μάλβει, στέλεχος του θησαυροφυλακίου της Νέας Ζηλανδίας, επισήμανε πως «ένα από τα προτερήματά της Νέας Ζηλανδίας είναι ότι δεν έχουμε φυσικούς εχθρούς. Είμαστε λίγο - πολύ όσο πιο μακριά μπορεί να φθάσει κανείς από τα παγκόσμια σημεία ανάφλεξης». «Ο κόσμος μάς βλέπει σαν ασφαλές καταφύγιο», τόνισε.

Την ίδια στιγμή ο Γκρέγκορι Γκρέγκερσεν, ιδρυτής της Silver Bullion,

Στη Σιγκαπούρη άνοιξε τον περασμένο μήνα ένα θησαυροφυλάκιο 167.000 τετραγωνικών μέτρων, έξι ορόφων. Το «The Reserve» έχει χωρητικότητα 10.000 τόνων για ασήμι και 500 τόνων χρυσού. Σύμφωνα με το Bloomberg, η ποσότητα αυτή είναι περίπου το ένα τρίτο της ετήσιας παγκόσμιας προσφοράς χρυσού. Η εταιρεία που το κατασκεύασε, η Silver Bullion, δήλωσε ότι το άλλο θησαυροφυλάκιο της είναι πλήρες.

τονίζει πως από τις σχετικές συζητήσεις «δεχθήκαμε διάφορα σχόλια που καταδείχνουν στο ότι ουσιαστικά χρειαζόμαστε περισσότερα θησαυροφυλάκια». Η νέα αυτή αγορά που αναδύεται οφείλεται στο γεγονός ότι οι βαθύπλοτοι ανά τον κόσμο στρέφονται και πάλι όλο και περισσότερο στον χρυσό, στο παραδοσιακό ασφαλές επενδυτικό καταφύγιο που πάντα προσελκύει το ενδιαφέρον σε περιόδους κρίσης και παγκόσμιας γεωπολιτικής και οικονομικής ανασφάλειας. Όπως χαρακτηριστικά τονίζει ο Τζεφ Κρίστιαν, υπηλύβαθμο στέλεχος στην εταιρεία ερευνών και επενδύσεων εμπρορευμάτων CPM Group, η τάση αυτή είναι ένας τρόπος μείωσης του κινδύνου σε περιουσιακά στοιχεία των βαθύπλοτων. Ο ίδιος προ-

σθέτει πως «ο χρυσός είναι ένα από τα λίγα περιουσιακά στοιχεία που τους προσφέρει τη δυνατότητα να αποθηκεύσουν αξία χωρίς να αναλάβουν επενδυτικό ρίσκο».

Αυτό συμβαίνει τελευταία καθώς έχουν ενταθεί εις το έπακρον οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι, με την κλιμάκωση των συγκρούσεων στη Μέση Ανατολή και τον διαρκώς διαφαινόμενο κίνδυνο γενικεύσης του πολέμου, με τον απροσδόκητα παρατεταμένο και κλιμακούμενο πόλεμο μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας, αλλά και με τη συνεχή όξυνση της αντιπαλότητας ανάμεσα στην Ουάσινγκτον και το Πεκίνο. Περαιτέρω παράγοντες που ενισχύουν την αβεβαιότητα και τη στροφή στον χρυσό είναι, άλλωστε, η επιβράδυνση

της κινεζικής οικονομίας και τελευταία οι ενδείξεις περί επικείμενης επιβράδυνσης της αμερικανικής οικονομίας. Η στροφή των πλουσίων στην αγορά χρυσού έχει, έτσι, οδηγήσει την τιμή του πολύτιμου μετάλλου σε άνοδο 20% από την αρχή του έτους, ενώ εδώ και 10 ημέρες περίπου έχει υπερβεί το ψυχολογικό όριο των 2.500 δολ. η ουγγιά, και χθες το βράδυ σημείωσε περαιτέρω άνοδο 0,31%, στα 2.554,10 δολ. η ουγγιά. Δεδομένου, δε, ότι η ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ, η Fed, κατέστησε πλέον σαφή την πρόθεσή της να μειώσει τα επιτόκια στη συνεδρίαση του Σεπτεμβρίου, πολλοί αναλυτές προεξόφλησαν πως η τιμή του χρυσού θα φθάσει πλέον στις 3.000 δολ. η ουγγιά. BLOOMBERG

Μείωση πωλήσεων και κερδών προβλέπει ο οίκος Hugo Boss

Οι μετοχές της Hugo Boss υποχωρούν στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2021, αφού η εταιρεία αναθεώρησε πτωχικά τις προβλέψεις της για τα κέρδη του έτους λόγω της αδυναμίας σε βασικούς αγορές όπως η Κίνα και το Ηνωμένο Βασίλειο. Ο γερμανικός οίκος πολυ-

Στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2021 οι μετοχές της γερμανικής εταιρείας, νέο πλήγμα για τον ευρωπαϊκό κλάδο ειδών πολυτελείας.

τελείας αναμένει πλέον λειτουργικά κέρδη περίπου 350 εκατ. ευρώ έως 430 εκατ. ευρώ το 2024, από το προηγούμενο εύρος των 430 εκατ. ευρώ έως 475 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με ανακοίνωση. Μείωσε επίσης τις προσδοκίες του για τις πωλήσεις.

Πρόκειται για ένα πλήγμα στην προσπάθεια για ανανέωση του brand υπό την ηγεσία του διευθύνοντος συμβούλου Ντιανιέλ Γκρί-

ντερ και είναι η πρώτη φορά που η εταιρεία μειώνει τις προβλέψεις για το σύνολο του έτους κατά τη διάρκεια της θητείας του, δήλωσε ο αναλυτής της Citigroup, Τόμας Σοβέ. Το πρώην στέλεχος της Tommy Hilfiger εντάχθηκε στο δυναμικό της Hugo Boss τον Ιούνιο του 2021, με στόχο την ανανέωση της γκάμας ενδυμάτων και την προσέλκυση νεότερων αγοραστών. Η εταιρεία έπεσε θύμα της στροφής προς τα casual ρούχα κατά τη διάρκεια της πανδημίας λόγω της εφαρμογής της τηλεργασίας.

«Μετά από τρία χρόνια σχεδόν άφρονος εκτέλεσης και υλοποιήσεων των (συνεχώς αυξανόμενων) προσδοκιών της αγοράς, η Boss αντιμετωπίζει ένα πιο υποτονικό περιβάλλον ζήτησης για premium casual ενδύματα», ανέφερε ο Σοβέ σε σημείωμά του. Η αναποδιά θα μπορούσε να διαταράξει τις επενδύσεις της στο δεύτερο εξάμηνο και θέτει υπό αμφισβήτηση τους στόχους πωλήσεων και περιθωρίου κέρδους του 2025, είπε. Τα εταιρικά αποτελέσματα από τον κλάδο πολυτελείας δημιουργούν προβληματισμό κατά την έναρξη της περιόδου ανακοινώσεων για το δεύτερο τρίμηνο. Οι μετοχές της Burberry Group βούλιαξαν τη Δευτέρα κατά 16%, καθώς η βρετανική εταιρεία ανέστειλε το μέρισμά της, αντικατέστησε τον διευθύνοντα σύμβουλό της και προειδοποίησε ότι ενδέχεται να παρουσιάσει ζημιές για το πρώτο εξάμηνο. Οι μετοχές της Swatch Group υποχωρώνουν εκ νέου, μετά την πτώση κατά 9,8%, όταν ανακοίνωσε κατακόρυφη μείωση των πωλήσεων και 70% πτώση των λειτουργικών κερδών για το πρώτο εξάμηνο.

Οι πλούσιοι Κινέζοι γυρίζουν την πλάτη στα είδη πολυτελείας

Προτιμούν αγαθά λιγότερο «προκλητικά», συρρικνώνεται η κινεζική αγορά

Οι εύποροι Κινέζοι αποφεύγουν να κάνουν επίδειξη του πλούτου τους, εν μέσω της οικονομικής ρευστότητας που αντιμετωπίζει η χώρα, σε μία τάση που προκαλεί περαιτέρω πιέσεις στην αγορά πολυτελείας. Η κραυγαλέα επίδειξη ειδών πολυτελείας, το λεγόμενο «luxury shaming», έχει σταματήσει, με φόντο το ασαφές μακροοικονομικό περιβάλλον, την υποτονική αύξηση του ΑΕΠ και την κλονισμένη εμπιστοσύνη των καταναλωτών, σύμφωνα με έκθεση της Bain & Company. «Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είναι διαθεθιμότητα να ξοδέψουν για είδη πολυτελείας, στην πραγματικότητα μερικοί

Τον Μάιο, το Πεκίνο άρχισε να καταστέλλει την επίδειξη πλούτου και μπλόκαρε iv-φλουένσερ, γνωστούς για τον προκλητικό τρόπο ζωής τους.

από τους ισχυρότερους κολοσσούς του κλάδου εξακολουθούν να καταγράφουν καλές επιδόσεις στην Κίνα, αλλά οι άνθρωποι γίνονται πιο προσεκτικοί όσον αφορά την επιδεικτική κατανάλωση και θα συνεχίσουν να είναι», εξηγεί ο ανώτερος συνεργάτης της Bain & Company, Ντέρεκ Ντενγκ.

Ο όρος «luxury shaming» βέβαια δεν είναι νέος. «Θυμίζει αυτό που συνέβη στις ΗΠΑ το 2008-2009. Ακόμη και οι άνθρωποι που έχουν την οικονομική δυνατότητα να αγοράσουν πολυτελή προϊόντα είναι λιγότερο πρόθυμοι να το κάνουν, για να μη θεωρηθεί ότι αγοράζουν ή φορούν πραγματικά πολύ ακριβά προϊόντα», υπογράμμισε στο CNBC η Κλαούντια ντ' Αρπίτιο, παγκόσμια επικεφαλής

Καθώς η χώρα αντιμετωπίζει υψηλή ανεργία των νέων και προβλήματα στην αγορά ακινήτων, πολλοί Κινέζοι αγοραστές γίνονται πιο συγκρατημένοι και σκέφτονται δύο φορές πριν αγοράσουν ακριβά προϊόντα.

μόδας και πολυτελείας στην Bain & Company.

Οι Κινέζοι καταναλωτές φαίνεται πως προτιμούν όλο και περισσότερο το στυλ «ήσυχης πολυτελείας», επενδύσεις και αγαθά που είναι πιο διακριτικά και λιγότερο «προκλητικά». Η Κίνα είναι η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο και πατριδα τουλάχιστον 98.000 «κροίσων» (σ.σ.: άτομα με καθαρή περιουσία άνω των 30 εκατ. δολαρίων), με τις ΗΠΑ να παραμένουν στην κορυφή της λίστας. Ωστόσο η οικονομία της κλυδωνίστηκε ιδίως μετά την πανδημία, εν μέσω προσδοκιών για επιβράδυνση της ανάπτυξης και μειωμένη κατανάλωση. Καθώς η χώρα αντιμετωπίζει την υψηλή ανεργία των νέων και τα προβλήματα στην αγορά α-

κινήτων της, πολλοί Κινέζοι αγοραστές γίνονται πιο συγκρατημένοι. Παρόλο που ο κλάδος των προσωπικών ειδών πολυτελείας παγκοσμίως αναμένεται να αναπτυχθεί έως και 4% ή κατά 420 δισ. δολάρια, η αγορά πολυτελείας της Κίνας «συνολικά συρρικνώνεται», αναφέρει η Bain & Company.

Το φαινόμενο έχει και πολιτικές ρίζες. «Η κυβέρνηση πιέζει για κοινή ευμερία και αποθαρρύνει τη λατρεία των χρημάτων», λέει στο CNBC ο Κένεθ Τόσου, διευθυντής της εταιρείας συμβούλων Oliver Wyman. Ο όρος «κοινή ευμερία» που αναφέρθηκε για πρώτη φορά τη δεκαετία του 1950 από τον Μάο Τσετούνγκ, επανήλθε το 2021 από την κινεζική κυβέρνηση. Τον Μάιο, το Πεκίνο άρχισε να

καταστέλλει την επίδειξη πλούτου και μπλόκαρε iv-φλουένσερ, γνωστούς για τον προκλητικό τρόπο ζωής τους, από τους κινεζικούς ισοτόπους κοινωνικής δικτύωσης.

Οι αναλυτές καταλήγουν ότι με βάση όλα τα παραπάνω οι καταναλωτές του Κόκκινου Δράκου έχουν γίνει πιο ορθολογιστές, αναζητούν συσχέτιση μεταξύ τιμής και αξίας και σκέφτονται δύο φορές πριν αγοράσουν ακριβά προϊόντα. «Είναι πλέον πιο σοφιστική», καταλήγει ο Ντενγκ της Bain & Company. Ενώ παλαιότερα ήταν πιο πρόθυμοι να πληρώσουν όσο όσο για ξένες μάρκες, σήμερα, πολλοί από αυτούς κάνουν αγορές με βάση την ποιότητα ενός προϊόντος ή την αξία που έχει να προσφέρει μια επωνυμία.

Ελληνικές startups στη μάχη ανακάλυψης νέων φαρμάκων

Καινοτομούν στις κλινικές έρευνες και στην αντιμετώπιση ασθενειών

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Ανάπτυξη νέων φαρμάκων χωρίς... πειράματα, ανακάλυψη νέων χημικών μορίων με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης, λογισμικό που προβλέπει με AI τις πιθανότερες επιτυχίες μιας κλινικής έρευνας, πλατφόρμα τεχνητής νοημοσύνης που συνοψίζει γρήγορα τεράστιο όγκο επιστημονικών πληροφοριών κ.ά. Πρόκειται για εγχειρήματα ελληνικού DNA startups οι οποίες έχουν «ριχτεί» τα τελευταία χρόνια για τα καλά στη μάχη της ανακάλυψης, ανάπτυξης αλλά και παραγωγής νέων φαρμάκων, διεκδικώντας θέση στο «κλειστό» κλαμπ των εταιριών που καινοτομούν. Ο δε κλάδος όπου δραστηριοποιούνται (healthtech-biotech και pharma) βρίσκεται –παρά τους κλυδωνισμούς ευρύτερα της αγοράς την τελευταία διετία– στο «ραντάρ» κορυφαίων επενδυτών και φαρμακευτικών εταιριών, με αποκορύφωμα το 2021 –εν μέσω δηλαδή πανδημίας– όπου διοικητήθηκαν κεφάλαια ύψους 121 δισ. δολαρίων παγκοσμίως.

«Η φαρμακευτική βιομηχανία είναι από τους λίγους κλάδους που είναι εξοικειωμένοι με την αποτυχία. Γνωρίζει δηλαδή πως μόλις το 5% των μορίων που μπαίνει σε κλινική δοκιμή λαμβάνει τελικά την έγκριση των ρυθμιστικών φορέων. Οπότε υπάρχει τεράστιο περιθώριο βελτίωσης όλης της διαδικασίας», αναφέρει στην «Κ» ο Θρασύβουλος Καρύδης, συνιδρυτής της DeepCure με έδρα τη Βοστώνη, η οποία με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης επιχειρεί να α-

Η DeepCure έχει ανακαλύψει ένα χημικό μόριο που φιλοδοξεί να αντιμετωπίσει ασθένειες όπως η ρευματοειδής αρθρίτιδα.

ναπτύξει δικά της φάρμακα για την αντιμετώπιση αυτοάνοσων και αυτοφλεγμονωδών νοσημάτων, όπως είναι η ρευματοειδής αρθρίτιδα, η ψωρίαση κ.ά. Όπως εξηγεί, «πολλές νεοφρικές εταιρίες ασχολούνται με επιμέρους προβλήματα. Κάποιες εστιάζουν στην ανακάλυψη νέων φαρμάκων, κάποιες άλλες στην ανάπτυξη τους και στη δοκιμή τους κ.λπ. Όλος ο κλάδος έχει τεράστια προοπτική και πέραν του κέρδους έχει και κοινωνικό αντίκτυπο».

Σύμφωνα με την Accenture, το κόστος για να καταφέρει μια εταιρεία να λανσάρει επιτυχώς ένα φάρμακο στην αγορά ανέρχεται μεταξύ 2,6-6,7 δισ. δολαρίων, ενώ περίπου 1,2-1,7 δισ. θα μπορούσαν να εξοικονομηθούν εάν η τεχνολογία διεισδύει σε μεγαλύτερο βαθμό στον βιοφαρμακευτικό κλάδο. Είναι, επίσης, γεγονός ότι από τα 10.000 μόρια που μπορεί να ερευνηθούν αρχικά, μόνο 200-250 προχωρούν στην προκλινική φάση και 5 στις κλινικές δοκιμές.

«Ο λόγος που ο κλάδος αυτός παρουσιάζει τέτοια ζήτηση είναι απλός. Οι μέθοδοι αρκετών φαρμακευτικών εταιριών για την ανάπτυξη φαρμάκων είναι αργές και βασίζονται σε μοντέλα πολλών

Με την εφαρμογή μοντέλων προσομοίωσης η PolyModels Hub μπορεί να ψηφιοποιήσει τα πειράματα που κάνουν οι ερευνητές κατά τη μετάβαση του φαρμάκου στο στάδιο της παραγωγής, αντικαθιστώντας όλα ή μέρος των πειραμάτων.

δεκαετιών. Επίσης, είναι πανάκριβες», υποστηρίζει στην «Κ» επικεφαλής μεγάλου επενδυτικού κεφαλαίου που χρηματοδοτεί τέτοιες ιδέες.

Χημικό μόριο

Η DeepCure έχει ανακαλύψει ένα χημικό μόριο που φιλοδοξεί να αντιμετωπίσει ασθένειες όπως η ρευματοειδής αρθρίτιδα. Το νέο αυτό υπό έρευνα φάρμακο στοχεύει σε εκείνες τις πρωτεΐνες που δίνουν το σήμα για να προκληθεί η φλεγμονή. «Εμείς προσαπαθούμε να τη σταματήσουμε», αναφέρει ο κ. Καρύδης, προσθέτοντας πως η εταιρεία προετοιμάζει αίτηση στον FDA για να προχωρήσει σε κλινικές μελέτες μέσα στο 2025. «Έχουμε ξεκινήσει, στο στάδιο των προκλινικών ερευνών, μια συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Leeds, για να δοκιμάσουμε το φάρμακο σε κύτταρα ασθενών με ρευματοειδή αρθρίτιδα και να διαπιστώσουμε εάν έχει την απόκριση που θέλουμε». Παράλληλα, η εταιρεία

έχει ανακαλύψει κάποια χημικά μόρια που στοχεύουν στον περιορισμό φλεγμονής από πρωτεΐνες τύπου STAT6, οι οποίες συνδέονται με πολλά αυτοάνοσα νοσήματα και σπάνιες ασθένειες. «Για τη συγκεκριμένη πρωτεΐνη δεν έχει βρεθεί ακόμη κάποιο χημικό μόριο. Πρόκειται για undruggable target», λέει στην «Κ».

Για να προχωρήσει όμως με όλα τα παραπάνω, η εταιρεία χρειάζεται φρέσκα κεφάλαια, τα οποία δεν αποκλείεται να αγγίξουν τα 100 εκατ. δολάρια. Από την ίδρυσή της, το 2018, έχει σπκώσει συνολικά 72 εκατ. δολάρια.

Ψηφιοποίηση πειραμάτων

Ευκαιρίες στις προσπάθειες που κάνουν φαρμακευτικές εταιρίες να επιταχύνουν την παραγωγή φαρμάκων, ειδή και η PolyModels Hub. Με ένα κλικ και με την εφαρμογή μοντέλων προσομοίωσης η εταιρεία μπορεί να ψηφιοποιήσει τα πειράματα που κάνουν οι ε-

ρευνητές κατά τη μετάβαση του φαρμάκου στο στάδιο της παραγωγής. «Κατά τη διαδικασία ανάπτυξης ενός φαρμάκου τα βήματα είναι συγκεκριμένα. Πραγματοποιούνται οι κλινικές δοκιμές, διαδικασία χρονοβόρος, ενώ ακολουθεί και το στάδιο της παραγωγής του που γίνεται σε αντιδραστήρες, αποστακτικές στήλες, μηχανές παραγωγής κ.λπ. Εκεί έρχεται η δική μας τεχνολογία, μέσω της οποίας μπορούμε να αντικαταστήσουμε όλα ή μέρος των πειραμάτων κατά το στάδιο της ανάπτυξης του φαρμάκου μέσα από υπολογιστικά μοντέλα και προσομοίωση αυτής της διαδικασίας», εξηγεί ο Χάρης Χριστοδούλου στην «Κ». «Η πανδημία αποτέλεσε σημείο εκκίνησης για την εφεύρεση αρκετών ψηφιακών λύσεων», αναφέρει. «Έγινε επίσης αντιληπτό πόσο σημαντικό είναι η συνεργασία του επιστήμονα που βρίσκεται στο εργαστήριο με αυτόν που γράφει κώδικα».

Η τεχνητή νοημοσύνη βρίσκεται και

στον πυρήνα της Causaly, που πέτυχε εξασφάλιση κεφάλαια 60 εκατ. δολαρίων από την ICONIQ Growth.

Η τελευταία είναι επενδυτική εταιρεία που διαχειρίζεται κεφάλαια από την παρουσία δισεκατομμυριοστών του κλάδου της τεχνολογίας όπως του Μαρκ Ζούκερμπεργκ, ιδρυτή της Facebook και του Τζέρι Γιανγκ, συνιδρυτή της Yahoo κ.λπ. «Χρησιμοποιούμε generative AI καθώς και τεχνολογίες knowledge graph που δίνουν τη δυνατότητα στους επιστήμονες να αποκωδικοποιούν τη βιολογία, να κατανοούν ασθένειες και να συνοψίζουν γρήγορα επιστημονικές πληροφορίες σε reports», σημειώνει στην «Κ» ο Γιάννης Κιακόπουλος, συνιδρυτής της εταιρείας, προσθέτοντας πως «η τεχνητή νοημοσύνη θα επιταχύνει σημαντικά τις επιστημονικές ανακαλύψεις στον κλάδο της βιοιατρικής και υπόκειται την ανάπτυξη νέων θεραπειών οι οποίες θα φτάσουν στους ασθενείς πιο γρήγορα».

Το λιμάνι του Πειραιά ξεπέρασε ως παγκόσμιο ναυτιλιακό κέντρο το Αμβούργο

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Στην έβδομη θέση της παγκόσμιας κατάταξης των μεγαλύτερων ναυτιλιακών μητροπολιτικών κέντρων του πλανήτη ανέβηκε η Αθήνα και ο Πειραιάς ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ισχύος της ελληνόκτητης ποντοπόρου ναυτιλίας, της αυξημένης γεωπολιτικής σημασίας του λιμανιού και του ακριβότατου οικοσυστήματος ελληνικών και ξένων ναυτιλιακών και παραναυτιλιακών επιχειρήσεων που έχει αναπτυχθεί.

Η ελληνική πρωτεύουσα και το λιμάνι της ανέβηκαν για τρίτη συνεχόμενη χρονιά θέση στη σχετική κατάταξη, την ώρα που άλλα ιστορικά διεθνή ναυτιλιακά κέντρα όπως το Αμβούργο υποχώρησαν. Πρόκειται για τον δείκτη 2024 Xinhua-Baltic International Shipping Center Development Index (ISCDI) που παρέχει μια ολοκληρωμένη κατάταξη των 43 κορυφαίων λιμενικών πόλεων και ναυτιλιακών κέντρων στον κόσμο, χρησιμοποιώντας πολλαπλά κριτήρια και μετρήσεις που περιλαμβάνουν κάθε πτυχή της ναυτιλίας. Από επιχειρηματικά στοιχεία και τη συμμετοχή παρόχων ναυτιλιακών υπηρεσιών όπως νομικά, ασφαλιστικά, τραπεζικά και ναυλωμαστικά γραφεία έως το μέγεθος, τη δυναμικότητα και τη διακίνηση φορτίων από τα λιμάνια. Επιπλέον, ο δείκτης αξιολογεί το συνολικό επιχειρηματικό κλίμα και την ανανέωση και επινόηση που κάθε πόλη απολαμβάνει στις βιομηχανίες της διεθνούς ποντοπόρου ναυτιλίας και των λιμενικών υπηρεσιών και υποδομών.

Σύμφωνα με τη φετινή έκθεση που δημοσιεύθηκε αυτή την εβδομάδα, «η

Ελλάδα συνεχίζει να διαδραματίζει έναν από τους σημαντικότερους ρόλους στον παγκόσμιο ναυτιλιακό τομέα, με περισσότερα από 1.000 ναυτιλιακά γραφεία να έχουν την έδρα τους είτε στην Αθήνα είτε στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής». Η Αθήνα ασκεί πλέον μεγάλη έλξη και για τη συμμετοχή της στη διαμόρφωση του μέλλοντος των ναυτιλιακών τεχνολογιών, σύμφωνα με τους αναλυτές του Baltic Exchange και του Xinhua News Agency, στους οποίους ανήκει και η πρωτοβουλία της έτησιας έκδοσης του συγκεκριμένου δείκτη από το 2014 και μετά.

«Η ελληνική πρωτεύουσα φιλοξενεί μια σειρά από καινοτόμες και εξειδικευμένες νεοφρικές τεχνολογικές επι-

Ατμομηχανή της ανόδου η ισχύς της ελληνόκτητης ποντοπόρου ναυτιλίας και οι νεοφρικές επιχειρήσεις.

χειρήσεις που συνεργάζονται στενά με τη μεγάλη κοινότητα της πλοιοκτησίας στην Ελλάδα για την ανάπτυξη μοναδικών και σύγχρονων λύσεων που ενισχύουν τις δυνατότητες και την αποτελεσματικότητα των διαχειριστών στόλου», σημειώνει η έκθεση. «Αυτές οι εταιρίες τεχνολογίας ανοίγουν τώρα τα φτερά τους και φέρνουν αυτές τις λύσεις σε πλοιοκτήτες σε όλο τον κόσμο», συμπληρώνει. Ενώ σχεδόν όλες οι εταιρίες ναυτιλιακών υπηρεσιών έχουν παρουσία στην Αθήνα, λόγω της ιστορικής της θέσης ως κορυφαίου ναυτιλιακού κόμβου

της Μεσογείου, η Ελλάδα ενισχύεται επίσης από τη θέση του λιμανιού του Πειραιά ως ενός από τα μεγαλύτερα λιμάνια της Ευρώπης, υπογραμμίζουν οι

συντάκτες της έκθεσης.

Η Σιγκαπούρη παραμένει στην κορυφαία θέση στον δείκτη ISCDI για ενδέκατη συνεχώς χρονιά, ενώ αρκετές α-

κόμια μητροπόλεις διατηρούν τη θέση τους στην κατάταξη, αντικαταπριζόντας τη διαρκή σημασία τους τόσο για τις τοπικές οικονομίες όσο και για τις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού. Το Λονδίνο, η Σαγκάη, το Χονγκ Κονγκ, η Ντουμπάι και το Ρότερνταμ διατήρησαν τις θέσεις τους ως κορυφαία διεθνή ναυτιλιακά κέντρα. Αθήνα και Πειραιάς και Νιγκμπο Ζουσάν ανέβηκαν μία θέση φέτος, ενώ το Αμβούργο έχει υποχωρήσει δύο θέσεις, στην ένατη. Η Νέα Υόρκη με το Νιου Τζέρσεϊ συμπληρώνουν το φετινό top 10.

Με βάση την έτησια έκθεση Xinhua-Baltic International Shipping Center Development Index, περισσότερα από 5.500 εμπορικά πλοία, ή περίπου το 22% του παγκόσμιου στόλου, ανήκουν σε Έλληνες, καθώς η ισχύς της ελληνικής ναυτιλιακής κοινότητας βελτιώθηκε έτι περαιτέρω την τελευταία δεκαετία, με τη δυναμικότητα του στόλου να ενισχύεται περισσότερο από 50%. Σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών, η ελληνόκτητη ναυτιλία ελέγχει το 31% του παγκόσμιου στόλου δεξαμενόπλοιοι, το 25% του στόλου πλοίων μεταφοράς κύδην φορτίου, 22% των πλοίων μεταφοράς LNG, 15% των πλοίων μεταφοράς χημικών και προϊόντων, 11% των πλοίων μεταφοράς υγραερίου και πλέον και το 8% των πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων.

Η διακρίση της Αθήνας και του Πειραιά όμως στην παγκόσμια κατάταξη με τα μητροπολιτικά κέντρα της ποντοπόρου ενισχύεται και από το γεγονός ότι η ελληνόκτητη ναυτιλία διαδραματίζει πολύ μεγάλο ρόλο και στην ευρωπαϊκή οικονομία. Κατά μέσον όρο, η

ελληνική χωρητικότητα αντιπροσωπεύει το 60% του στόλου που ελέγχεται από την Ε.Ε., με τον πλειοότερο αντιπάλο της τη Γερμανία μόλις στο 12%. Οι Έλληνες πλοιοκτήτες ελέγχουν το 80% των ελεγχόμενων από την Ε.Ε. πλοίων μεταφοράς κύδην φορτίου, το 73% των πετρελαιοφόρων, το 85% των πλοίων μεταφοράς LNG και το 17% των πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων της Ε.Ε.

Υπό αυτή την έννοια, η ανθεκτικότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξαρτάται από την ελληνική ναυτιλία, ενώ παραμένει ένας από τους πιο παραγωγικούς πυλώνες της ελληνικής οικονομίας. Το 2022, οι εισροές στο ελληνικό ισοζύγιο πληρωμών μέσω θαλάσσιων μεταφορών ξεπέρασαν τα 23 δισ. δολάρια, η μεγαλύτερη συνεισφορά που έχει καταγραφεί τα τελευταία 20 χρόνια. Για την περίοδο 2012-2022, η ναυτιλία συνέβαλε σε εισροές 162 δισ. δολαρίων στην ελληνική οικονομία.

Σημαντικότερες χαρακτηρίζονται επίσης οι εισδοχές του λιμανιού του Πειραιά που το 2023 «επέδειξε συνεχή ανθεκτικότητα και ανάπτυξη παρά τις παγκόσμιες οικονομικές και γεωπολιτικές προκλήσεις». Το 2023, οι τρεις τερματικοί σταθμοί εμπορευματοκιβωτίων του λιμανιού ανέφεραν συνδυασμένη συνολική διακίνηση 5.100.920 TEU, αύξηση 2% σε σχέση με το 2022. Επισημαινεται, επίσης, η βελτίωση σε επίπεδα-ρεκόρ των οικονομικών αποτελεσμάτων του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς το 2023 με έσοδα 236,2 εκατ. δολάρια, σημειώνοντας αύξηση 12,9% και των κερδών μετά από φόρους κατά 26,3%.

ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy

Καταθέσεις που γεννάνε χρήμα

Alpha 12μηννη Προθεσμιακή Κατάθεση με επιτόκιο 2,25%

- Το προϊόν αφορά καταθέσεις άνω των €70.000.

Το παραπάνω ετήσιο επιτόκιο προσφέρεται σε Ιδιώτες. Η καταβολή του τόκου πραγματοποιείται στη λήξη της προθεσμιακής κατάθεσης.

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

Η κλιματική αλλαγή πλήττει την αγροτική παραγωγή

Πρώιμες και περιορισμένες σοδειές λόγω ζέστης και παρατεταμένης ανομβρίας

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Πατάτες και ντομάτες μικρότερου μεγέθους, σύκα και σταφύλια από τον Ιούλιο, εσπεριδοειδή πριν από τον χειμώνα. Είναι μερικές μόνον από τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και κυρίως της παρατεταμένης ανομβρίας και των υψηλών θερμοκρασιών που επικρατούν στη χώρα και φέτος, με τους μεν αγρότες να βρίσκονται αντιμέτωποι με σοβαρές απώλειες στο εισόδημά τους, τους δε καταναλωτές να πληρώνουν ακριβά, ακόμη και στις λαϊκές αγορές, τα νωπά φρούτα και λαχανικά.

Μείωση παραγωγής

Πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί αυτό της πατάτας Νάξου, αλλά και του Νευροκόπιου, αμφότερα προϊόντα αναγνωρισμένα ως Προστατευόμενα Ονομαστικά Προέλευσης (ΠΟΠ). Φέτος η παραγωγή πατάτας Νάξου έφτασε μόλις στους 1.800 τόνους από 6.000 τόνους που διαμορφωνόταν ετησίως τα προηγούμενα χρόνια. Τα αντισυμβατικά σημάδια είχαν φανεί από πέρυσι όταν η παραγωγή μειώθηκε σε

Σοβαρές απώλειες στο εισόδημα των αγροτών, ενώ οι αυξημένες τιμές νωπών φρούτων και λαχανικών επιβαρύνουν τους καταναλωτές.

4.000 τόνους, με τη μείωση αυτή να αποδίδεται επίσης στη λειψυδρία.

Σοβαρά είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και οι πατατοπαραγωγοί στο Κάτω Νευροκόπι, με κυρίαρχο αυτό της μικροκαρπίας, εξαιτίας των υψηλών θερμοκρασιών που έχουν επικρατήσει, αλλά και της έλλειψης νερού. Λόγω της έλλειψης νερού φέτος σπάρθηκαν λιγότερα στρέμματα, γύρω στις 15.000, ενώ πέρυσι έφταναν περίπου σε 20.000 στρέμματα. Βεβαίως, ακριβώς λόγω των δυσμενών για τη γεωργία καιρικών συνθηκών, και η παραγωγή του 2023 ήταν μικρότερη από αυτή των προηγούμενων ετών. Το γεγονός δε ότι καταφεύγουν όλο και περισσότεροι παραγωγοί στις γεωτρήσεις αναζήτησης νερού, ανεβάζει

Φέτος, η παραγωγή πατάτας Νάξου έφτασε μόλις στους 1.800 τόνους από 6.000 τόνους που διαμορφωνόταν ετησίως τα προηγούμενα χρόνια. Τα αντισυμβατικά σημάδια είχαν φανεί από πέρυσι, όταν η παραγωγή μειώθηκε σε 4.000 τόνους, με τη μείωση αυτή να αποδίδεται επίσης στη λειψυδρία.

το κόστος άρδευσης ακόμη και τρεις φορές πάνω σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές.

Υψηλό το κόστος

Η λειψυδρία και η ζέστη φαίνεται ότι έδωσαν τη χαρακτηριστική βολή στην ελληνική πατατοκαλλιέργεια, έπειτα από σειρά προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί στην Ελλάδα. Το κόστος λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη και αυξήθηκε ακόμη περισσότερο μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Επίσης, η καλλιέργεια πατάτας απαιτεί πολλή ενέργεια, το κόστος της οποίας έχει επίσης αυξηθεί.

Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, ενώ πριν από 24 χρόνια η καλλιέργεια της πατάτας στην Ελλάδα κάλυπτε 20,26 χιλιάδες εκτάρια (202.600 στρέμματα), φτάνοντας ακόμη και σε 36,15 χιλιάδες

εκτάρια το 2006, από το 2016 βρίσκεται κάτω από τα 20.000 εκτάρια και μάλιστα τη διετία 2023-2024 πηλσιάζει επικίνδυνα τα 10.000 εκτάρια. Το 2023 η πατατοκαλλιέργεια στην Ελλάδα ήταν 12,04 χιλιάδες εκτάρια και φέτος 12.700 εκτάρια.

Όσο για την τιμή λιανικής, αυτή σε σύγκριση με το 2015 είναι υψηλότερη κατά 55,51%. «Όλα τα προϊόντα φέτος ήταν πρώιμα λόγω της ζέστης και αυτό θα συνεχισθεί και για άλλα προϊόντα, όπως τα πορτοκάλια και εν γένει τα εσπεριδοειδή, η ανάπτυξη των οποίων και η συγκομιδή αναμένεται περίπου 20 ημέρες νωρίτερα από το συνήθως», ανέφερε, μιλώντας στην «Καθημερινή», ο κ. Γιώργος Πολυχρονιάκης, ειδικός σύμβουλος του Συνδέσμου Ελληνικών Επιχειρήσεων Εξαγωγής Φρούτων, Λαχανικών και Χυμών Incofruit-Hellas. Ο ίδιος πρόσθεσε ότι αν και φέτος τα ε-

περιδοειδή αναπτύσσονται καλά, ενδεχομένως να υπάρξει πρόβλημα εάν μες στον επόμενο μήνα δεν σημειωθούν βροχοπτώσεις στις κύριες περιοχές παραγωγής. Σημειώνεται ότι σε αυτές συγκαταλέγεται και η Λακωνία, η οποία το τελευταίο διάστημα αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα λειψυδρίας.

Ο ρόλος του καύσωνα

Ο καύσωνας που σημειώθηκε τον Ιούνιο έπληξε και την παραγωγή επιτραπέζιων σταφυλιών, καθώς δεν ωρίμασαν όπως έπρεπε ώστε να είναι τραγανά και να αντέχουν περισσότερο στα διάφορα στάδια διαλογής από τα οποία περνούν μέχρι να εξαχθούν. Ακριβώς δε λόγω της πρώιμης παραγωγής όχι μόνο στα σταφύλια αλλά και σε άλλα προϊόντα, συμβαίνει το εξής: οι Έλληνες παραγωγοί χάνουν τμήμα της αγοράς, εγχώριας και ξένης, καθώς όταν οι κα-

ταναλωτές περιμένουν το προϊόν, δεν υπάρχουν πλέον επαρκείς ποσότητες. Οι Ισπανοί, έχοντας αντιμετωπίσει εδώ και χρόνια το φαινόμενο της ερημοποίησης, προχώρησαν στην καλλιέργεια όψιμων ποικιλιών, καταφέροντας έτσι να εκποτίσουν από τις διεθνείς αγορές την παραγωγή άλλων χωρών, μεταξύ αυτών και της Ελλάδας. Σε περιοχές, πάντως, της Μακεδονίας όπου κάποιοι παραγωγοί προχώρησαν στην καλλιέργεια όψιμων ποικιλιών, κατάφεραν πέρυσι να εξασφαλίσουν ένα ιδιαίτερο καλό εισόδημα. Οι καταναλωτές από την άλλη θα πρέπει μάλλον να συνθησύνουν ότι οι τιμές των οπωρολαχανικών και εν γένει των τροφίμων θα εξαρτώνται ολοένα και περισσότερο από την κλιματική αλλαγή, με την Τράπεζα της Ελλάδος να τη χαρακτηρίζει νέο παράγοντα αβεβαιότητας για την πορεία του πληθωρισμού.

Μείωση παραγωγής μήλων, ισχνή συγκομιδή σε ελαιώνες και αμπελώνες της Ε.Ε.

Εικόνα καταστροφής στις καλλιέργειες της Ευρώπης έχουν αφήσει πίσω τους οι ακραίες καιρικές συνθήκες σε όλη τη Γηραιά Ήπειρο, με τη συγκομιδή των μήλων να είναι ισχνή στην Πολωνία, ενώ ανάλογη είναι η κατάσταση και στους αμπελώνες της Γερμανίας, καθώς και στους ελαιώνες της Ελλάδας, της Ιταλίας και της Ισπανίας. Η ασυνήθιστα υψηλή άνοιξη και οι καστικές συνθήκες καύσωνα του καλοκαιριού έχουν φέρει τους αγρότες από την Πολωνία μέχρι τη Βρετανία σε κατάσταση απελπισίας να διερωτώνται για την ποιότητα, τη γεύση και το μέγεθος των καλλιεργειών τους. Αντιμέτωπη με την αντισυμβατική κατάσταση και με τα χειρότερα ενδεχόμενα, η Κομισιόν προτείνει να δεσμευθούν κεφάλαια ύψους έως 62 εκατ. ευρώ από το απόθεμα της αγροτικής πολιτικής προκειμένου να δοθεί στήριξη στην Πολωνία, καθώς και στην Τσεχία και την Αυστρία που έχουν πληγεί από ακραίες καιρικές συνθήκες. Εξέφρασε, μάλιστα, την ανησυχία της για την «οικονομική βιωσιμότητα» όσων αγροκτημάτων έχουν πληγεί.

Η συγκομιδή των μήλων στην Ε.Ε.

Εικόνες καταστροφής σε αγροκτήματα από την Πολωνία μέχρι την Ιταλία λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων.

αναμένεται πως θα συρρικνωθεί κατά το ένα δέκατο, ενώ την ίδια στιγμή η δραματική μείωση της παραγωγής φρούτων έχει εκτοξεύσει τις τιμές της σε ορισμένες περιοχές και παράλληλα στην Ιταλία οι ελαιοπαραγωγοί αγωνίζονται να διασφαλίσουν αρκετές ελιές για να παραγάγουν ελαιόλαδο.

Η κατάσταση κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για τις άμεσες επιπτώσεις που έχουν η κλιματική αλλαγή και τα ακραία καιρικά φαινόμενα, καθιστώντας σαφές πως οι επιπτώσεις και οι παρενέργειες της ενδέχεται να διαρκέσουν πολλά χρόνια. Μιλώντας για το θέμα στο Bloomberg, ο Λάμπερτ βαν Χόρεν, αναλυτής στην Rabobank, επισημαίνει πως «δεν γνωρίζουμε ακόμη τι ζημιά

Η Πούλια, η περιοχή που βρίσκεται στο γνωστό «τακούι της ιταλικής μπότας», επλήγη από ακραία ξηρασία όταν οι θερμοκρασίες έφταναν στους 43 βαθμούς Κελσίου. Ήταν τόσο καυτή η ατμόσφαιρα, ώστε πολλά φρούτα, λαχανικά και άλλες καλλιέργειες κυριολεκτικά κάηκαν.

μπορεί να προκαλέσουν στις ρίζες των καρποφόρων δένδρων οι ακραίες καιρικές συνθήκες, όπως, για παράδειγμα, οι βαρύτερες βροχοπτώσεις που θα πληξουν τη σοδειά το επόμενο έτος». Σημ-

φωνα με την Ένωση Πολωνών Παραγωγών Φρούτων, η πρώτη σε παραγωγή μήλων χώρα της Ευρώπης εκτιμά πως η παραγωγή της ενδέχεται να έχει μειωθεί κατά 30% σε σύγκριση με τα επίπεδα

του περασμένου έτους. Το κρύο και οι βροχοπτώσεις έπληξαν τη Γερμανία και συνδυάστηκαν με άλλα εξίσου σοβαρά προβλήματα, όπως η μείωση της αρόσιμης γης. Σύμφωνα με την Εταιρεία Ενημέρωσης Αγροτικής Αγοράς, η σοδειά φρούτων αναμένεται να είναι φέτος μειωμένη κατά περίπου 25% σε σύγκριση με τα επίπεδα του περασμένου έτους και οι τιμές καταναλωτή έχουν αυξηθεί κατά περίπου 4% μέσα στους τελευταίους έξι μήνες. Έχει, επίσης, μειωθεί σημαντικά το φημιμένο λευκό σπαράγγι. Ορισμένοι αμπελώνες και ορισμένα αγροκτήματα φρούτων έχασαν το σύνολο της σοδειάς και οι αγρότες δεν έχουν τίποτε να πουλήσουν. Έτσι η Κομισιόν αναγκάζεται πλέον να εξετάσει την προοπτική να τους στήριξη οικονομικά, μολονότι δεν προβλεπόταν αρχικά κάτι τέτοιο. Το ίδιο ισχύει και για τη Γαλλία, ορισμένες περιοχές της οποίας αναμένεται να έχουν σαφώς μειωμένη παραγωγή κρασιών εξαιτίας του παγετού.

Και δεν ήταν μόνον ο παγετός που προκάλεσε τα προβλήματα. Η Πούλια, η περιοχή που βρίσκεται στο γνωστό «τακούι της ιταλικής μπότας», έχει

πληγεί από ακραία ξηρασία όταν οι θερμοκρασίες έφταναν στους 43 βαθμούς Κελσίου. Ήταν τόσο καυτή η ατμόσφαιρα, ώστε πολλά φρούτα και λαχανικά κυριολεκτικά κάηκαν.

Η παραγωγή ελαιολάδου, η ναυαρχίδα της αγροτικής παραγωγής στις μεσογειακές χώρες, αναμένεται να είναι μειωμένη κατά 50% εξαιτίας αυτής της κατάστασης. Λόγω της ξηρασίας έχει, άλλωστε, μειωθεί τουλάχιστον κατά το ήμισυ η παραγωγή σίτου που χρησιμοποιείται για την παρασκευή ψωμιού και ζυμαρικών. Και καθώς αναμένεται πως στην Ιταλία η μέση θερμοκρασία θα παραμείνει σε πολύ υψηλά επίπεδα και τις επόμενες εβδομάδες, τα πράγματα φαίνεται να πηγαίνουν από το κακό στο χειρότερο για τους αγρότες.

Εξίσου ακραία ξηρασία έχει αντιμετωπίσει και η Ισπανία τα τελευταία χρόνια και φέτος αναμένεται να μειωθεί στο έπακρον η παραγωγή της στο εξωτικό μάγκο. Στη Βρετανία, η απουσία ηλιοφάνειας δημιούργησε προβλήματα στην παραγωγή φρούτων, ντομάτας και μικρών αγγουριών.

BLOOMBERG

Τζίρος 18,11 δισ. στο λιανεμπόριο το β' τρίμηνο

Με αύξηση τζίρου, αλλά περιορισμένη, έλθεισαν το β' τρίμηνο και το α' εξάμηνο του 2024 για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο λιανεμπόριο, με κάποιους μάλιστα κλάδους, όπως για παράδειγμα τα κρεπωλικά, να καταγράφουν μείωση των εσόδων παρά τη σημαντική αύξηση στις τιμές των κρεμάτων. Απώλειες είχαν και τα καταστήματα πώλησης ηλεκτρικών οικιακών συσκευών, καθώς δεν είναι σε εξέλιξη κάποιο πρόγραμμα επιδότησης αγορών νέας συσκευής. Από την άλλη, ο αυξημένος τουρισμός στα νησιά του Βόρειου Αιγαίου και στις Κυκλάδες ήδη από την άνοιξη είχε ως αποτέλεσμα στις περιοχές αυτές να καταγραφεί μεγάλη αύξηση του τζίρου στο λιανεμπόριο.

Είναι αυξημένος κατά 4,3% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2023.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), ο κύκλος εργασιών για το σύνολο των επιχειρήσεων του τομέα λιανικού εμπορίου διαμορφώθηκε το β' τρίμηνο του 2024 σε 18,11 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 4,3% σε σχέση με το β' τρίμηνο του 2023, που είχε διαμορφωθεί σε 17,37 δισ. ευρώ, και αύξηση 15,4% σε σχέση με το α' τρίμηνο του 2024, που είχε διαμορφωθεί σε 15,69 δισ.

ευρώ. Για τις επιχειρήσεις του τομέα λιανικού εμπορίου, χωρίς τους κλάδους οχημάτων, τροφίμων και καυσίμων, ο κύκλος εργασιών το β' τρίμηνο του 2024 ανήλθε σε 6,57 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 4,1% σε σχέση με το β' τρίμηνο του 2023, που είχε διαμορφωθεί σε 6,31 δισ. ευρώ, και αύξηση 22,8% σε σχέση με το α' τρίμηνο του 2024, που είχε διαμορφωθεί σε 5,35 δισ. ευρώ.

Κατά το α' εξάμηνο του 2024 ο συνολικός τζίρος στο λιανεμπόριο διαμορφώθηκε σε 33,80 δισ. ευρώ, από 32,54 δισ. ευρώ το α' εξάμηνο του 2023, καταγράφοντας αύξηση 3,87%. Εξαιρουμένων των κλάδων οχημάτων, τροφίμων και καυσίμων, ο κύκλος εργασιών των λιανεμπορικών επιχειρήσεων διαμορ-

φώθηκε το α' εξάμηνο του 2024 σε 11,92 δισ. ευρώ έναντι 11,57 δισ. ευρώ το α' εξάμηνο του 2023, καταγράφοντας αύξηση μόλις 3%. Οι κατηγορίες του λιανεμπορίου που σημείωσαν τη μεγαλύτερη αύξηση κύκλου εργασιών το β' τρίμηνο του 2024 σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2023 ήταν η πώληση άλλων μηχανοκίνητων οχημάτων (30%), και η πώληση, συντήρηση και επισκευή μοτοσυκλετών και των εξαρτημάτων τους (17,6%). Οι κατηγορίες που κατέγραψαν τη μεγαλύτερη μείωση πωλήσεων ήταν αυτές της πώλησης ηλεκτρονικών υπολογιστών (3,2%) και ηλεκτρικών οικιακών συσκευών (2,3%). Μείωση 1,7% κατέγραψε το ίδιο διάστημα ο τζίρος στα κρεπωλικά.

Κατά το α' εξάμηνο του 2024, ο συνολικός τζίρος στο λιανεμπόριο διαμορφώθηκε στα 33,80 δισ. ευρώ, από 32,54 δισ. ευρώ το α' εξάμηνο του 2023.

Προς νέες εκδόσεις ομολόγων οι ελληνικές τράπεζες έως τα τέλη του 2026

Ομόλογα ύψους 4,4 δισ. ευρώ θα πρέπει να εκδώσουν οι ελληνικές τράπεζες με βάση τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΒΑ), προκειμένου να καλύψουν το «έλλειμμα» στα ελάχιστα κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (Minimum Required Eligible Liabilities), γνωστών ως MREL, έως τα τέλη του 2026, προκειμένου ο δείκτης MREL να φτάσει το 27,8% των συνολικών στοιχείων έκθεσης σε κίνδυνο. Τα στοιχεία αυτά με ημερομηνία αναφοράς το τέλος του α' τριμήνου δεν περιλαμβάνουν

Στόχος, ο δείκτης MREL να φτάσει στο 27,8% των συνολικών στοιχείων έκθεσης σε κίνδυνο.

τα ομόλογα που εξέδωσαν οι τέσσερις συστημικές τράπεζες το β' τρίμηνο του έτους –περιορίζοντας το σχετικό «έλλειμμα»–, μέρος των οποίων, ωστόσο, ήταν σε αντικατάσταση προηγούμενων

εκδόσεων, σε μια προσπάθεια να περιοριστεί το κόστος εξυπηρέτησής τους.

Η μαζική προσφυγή στις αγορές με νέες εκδόσεις ομολόγων που πραγματοποιήσαν οι τέσσερις συστημικές τράπεζες το προηγούμενο τρίμηνο ενυπόθηκε από τις πρόσφατες αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής τους ικανότητας από τους διεθνείς οίκους και έχουν ήδη αποτυπωθεί στο προφίλ κινδύνου των ελληνικών τραπεζών, συμπεριλαμβανομένων των spreads στις εκδόσεις ομολόγων. Όπως σημειώνει στην πρόσφατη έκθεση Νο-

μισματικής Πολιτικής η ΤΤΕ, «η μείωση των αποδόσεων στη δευτερογενή αγορά για τα ομόλογα που έχουν εκδοθεί οι ελληνικές τράπεζες είναι θετική εξέλιξη, καθώς επιτρέπει την έκδοση νέων ομολόγων από τις ελληνικές τράπεζες με χαμηλότερο κόστος δανεισμού. Μετά την αναβάθμιση του ελληνικού Δημοσίου στην επενδυτική κατηγορία, οι τέσσερις συστημικές ελληνικές τράπεζες έχουν εκδώσει ομόλογα υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας με μεσοσταθμική απόδοση 5,3% και διάρκεια

6 έτη έως τη λήξη, ενώ πριν από την αναβάθμιση η μεσοσταθμική απόδοση στην έκδοση για ομόλογα υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας και ίδιας διάρκειας από τις ίδιες τράπεζες ήταν 7%. Έτσι, παρατηρείται η αποπληρωμή ομολόγων που έχουν εκδοθεί με υψηλότερο κόστος μέσω εκδόσεων νέων τίτλων με χαμηλότερο κόστος δανεισμού, γεγονός που συμβάλλει στη διαρθρωτική βελτίωση των καθαρών επιτοκιακών εσόδων των τραπεζών, χωρίς να επιβαρύνεται το κόστος δανεισμού της

πραγματικής οικονομίας. Οι εξελίξεις αυτές είναι πολύ σημαντικές, καθώς επιδρούν μειωτικά στο κόστος χρηματοδότησης των ελληνικών τραπεζών από τις διεθνείς.

Έτσι επιβεβαιώνονται οι προσδοκίες ότι η πρόσφατη αναβάθμιση της κρατικής πιστοληπτικής αξιολόγησης της Ελλάδος στην επενδυτική κατηγορία συμβάλλει σημαντικά και θετικά τόσο στην κερδοφορία όσο και στην ανθεκτικότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος».

Μεγάλοι χαμένοι οι οικογένειες με παιδιά

Τα τελευταία 14 χρόνια στην Ελλάδα αυξήθηκαν μόνο οι αποδοχές των νοικοκυριών που δεν είχαν παιδιά

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Την ανάγκη στήριξης της ελληνικής οικογένειας, από το πρώτο κιόλας παιδί, καταδεικνύει έρευνα του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) που δημοσιεύεται στην τελευταία έκδοση «Οικονομικές Εξελίξεις». Μέσα σε μια δύσκολη περίοδο, από το 2009 έως το 2023, με δημοσιονομική κρίση, παγκόσμια υγειονομική κρίση, και τώρα ενεργειακή και πληθωριστική κρίση, οι αποδοχές των εργαζομένων νοικοκυριών αυξήθηκαν οριακά και μόνο για τα νοικοκυριά χωρίς παιδιά. Για τα νοικοκυριά με παιδιά

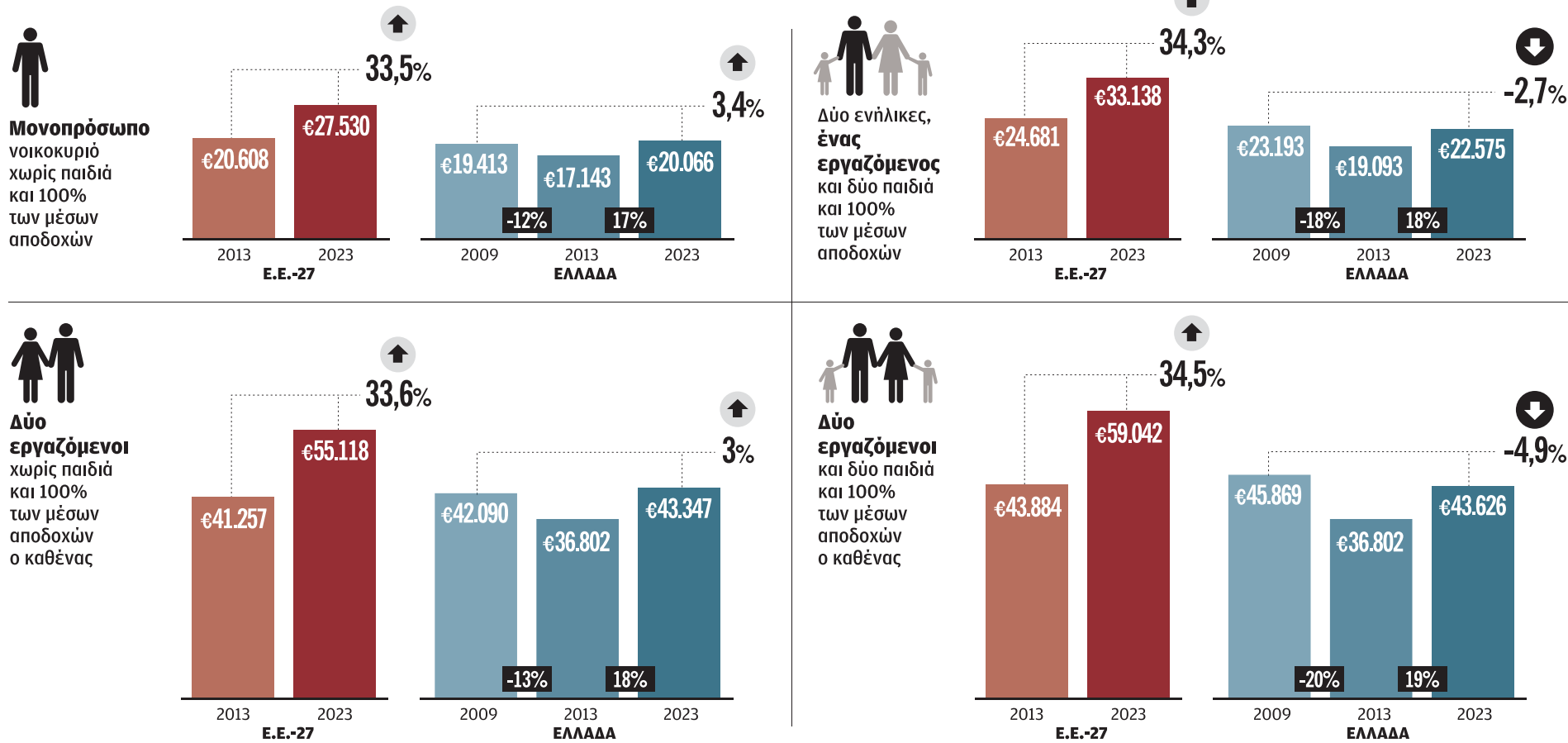
Απογοητευτικά τα στοιχεία έρευνας του ΚΕΠΕ. Μετά την έξοδο από τα μνημόνια δεν υπήρξε καμία ουσιαστική πολιτική ενίσχυσης των οικογενειών.

υπάρχει μείωση των αποδοχών, καθώς δεν εφαρμόστηκε διαχρονικά, και κυρίως μετά την έξοδο από τα μνημόνια, μια ουσιαστική πολιτική ενίσχυσης των οικογενειών.

Είναι, δε, χαρακτηριστικό ότι η μεγαλύτερη μείωση στο εισόδημα εντοπίζεται στα νοικοκυριά με δύο ενήλικους εργαζομένους και δύο παιδιά, φωτογραφίζοντας ότι τα όποια μέτρα στήριξης σχεδιάζονται στο πλαίσιο της αντιμέτωπισης του δημογραφικού προβλήματος και της στήριξης των γεννήσεων πρέπει να ξεκινήσουν αν όχι από το πρώτο, σίγουρα από το δεύτερο παιδί. Όπως, άλλωστε, επισημαίνει και ο ερευνητής του ΚΕΠΕ Ιωάννης Χολέζας, ο οποίος αναλύει τα στοιχεία, «το γεγονός ότι όχι μόνο δεν έχουν

Ετήσιες καθαρές αποδοχές από μισθωτή εργασία

ΣΕ ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ

ΠΗΓΗ: Eurostat

ΗΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

αυξηθεί διαχρονικά οι αποδοχές των νοικοκυριών με παιδιά, αλλά αντίθετα έχουν μειωθεί, ενδεχομένως αποτελεί μία ακόμη αιτία της μείωσης του πληθυσμού».

Το δυσβάσταχτο κόστος ζωής, που οφείλεται κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι οι αυξανόμενες τιμές στα προϊόντα και στις υπηρεσίες έρχονται κόντρα με τους μισθούς στον ιδιωτικό τομέα, που δεν αυξάνονται με τους ίδιους ρυθμούς, αφήνει στην ελληνική οικογένεια το αίσθημα ότι η έξοδος από τα μνημόνια και η ανακαμψη

δεν αφορά όλους τους πολίτες, ενώ αποτρέπει τους νέους να δημιουργήσουν τη δική τους οικογένεια, καθώς καθίσταται απαγορευτική η επιλογή να κάνουν παιδιά. Σύμφωνα με τον ερευνητή του ΚΕΠΕ, είναι δεδομένο ότι οι συνθήκες στην ελληνική αγορά εργασίας τα τελευταία έτη, με εξαίρεση την περίοδο του κορωνοϊού, βελτιώνονται, καθώς οι απασχολούμενοι αυξάνονται και οι άνεργοι μειώνονται. Κάτι που φαίνεται, αλλά σε μικρότερο βαθμό, στα εισοδήματα από μισθωτή

εργασία. Η μελέτη εξετάζει τις αποδοχές από εργασία σε σύγκριση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, λαμβάνοντας βέβαια υπόψη το διαφορετικό κόστος διαβίωσης ανά χώρα αλλά και τη διαχρονική εξέλιξη των τιμών. Γι' αυτόν τον λόγο χρησιμοποιεί μονάδες ισοδύναμης αγοραστικής δύναμης (ΜΙΑΔ) και χωρίζει τους μισθωτούς σε τέσσερις τύπους νοικοκυριού: μονοπρόσωπο νοικοκυριό χωρίς παιδιά με 100% των μέσων αποδοχών, δύο ενήλικους, ένας εργαζόμενος και δύο παιδιά με 100%

των μέσων αποδοχών, δύο ενήλικους εργαζόμενους και δύο παιδιά με 100% των μέσων αποδοχών ο καθένας, και, τέλος, δύο ενήλικους εργαζόμενους χωρίς παιδιά και 100% των μέσων αποδοχών ο καθένας.

Και οι διαπιστώσεις είναι απογοητευτικές και ενδεικτικές της έλλειψης αποτελεσματικών πολιτικών στήριξης της ελληνικής οικογένειας:

• Όταν σε μια οικογένεια εργάζονται και τα δύο μέλη, οι αποδοχές είναι σημαντικά υψηλότερες

σε σχέση με αυτές όπου εργάζεται μόνο ένα μέλος. Βέβαια, τα νοικοκυριά με δύο ενήλικους και δύο παιδιά, ακόμη και αν εργάζεται μόνο ο ένας, έχουν μικρή μόνο διαφορά από τα μονοπρόσωπα νοικοκυριά. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2023 η διαφορά αυτή φτάνει το 12,5%, όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος ξεπερνάει οριακά το 20%. Ενδεχομένως αυτό οφείλεται στην ευνοϊκότερη μεταχείριση των νοικοκυριών με παιδιά στην Ε.Ε.-27 σε σύγκριση με την Ελλάδα, π.χ., σε θέματα φορολογίας.

Προς αυτό συνηγορεί και το γεγονός ότι ενώ στην Ε.Ε.-27 τα νοικοκυριά με δύο ενήλικους εργαζομένους και δύο παιδιά απολαμβάνουν τις υψηλότερες αποδοχές, στην Ελλάδα η διαφορά με τα νοικοκυριά δύο εργαζομένων χωρίς παιδιά είναι σχεδόν ανύπαρκτη.

• Οι αποδοχές στην Ελλάδα αυξήθηκαν τα τελευταία δέκα έτη (2013-2023) περίπου με τον ίδιο ρυθμό για όλους τους τύπους νοικοκυριών. Ο σχετικός δείκτης κυμαίνεται από 117 έως 118,5, παρουσιάζοντας αύξηση 17 και 18,5 μονάδες αντίστοιχα. Οι αντίστοιχοι δείκτες στην Ε.Ε.-27 ξεπερνούν το 133, αλλά πάλι δεν υπάρχουν ουσιαστικές αποκλίσεις μεταξύ των νοικοκυριών.

• Παρά την αύξηση των αποδοχών, η σύγκριση με τις αποδοχές προ κρίσης, ήτοι το 2009, είναι αποκαλυπτική και ταυτόχρονα αποκαρδιωτική. Τα τελευταία 14 έτη οι αποδοχές των νοικοκυριών αυξήθηκαν οριακά μόνο για τα νοικοκυριά χωρίς παιδιά. Για τα νοικοκυριά με παιδιά, ο σχετικός δείκτης φανερώνει μείωση των αποδοχών.

Η μεγαλύτερη μείωση εντοπίζεται στα νοικοκυριά με δύο ενήλικους εργαζομένους και δύο παιδιά. Το γεγονός αυτό, ότι δηλαδή όχι μόνο δεν έχουν αυξηθεί διαχρονικά οι αποδοχές των νοικοκυριών με παιδιά, αλλά αντίθετα έχουν μειωθεί, ενδεχομένως αποτελεί μία ακόμη αιτία της μείωσης του πληθυσμού.

• Στην Ελλάδα οι αποδοχές είναι μικρότερες από τον μέσο όρο της Ε.Ε.-27 για όλους τους τύπους νοικοκυριών.

• Τα τελευταία χρόνια, παρά τη βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας και την αύξηση των αποδοχών που τη συνόδευσε, επειδή ο ρυθμός αύξησης των αποδοχών ήταν μικρότερος από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, η διαφορά στις αποδοχές μεταξύ Ελλάδας και Ε.Ε.-27 διευρύνθηκε.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.432,46	1.437,68	-5,22	-0,36%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	3.491,09	3.503,97	-12,88	-0,37%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	13.876,30	13.844,89	31,41	0,23%
FTSE/Χ.Α.ΥΠΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.870,69	3.895,05	-24,36	-0,63%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.281,47	2.292,06	-10,59	-0,46%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	833,26	835,53	-2,27	-0,27%
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	1.639,80	1.645,91	-6,11	-0,37%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.040,09	2.060,40	-20,31	-0,99%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	2.701,59	2.711,41	-9,82	-0,36%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.281,75	1.283,83	-2,08	-0,16%
FTSE/ATHEX ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΘΕΛΗΠΙΚΟΝΟΜΙΕΣ	5.544,45	5.595,10	-50,65	-0,91%
FTSE/ATHEX ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	6.016,57	6.027,13	-10,56	-0,18%
FTSE/ATHEX ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.854,77	4.888,69	-33,92	-0,69%
FTSE/ATHEX ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	4.955,82	4.960,31	-4,49	-0,09%
FTSE/ATHEX ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΘΑ	6.158,78	6.145,95	12,83	0,21%
FTSE/ATHEX ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	6.476,96	6.560,84	-83,88	-1,28%
FTSE/ATHEX ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	4.847,48	4.934,24	-86,76	-1,76%
FTSE/ATHEX ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	4.904,85	4.947,11	-42,26	-0,85%

* Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοινώνουν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές θα ισχύσουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	23.250.358,28
ΔΥΝΑΜΗΤΗΡΙΑ	11.129.115,12
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	6.727.353,53
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	3.362.152,84
ΠΟΛΥΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	3.359.780,62
ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΛΑΦΟΝΙΑ	3.018.648,66
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.445.496,81
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.248.124,31
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.245.949,71
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.232.142,41
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΤΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1.514.055,57
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.488.899,11
ΔΥΝΑΜΗΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	1.398.149,03
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.102.329,50
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	654.017,13
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	612.002,03
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	424.571,92
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	341.302,44
ΑΝΑΥΧΗΤΙΚΑ	308.016,90
ΤΡΟΦΙΜΑ	254.174,77
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	179.622,91
ΥΑΡΕΥΣΗ	145.895,98
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	140.710,41
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ Α.Ε.Ε.Α.Π.	100.985,97
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	92.931,71
Α.Ε.Ε.Α.Π. ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	83.703,52
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	77.712,06

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,393	3,43%	CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	9,610	-3,32%
ΟΛΘ (ΚΟ)	21,000	2,44%	ΚΛΟΥΚΙΝΙΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	1,480	-2,95%
ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	1,620	1,57%	INTRAKAT (ΚΟ)	4,970	-2,74%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	32,080	1,39%	VIOTALCO SA/NV (ΚΑ)	5,750	-2,38%
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK Α.Ε. (ΚΟ)	12,500	1,30%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ)	1,865	-2,36%
ΑΤΤΙΣΑ BANK (ΚΟ)	8,380	1,21%	ΤΙΤΑΝ CEMENT INTERNATIONAL (ΚΑ)	32,000	-2,29%
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	5,560	0,72%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	6,580	-2,08%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	2,100	0,72%	ΔΕΗ (ΚΟ)	11,520	-1,87%
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	21,800	0,65%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	3,880	-1,82%
BRIQ PROPERTIES Α.Ε.Ε.Α.Π. (ΚΟ)	1,980	0,51%	DIAMAND Α.Ε. (ΚΟ)	9,520	-1,75%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ. %
ΒΙΟ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ)	5,75	-2,38
CENER (CENERGY HOLDINGS SA)	9,61	-3,32
ΤΙΤΣ (ΤΙΤΑΝ)	32	-2,29
ΕΕΕ (COCA COLA HBC)	32,08	1,39
ΟΤΕ (ΟΤΕ)	14,84	-1
ΑΡΑΓ (ΑΕΓΕΑΝ AIRLINES)	10,93	-0,55
ΤΕΝΕΡΓ (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)	19,15	0
ΣΑΡ (ΣΑΡΑΝΤΗΣ)	10,06	-1,18
ΔΑΑ (ΔΙΕΘΝ. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΑΘ.)	7,84	-0,89
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ)	2,075	-0,24
ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)	17,7	0,11
ΜΥΤΙΛ (ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ)	34,48	-1,26
ΛΑΜΔΑ (LAMBDA DEVELOPMENT)	7,02	-0,71
ΕΛΧΑ (ΕΛΒΑΧΑΛΚΟΡ)	1,854	-0,86
ΑΛΦΑ (ALPHA BANK)	1,59	-0,25
ΜΠΕΛΑ (JUMBO)	23	0,44
ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	8,02	0,07
ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	3,88	-1,82
ΕΥΡΩΒ (EUROBANK)	2,1	0,72
ΕΛΠΕ (ΕΛΠΕ)	7,07	-0,14
ΟΤΟΕΛ (ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ)	11,24	-1,4
ΕΥΔΑΠ (ΕΥΔΑΠ)	5,56	0,72
ΟΠΑΠ (ΟΠΑΠ)	16,1	-0,12
ΜΟΗ (MOTOR OIL)	21,8	0,65
ΔΕΗ (ΔΕΗ)	11,52	-1,87

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	11.129.115,12
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	7.542.070,54
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	6.241.852,30
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	5.777.716,69
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	5.223.936,61
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	3.468.050,12
JUMBO (ΚΟ)	3.362.152,84
ΜΕΤΛΕΝ ENERGY & METALS (ΚΟ)	3.359.780,62
ΟΤΕ (ΚΟ)	3.018.648,66
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	2.245.949,71
ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	4,46%
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	0,46%
ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	0,36%
ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	0,17%
PROFILE (ΚΟ)	0,16%
INTRAKAT (ΚΟ)	0,13%
INTRACOM (ΚΟ)	0,13%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	0,13%
JUMBO (ΚΟ)	0,11%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,10%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	133	690	5.334
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	0	0	1.252
FTSE/Χ.Α. Large Cap	133	690	4.059
MSCI GREECE REBASED	0	0	23
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	741	9.924	403.582
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	0	0	21.995
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΔΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	16	36	3.805
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	90	4.518	158.685
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	3	4	1.173
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0	0	151
ΑΒΑΕ Α.Ε. (ΚΟ)	2	10	660
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	2	6	157
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	40	173	3.690
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	16	102	3.512
ΕΛΒΑΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	3	27	4.854
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	30	635	16.391
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	2	10	4.352
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	1.153
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	20	92	11.939
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	9	46	3.885
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	26	129	5.989
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	18	32	7.771
INTRAKAT (ΚΟ)	17	21	2.375
JUMBO (ΚΟ)	1	2	332
LAMBDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	4	6	6.063
MIG (ΚΟ)	33	148	4.467
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	0	0	88
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	85	311	4.943
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	65	849	13.592
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7	17	1.286
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	9	32	93
ΟΤΕ (ΚΟ)	25	106	3.337
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	75
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	141	2.233	66.020
ΔΕΗ (ΚΟ)	43	220	25.454
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	178
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	3	80	20.451
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	3	5	382
VIOTALCO SA/NV (ΚΑ)	28	74	4.284
Δικαιώματα σε Δείκτες	1	10	843
FTSE/Χ.Α. Large Cap	1	10	843
Δικαιώματα σε Μετοχές	2	5	617
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	310
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	150
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	81
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	2	5	76
Συνολική Δραστηριότητα	877	10.629	410.376

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 27 Αυγούστου 2024

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΗ	ΑΝΟΤΑΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	3.0300	3.0500	3.0391	-4,4370	10.594	3.0300	3.0500	3.0300	-0,33
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	4.7000	4.7300	4.7171	0,5220	32.404	4.7200	4.7300	4.7200	0,21
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	1.2900	1.3050	1.3017	-2,1220	21.503	1.3000	1.3300	1.3000	-1,52
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1320		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0545	0,0580	0,0560	-0,2020	66,365	0,0550	0,0580	0,0580	0,00
Τεχνολογία										
ΛΟΥΤ	LOGICOM PUBLIC LTD	3,0000	3,0000	3,0000	-0,4890	4,269	2,9800	3,0400	3,0000	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2,1000	2,1000	2,1000	-0,6400	877	2,1000	2,2200	2,1000	-1,87
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,1200	0,1330		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0,0200	0,0200	0,0200	-0,1500	9,996	0,0200	0,0220	0,0200	-6,98
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (EM, Σ)	0,0450	0,0450	0,0450	0,0000	4,000	0,0450	0,0480	0,0450	0,00
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,0690	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINOS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,4200	0,0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (EM, Σ)	0,0350	0,0380	0,0351	-0,1290	10,500	0,0000	0,0380	0,0380	-1,30
ΙΣΕΠ	ΙΣΤΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (EM, Σ)						0,0000	0,0405		
ΚΕΑΕ	ΚΡΗΝΟΙΣ PUBLIC LTD (Σ)						0,0090	0,0110		
ΡΕΕΠ	REGALIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,0040	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0,0025	0,0025	0,0025	0,0000	21,000	0,0025	0,0035	0,0025	0,00
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,0200	0,0220	0,0214	-0,0590	46,250	0,0205	0,0210	0,0205	-6,82
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ "						1,2200	0,0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD	0,0215	0,0215</							

ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ

ΤΙΚΤΟΚ

ΚΥΡΙΑΚΗ
01/9

«ΧΑΚΑΡΟΥΜΕ»
ΤΟ ΠΙΟ ΕΘΙΣΤΙΚΟ
ΜΕΣΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

**ΠΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΥΜΕ ΤΟΝ ΑΛΓΟΡΙΘΜΟ ΜΕ ΚΑΘΕ ΜΑΣ ΚΙΝΗΣΗ;
ΤΙ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΕΧΕΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΣΤΗ ΜΟΔΑ, ΣΤΟ ΣΙΝΕΜΑ;
ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΗΠΑ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΤΟ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΟΥΝ;
90 ΣΕΛΙΔΕΣ, 20 ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ**

Στον δρόμο της μεγάλης επιστροφής

Πανιώνιος και Ηρακλής βρίσκονται στη Super League 2, έχοντας στόχο την επάνοδό τους στα μεγάλα σαλόνια

Κώστας Ρούππος

Πρόεδρος του Πανιωνίου

Καταφέραμε με γοργά βήματα να «τρέξουμε» όλα τα διαδικαστικά ώστε να γίνουμε ΠΑΕ. Έχουμε έρθει σε επαφή με τη FIFA, αλλά και τους δικαιούχους και εκτιμάμε πως η κατάσταση με σωστή χρήση είναι διαχειρίσιμη.

Αριστοτέλης Περράκης

Πρόεδρος του Ηρακλή

Οι φίλοι της ομάδας θα πρέπει να είναι ήσυχoi πως θα κάνουμε το καλύτερο δυνατό. Αλλιώς, η οικονομική επιφάνεια και συνέπεια της νέας διοίκησης είναι εκέγγυο ασφάλειας και επιτυχίας.

Του ΑΚΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Συμπληρώθηκαν τρεις μήνες από τότε που ένα σαββατιάτικο μεσημέρι δύο σωματεία υπενθύμισαν σε όλο το φίλαθλο κοινό τη δυναμική τους, το τι αντιπροσωπεύουν, αλλά και το πόσο λείπουν από το αθλητικό προσκήνιο. Εδείξαν πως όσες πληγές κι αν ανοίξουν στο «σώμα» τους, βρίσκουν τον τρόπο να τις επουλώνουν. Στον τελικό για την άνοδο στην Basket League, οι οπαδοί του Πανιωνίου και του Ηρακλή δημιούργησαν μια μοναδική ατμόσφαιρα στον κλειστό των Ανω Λιοσίων, αποδεικνύοντας πως ήταν, είναι και θα παραμείνουν στο πλευρό των αγαπημένων τους ομάδων, σε όποια κατηγορία κι αν αγωνίζονται. Τα τελευταία χρόνια διανύουν κοινές πορείες, ωστόσο η φετινή σεζόν σηματοδοτεί την επιστροφή των δύο ομάδων και στο ποδόσφαιρο, συμμετέχοντας στη Super League 2, η μία στον νότιο και η άλλη στον βόρειο όμιλο. Τουλάχιστον αυτό διαφαίνεται στον ορίζοντα, καθώς τα οικονομικά προβλήματα, που τις ταλάνιζαν και τις βύθιζαν όλο και πιο κάτω, άρχισαν να μπαίνουν σε τάξη από τα νέα ιδιοκτησιακά καθεστώτα που τις ανέλαβαν.

Σε Πανιώνιο και Ηρακλή αγωνίστηκαν μερικοί από τους μεγαλύτερους Έλληνες ποδοσφαιριστές και παρά την απουσία τους βρίσκονται ακόμη στην 6η θέση του ελληνικού ποδοσφαίρου, πίσω από Ολυμπιακό, Παναθηναϊκό, ΑΕΚ, ΠΑΟΚ και Αρη με βάση τις συμμετοχές τους στην Α' Εθνική.

Χρονοδιάγραμμα τριετίας

Οι Νεοσυμρινώτες «πλήρωσαν» με την παραμονή τους επί τέσσερις συνεχόμενες αγωνιστικές περιόδους στην ερασιτεχνική Γ' Εθνική για τα χρέη τους. Υποβιβάστηκαν την περίοδο 2019-20 από τη Super League, αδυνατώντας να αντεπεξέλθουν στα οικονομικά βάρη και φέτος επανέρχονται στα επαγγελματικά πρωταθλήματα, κερδίζοντας την άνοδό τους στη Super League 2. Από τα τέλη Ιουνίου ο ποδοσφαιριστής Πανιώνιος μετατράπηκε και πάλι σε ΠΑΕ, περνώντας στα χέρια της εταιρείας «InDigital». Πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, που το 2018 έφερε ως αντιπρόσωπος της ισπανικής «Media Pro» το VAR στα ελληνικά γήπεδα, κερδίζοντας τον σχετικό διαγωνισμό, ο Κώστας

Ρούππος, που θα είναι και ο νέος διοικητικός ηγέτης του ιστορικού συλλόγου.

«Είμαστε σχεδόν έτοιμοι ύστερα από μια υπερπροσπάθεια τριών μηνών. Καταφέραμε με γοργά βήματα να «τρέξουμε» όλα τα διαδικαστικά, ώστε να γίνουμε ΠΑΕ, να καταθέσουμε τα δικαιολογητικά συμμετοχής, να στελεχώσουμε την ομάδα με τεχνικό σταφ και παίκτες, αλλά και να κάνουμε και βελτιωτικά έργα στο γήπεδο. Νομίζω πως δεν μας έχει ξεφυγεί κάτι και στο θέμα των χρεών, αν και κάποια σημεία είναι ακόμη θολά. Έχουμε έρθει σε επαφή με τη FIFA αλλά και τους δικαιούχους και εκτιμάμε πως η κατάσταση με σωστή χρήση είναι διαχειρίσιμη», αναφέρει ο νέος ισχυρός άνδρας της ΠΑΕ.

Παράλληλα με το αγωνιστικό σκέλος, για το οποίο υπάρχει χρονοδιάγραμμα τριετίας ώστε να επανέλθει και πάλι η ομάδα στη Super League 1, προτεραιότητα ήταν η «χαρτογράφηση» των χρεών προς το Δημόσιο αλλά και αυτών προς πρώην ποδοσφαιριστές, προπονητές, μίνατζερ και προμηθευτές. Είναι χαρακτηριστικό

Με νέες διοικήσεις, δύο από τις πιο ιστορικές ελληνικές ομάδες δείχνουν πως τακτοποιούν τις οικονομικές τους εκκρεμότητες, που τα τελευταία χρόνια τις βύθιζαν όλο και πιο χαμηλά.

πως 80 προσφυγές υπολογίζεται πως τέθηκαν προς διευθέτηση για το επόμενο διάστημα. Σκοπός είναι η σταδιακή εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων, κάτι που αν δεν συμβεί θα έχει αγωνιστικό αντίκτυπο, αφού θα αφαιρούνται βαθμοί από την ομάδα. Οι αποπληρωμές θεωρούνται από τη νέα διοίκηση διαχειρίσιμες. Αφενός λόγω της ευέλικτης ρύθμισης που αφορά το Δημόσιο και έχει να κάνει με την αποπληρωμή σε βάθος χρόνου μόνο του αρχικού κεφαλαίου και όχι των προσαυξήσεων, και αφετέρου λόγω των διακανονισμών που έχουν επιτευχθεί με τους ιδιώτες. Στον «κυανέρυθρο» πάγκο θα καθίσει ο Αντώνης Νικοπολίδης, ενώ επέ-

19 Φεβρουαρίου 2017. Πανιώνιος - Ηρακλής 1-0. Είναι ο τελευταίος αγώνας των δύο ομάδων στη μεγάλη κατηγορία. Με αυτή τη νίκη τους οι Νεοσυμρινώτες είχαν εδραιωθεί στη δεύτερη θέση της βαθμολογίας, ενώ οι Θεσσαλονικείς είχαν καθηλωθεί στη 15η, όπου παρέμειναν μέχρι και το τέλος της περιόδου, με αποτέλεσμα να υποβιβαστούν.

στρεψαν παίκτες που αγωνίστηκαν με την ομάδα στη Super League 1, όπως ο Δημήτρης Κολοβός, ο Τάσος Αυλωνίτης και ο Νίκος Γιαννακόπουλος.

Ψηλά ο πήχυς

Ο Ηρακλής, μέσω της εξαγοράς του ΑΦΜ της Τριγλίας Χαλκιδικής, βρίσκεται από το 2021 στη Super League 2. Ποτέ όμως όλο αυτό το διάστημα δεν σταμάτησαν να τον κυνηγούν οι «αμαρτίες» του παρελθόντος. Πριν από έναν μήνα οι οπαδοί της ιστορικής ομάδας βγήκαν στους δρόμους της Θεσσαλονίκης για να πανηγυρίσουν την εξαγορά της ΠΑΕ από τη γνωστή εταιρεία των φούρνων «Βενέτι»

και τον ιδιοκτήτη της Παναγιώτη Μονεμβασιώτη. Με όπλα την οικονομική επιφάνεια και την προύπνευση του στο επαγγελματικό ποδόσφαιρο μέσω του Απόλλωνα Σμύρνης, μοιάζει να αποτελεί τη μοναδική ελπίδα προκειμένου ο σύλλογος να επιστρέψει στη φυσική του θέση. Πρώτο μέλημα είναι η αποπληρωμή των κρίσιμων χρεών, που απειλούν την ΠΑΕ και προέρχονται από προσφυγές πρώην ποδοσφαιριστών στη FIFA. Αν και η άνοδος δεν θα είναι αυτοσκοπός από την πρώτη χρονιά, είναι ξεκάθαρο πως θα γίνει πρωταθλητισμός. Αυτό το μαρτυρούν οι μεταγραφικές κινήσεις, με παίκτες όπως ο Μπερτόλιο και οι επαφές με τους Ελ Καντουρί και

Βέλλιο. Παράλληλα με το αγωνιστικό πλάνο, το οποίο θα υπηρετήσουν ο Σωκράτης Οφρυδούπουλος και οι παίκτες του, αυτό της οικονομικής διάσωσης θα προσπαθήσουν να το εφαρμόσουν και παράγοντες με διαφορετική κοουλτούρα.

Πρόεδρος του νέου Δ.Σ. θα είναι ο διακεκριμένος καθηγητής χειρουργικής Αριστοτέλης Περράκης, ο οποίος θα εκπροσωπεί την ομάδα στα κέντρα αποφάσεων. «Υπάρχει αυτή τη στιγμή μια δεδομένη συμφωνία, που καλύπτεται από ένα προσυμφώνιο συνεργασίας με τον πρώην ιδιοκτήτη κ. Ευγενίου. Αυτό με τη σειρά του καλύπτεται από μια σύμβαση εμπιστευτικότητας σε ό,τι αφορά το ύψος των χρεών. Σίγουρα είναι αρκετά, αλλά ουδείς μπορεί να υπολογίσει με ακρίβεια το ύψος τους. Γι' αυτόν τον λόγο και ορκιστοί λογιστές εξετάζουν τα οικονομικά στοιχεία και θα είναι σε θέση στα τέλη του έτους να μας παρουσιάσουν μια ολοκληρωμένη και αξιόπιστη εικόνα των δεδομένων. Οι φίλοι του Ηρακλή θα πρέπει να είναι ήσυχoi πως θα κάνουμε το καλύτερο δυνατό. Αλλιώς η οικονομική επιφάνεια και συνέπεια του κ. Μονεμβασιώτη είναι εκέγγυο ασφάλειας και επιτυχίας», δηλώνει στην «Κ» ο νέος πρόεδρος του «Γηραιού».

Η στήριξη του κόσμου

«Πέρα από το οικονομικό κομμάτι, που θα το χειριστούν οι νέοι ιδιοκτήτες, το πιο σημαντικό είναι ότι δόθηκε όραμα για το μέλλον», τονίζει στην «Κ» ο Τάσος Κατσαμπής, που συνδέει όσο κανείς άλλος τους δύο συλλόγους, αφού διετέλεσε αρχηγός τους επί σειρά ετών. Έχοντας και την ιδιότητα του γενικού αρχηγού του Ηρακλή όλα τα τελευταία δύσκολα χρόνια, θεωρεί πως και οι δύο ομάδες θα μεγαλοφυγούν από τη στιγμή που θα ανέβουν στη μεγάλη κατηγορία. «Πρόκειται για τεράστια μεγέθη, τα οποία είναι αποδεκτά αλλά και αγαπητά από το σύνολο των Ελλήνων φιλάθλων. Βασικό μέλημα είναι ο κόσμος τους να επιστρέψει κοντά τους. Και ο Ηρακλής και ο Πανιώνιος έχουν πολλούς και πιστούς οπαδούς, οι οποίοι δικαιολογημένα έχουν πικραθεί και απέχουν. Είναι διψασμένοι για επιτυχίες. Εφόσον διαπιστώσουν πως υπάρχει πραγματική θέληση και δημιουργείται κάτι πάνω σε υγιείς βάσεις, τότε θα μιλάμε για δεδομένη επιστροφή τους».

WE BREED CHAMPIONS

MASTERS
tennis academy

Εξειδικευμένα προγράμματα για παιδιά από 5 μέχρι 8 ετών. Προκρατήστε τη θέση σας.

Περισσότερες πληροφορίες στο 22 105929 & 99 606625
www.tennismsteracademy.com.cy

#HellenicBankMASTERS

mydeejay.com.cy

DEEJAY 93.5 RADIO

“All I need is Roses”

ST JOHN

Το σχέδιο αναβάθμισης των 22 μικρών αεροδρομίων

Στο τραπέζι φοροαπαλλαγές και επιδοτήσεις για την προσέλκυση επενδυτών

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Εξέυρεση μοντέλου χρηματοδότησης, πιθανότατα και κρατικής, για την επέκταση και την αναβάθμιση των υποδομών των 22 περιφερειακών αεροδρομίων που δεν έχουν ιδιωτικοποιηθεί και λειτουργούν από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), έχει δρομολογήσει το Υπερταμείο σε συνεργασία με την κυβέρνηση προκειμένου να προσελκύσει αυξημένο επενδυτικό ενδιαφέρον για την παραχώρησή τους. Ωστόσο παρού-

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2024, η επιβατική κίνηση στα 22 περιφερειακά αεροδρόμια που λειτουργούν από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) αυξήθηκε κατά 6,34%, σε 4.032.909 επιβάτες, αγγίζοντας συχνά τα όρια των υποδομών. Στη φωτογραφία, το αεροδρόμιο της Κάσου.

Ο διαγωνισμός για την παραχώρησή τους αναμένεται έως τις αρχές του 2025.

σώσεις έχουν ζητηθεί, και έχουν γίνει, από μεγάλους ξένους επενδυτικούς οίκους, όπως από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και την Ινδία, ενώ δεδομένο θεωρείται και το ενδιαφέρον όσων εμπλέκονται ήδη στις ελληνικές υποδομές αερομεταφορών, όπως τα σχήματα που συμμετέχουν στη διεκδίκηση του διαγωνισμού παραχώρησης του αεροδρομίου της Καλαμάτας.

Ο λόγος για τα αεροδρόμια σε Πάρο, Νάξο, Ιωάννινα, Αλεξανδρούπολη, Λήμνο, Αστυπάλαια, Χίο, Κοζάνη, Καστοριά, Κάρπαθο, Κύθηρα, Μήλο, Σκύρο, Νέα Αγχίαλο, Σύρο, Αραξο, Κάλυμνο, Ικαρία, Καστελλόριζο, Κάσο, Λέρο και Σπτεία. Από αυτά, κάποια έχουν ήδη ξεκινήσει για τις επδόσεις και τις ισχυρές προοπτικές τους, όπως της Πάρου, της Νάξου και των Ιωαννίνων. Υπενθυμίζεται ότι ο διαγωνισμός για την Καλαμάτα βρίσκεται σε εξέλιξη, ενώ το υπό κατασκευή νέο αεροδρόμιο στο Ηράκλειο έχει παραχωρηθεί σε σχήμα της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ με την ινδική GRM.

Οι παρωχημένες σε πολλές περιπτώσεις υποδομές, τόσο σε επίπεδο διαδρόμων απογείωσης και προσγείωσης, όσο

και σε επίπεδο κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, των 22 υπολοίπων αεροδρομίων αδυνατούν πλέον να εξυπηρετήσουν ικανοποιητικά τις αυξημένες τουριστικές ροές. Ήδη κατά το πρώτο εξάμηνο του 2024 η επιβατική κίνηση σε αυτά αυξήθηκε κατά 6,34%, σε 4.032.909 επιβάτες, αγγίζοντας συχνά

τα όρια των υποδομών. Εκτιμάται πως η αύξηση αυτή θα ήταν πολύ μεγαλύτερη εάν υπήρχε η δυνατότητα να εξυπηρετήσουν περισσότερα αεροσκάφη μια και η ζήτηση είναι ισχυρή. Η αναβάθμιση των αεροδρομίων θεωρείται επιτακτική ανάγκη αλλά και εργαλείο με το οποίο μπορεί να διαχυθεί ο τουρισμός και σε

νέους προορισμούς, επιτυγχάνοντας τον στόχο της διεύρυνσης των περιφερειών που ωφελούνται από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Το επικυρωμένο μοντέλο της ιδιωτικοποίησης των 14 περιφερειακών αεροδρομίων, που πλέον έχουν περάσει στη διαχείριση της Fraport Greece, έχει τύχει διεθνούς αναγνώρισης και ενισχύει έτσι τα επιχειρήματα περί ιδιωτικοποίησης και των υπολοίπων 22 αεροδρομίων της ΥΠΑ. Καθώς όμως πολλά από αυτά έχουν πολύ περιορισμένο οικονομικό αντικείμενο, λόγω του μεγέθους τους και του ύψους της επιβατικής κίνησης, αποφασίστηκε να δοθούν συνολικά σε ένα πακέτο και όχι σε επιμέρους ομάδες όπως έγινε με τα πρώτα 14. Θα επιδιωχθεί να ενισχυθεί η δυναμικότητά τους προκειμένου να μπορούν να εξυπηρετήσουν περισσότερα αεροπλάνα, έτσι ώστε να γίνουν κερδοφόρα. Στο μεσοδιάστημα όμως θα πρέπει να δοθούν σοβαρά κίνητρα, όπως ενδοχόμενες φοροαπαλλαγές και σίγουρα κρατικές επιδοτήσεις και χρηματοδοτήσεις, προκειμένου να ολοκληρωθούν τα απαραίτητα έργα, αναφέρονται αρμόδιες πηγές. «Εκτιμάται ότι το κράτος θα πρέπει να συμμετάσχει στην επενδυτική δαπάνη για την ανάπτυξη και αναβάθμιση των υποδομών και να κρατήσει μειοψηφική συμμετοχή στα σχήματα διαχείρισης», προσθέτουν. Αυτά τα σενάρια και χρηματοδοτικά μοντέλα οριστικοποιεί αυτή την περίοδο το Υπερταμείο σε συνεργασία με τους συμβούλους του, με βάση και τα επιτρεπόμενα στο ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο.

Ήδη έχει επικαιροποιηθεί η μελέτη με την προβλεπόμενη ανάπτυξη της επιβατικής κίνησης και οριστικοποιούνται οι μελέτες για την καταγραφή των απαραίτητων επεκτάσεων για τη βελτίωση των υποδομών και του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού. Αναζητούνται τώρα τα κίνητρα προκειμένου ο διαγωνισμός, ο οποίος αναμένεται είτε αργότερα φέτος είτε στις αρχές του 2025, να προσελκύσει το μέγιστο δυνατόν ενδιαφέρον.

Επένδυση 300 εκατ. για τη ριζική ανάπλαση της ΔΕΘ

Στις ίδιες γνώριμες εγκαταστάσεις, που κρύνουν πλέον εκτενών αναβαθμίσεων, ανοίγει τις πύλες της στις 7 Σεπτεμβρίου η Διεθνής Εκθεση Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ). Ωστόσο σε τρία χρόνια από σήμερα, στην επέτειο της συμπλήρωσης 100 ετών από την έναρξη της διοργάνωσης το 1926, αναμένεται να ξεκινήσουν τα έργα ριζικής ανακατασκευής των κτιριακών εγκαταστάσεων της, όπως νωρίτερα θα γίνει και με το Κυβερνείο στη Θεσσαλονίκη. Ανάπλαση που συζητείται επί πολλά έτη, ωστόσο οι μελέτες και ο σχεδιασμός του διαγωνισμού ξεκίνησαν πλέον, εξηγούν πηγές του Υπερταμείου, της μητρικής εταιρείας της ΔΕΘ. Το Υπερταμείο φιλοδοξεί να καταστήσει τον διαγωνισμό για την ανάπλαση της ΔΕΘ πρότυπο αστικής ανάπλασης με την εκ βάθρων ανακατασκευή των κτιρίων και του περιβάλλοντος χώρου της ΔΕΘ.

Στόχος είναι η διατήρηση της συνεδριακής δραστηριότητας στο κέντρο της πόλης για την ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος, ενώ παράλληλα θα δημιουργηθεί και ένα σύγχρονο μητροπολιτικό πάρκο που θα είναι ελεύθερα επισκέψιμο 365 μέρες τον χρόνο. Η λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση του εκθεσιακού και συνεδριακού κέντρου θα γίνεται από τη ΔΕΘ-HELEXPO. Με την ολοκλήρωση της ανάπλασης, η οποία θα πραγματοποιείται σταδιακά, υπολογίζεται ότι η επίδραση στη συνολική οικονομική δραστηριότητα της πόλης θα ανέρχεται στα 500 εκατ. ευρώ τον χρόνο και θα υποστηρίξει 1.500 θέσεις εργασίας. Η περίοδος παραχώρησης έχει προσδιοριστεί στα 35 χρόνια και θα ξεκινήσει με την υπογραφή της σύμβασης. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές, για το έργο έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον μεταξύ άλλων η Dimand, η Redex και άλλοι.

Επείτα από δύο δεκαετίες συζητήσεων, δρομολογήθηκε σχέδιο το οποίο οδήγησε, έπειτα από διαβούλευση, στην έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος το 2021. Στο Προεδρικό Διατάγμα συνδυάζονται κρισιές που ισορροπούν μεταξύ της δημιουργίας ενός ανοικτού χώρου πρασίνου που θα αποδοθεί ξανά στους κατοίκους της πόλης, της δημιουργίας εκθεσια-

κού και συνεδριακού χώρου που θα συμβάλει στην αναβάθμιση της Θεσσαλονίκης ως προορισμού για συνέδρια και εκθέσεις, και χώρου ξενοδοχείου και επιχειρηματικού κέντρου, που συμβάλλουν στην οικονομική βιωσιμότητα του έργου.

Το τελικό μοντέλο χρηματοδότησης έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα και προβλέπει μια σύμβαση παραχώρησης με τη μορφή σύμβασης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), όπου υπολογίζεται πως η συμμετοχή του Δημοσίου θα καλύψει περίπου το 30% του προϋπολογισμού. Τα υπόλοιπα θα προέλθουν από ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης και τραπεζικό δανεισμό κατόπιν διαγωνισμού.

Ειδικότερα, όσον αφορά τον προϋπολογισμό του έργου θα απαιτηθούν συνολικές επενδύσεις 300 εκατ. ευρώ. Η δημόσια συμμετοχή έχει εξασφαλισμένους πόρους έως 120 εκατ. ευρώ (αθροιστικά από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και το Περιφερειακό Πρόγραμμα ΕΣΠΑ της Κεντρικής Μακεδονίας). Η καταβολή του ποσού της δημόσιας συμμετοχής θα πραγματοποιηθεί κατά την περίοδο κατασκευής του έργου.

Ο δημόσιος χαρακτήρας της ΔΕΘ-HELEXPO διασφαλίζεται οριστικά, καθώς η εταιρεία παραμένει 100% θυγατρική του Υπερταμείου.

Η σύμβαση παραχώρησης θα προβλέπει πως ο ιδιώτης που θα οριστεί ανάδοχος μετά τον διαγωνισμό, θα κληθεί να παρέχει υπηρεσίες στη ΔΕΘ-HELEXPO, η οποία είναι ο αναθέτων φορέας του έργου. Εντός του 2025 αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες και να έχει δημοσιευθεί το τεύχος του διαγωνισμού. Έως το πρώτο εξάμηνο του 2026 προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί ο διαγωνισμός ενδιαφέρον μεταξύ άλλων η Dimand, η Redex και άλλοι.

Επείτα από δύο δεκαετίες συζητήσεων, δρομολογήθηκε σχέδιο το οποίο οδήγησε, έπειτα από διαβούλευση, στην έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος το 2021. Στο Προεδρικό Διατάγμα συνδυάζονται κρισιές που ισορροπούν μεταξύ της δημιουργίας ενός ανοικτού χώρου πρασίνου που θα αποδοθεί ξανά στους κατοίκους της πόλης, της δημιουργίας εκθεσια-

ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΣ

Ενδιαφέρον από Εμιράτα, Ινδία και Ευρώπη

Ενδιαφέρον για τα αεροδρόμια της ΥΠΑ έχει εκδηλώσει ο ινδικός όμιλος Adani Group, στον απόηχο της σύμφωνης των ελληνικών σχέσεων μετά τις επίσημες επισκέψεις των πρωθυπουργών Κυριάκου Μητσοτάκη και Ναρένδρα Μόντι σε Ινδία και Ελλάδα αντίστοιχα. Ομοίως ενδιαφέρον εκδηλώθηκε και από το κρατικό επενδυτικό ταμείο των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, Abu Dhabi Developmental Holding Company (ADQ). Εν τω μεταξύ, στις 15 Οκτωβρίου έχει προσδιοριστεί η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή δεσμευτικών οικονομικών προσφορών για το αερο-

δρόμιο της Καλαμάτας. Στον διαγωνισμό αυτό έχουν προκριθεί και συμμετέχουν κοινοπραξία της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ με την ινδική GMR Airports (που αναπτύσσει και το νέο αεροδρόμιο στο Καστέλλι του Ηρακλείου), κοινοπραξία της γαλλικής Egis Airport Operation με την Ακτωρ Παραχωρήσεις και την Αέροports de la Côte d'Azur, άλλη κοινοπραξία, της Fraport AG με την Delta Airport Investments (συμμερόνων του ομίλου Κοπελούζου) και την Pileas (συμμερόνων του ομίλου Κωνσταντακόπουλου), και, τέλος, κοινοπραξία της Mytilineos με την Corporation America Airports.

Η HELLENIC BANK

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

20-21-22 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

24-25-26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΟΥ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ *Ανέστης Αίας*

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ:

ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:

ΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΤΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ: 7777 7040

Αλμα της Ελλάδας στα κριτήρια ESG την τελευταία 4ετία

Τη μεγαλύτερη βελτίωση όσον αφορά τις επιδόσεις στα χαρακτηριστικά ESG—περιβαλλοντικά και κοινωνικά κριτήρια και θέματα διακυβέρνησης—καταγράφει η Ελλάδα τα τελευταία τέσσερα χρόνια, σύμφωνα με τα ευρήματα μελέτης της Τράπεζας Πειραιώς μεταξύ 27 χωρών, μια σημαντική «στροφή» σε σχέση με το ότι και τόσο μακρινό παρελθόν, όταν σε αυτό το μέτωπο σημειώσε από τις χειρότερες επιδόσεις διεθνώς.

Η χώρα καταγράφει τη μεγαλύτερη βελτίωση στα κριτήρια εταιρικής διακυβέρνησης, περιβάλλοντος και κοινωνίας.

Ειδικότερα, σε ανάλυση της για τις αξιολογήσεις κρατών βάσει χαρακτηριστικών ESG, η τράπεζα παρατηρεί πως οι χώρες της Κεντρικής Ευρώπης κατατάσσονται υψηλά, ενώ οι αναδυόμενες αγορές υστερούν. Οι πέντε χώρες με τις υψηλότερες βαθμολογίες ESG (από 71,7 έως 74,4) είναι οι Δανία, Λουξεμβούργο, Αυστρία, Γερμανία και Σιγκαπούρη, ενώ στις χαμηλότερες θέσεις βρίσκονται οι Ν. Αφρική, Ινδία, Ινδονησία, Βραζιλία και Μεξικό (βαθμολογίες από 40 και κάτω).

Καθώς δεν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές από έτος σε έτος στις απόλυτες κατατάξεις των κρατών, η μελέτη δίνει έμφαση στη δυναμική (δηλαδή τη μεταβολή σε σχέση με το προηγούμενο έτος)

για να εντοπιστούν τα κράτη με τις καλύτερες επιδόσεις, σε περιόδους από το 2000 έως σήμερα. Ως «κορυφαία» εντοπίζονται τα κράτη που έχουν βαθμολογία ESG πάνω από 50 και θετική δυναμική τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Τα κράτη με χαμηλές βαθμολογίες ESG και αρνητική δυναμική χαρακτηρίζονται «χαμηλών επιδόσεων».

Έτσι, για την περίοδο 2020-2024 η Ελλάδα, το Βέλγιο, η Ιταλία και η Κύπρος ξεχωρίζουν ως «top performers», με τη χώρα μας να έχει καταγράψει την υψηλότερη δυναμική σε σύνολο 27 χωρών, με άνοδο 3,2 μονάδων στη βαθμολογία ESG.

Όπως εξηγεί η μελέτη, η βαθμολογία της Ελλάδας υποχώρησε σημαντικά μετά την παγκόσμια χρηματοπιστοτική κρίση και την κρίση χρέους της. Από τότε έχει ανακάμψει (η πανδημία επηρέασε την πρόοδο, αλλά δεν την εκτροχιάσε) έχοντας επιστρέψει σήμερα στις 57,7 μονάδες και στα επίπεδα προ κρίσης, συγκλίνοντας με τις υπόλοιπες χώρες της περιφέρειας.

Η ισχυρή αυτή επίδοση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο κριτήριο της διακυβέρνησης, με την ανάπτυξη του πραγματικού ΑΕΠ της Ελλάδας να «οδηγεί» τη συνολική βελτίωση, καθώς και στο κοινωνικό κριτήριο. Ωστόσο, το πιο αδύναμο σημείο για την Ελλάδα είναι το περιβαλλοντικό κριτήριο, καθώς σε αυτό το μέτωπο έχει τη χαμηλότερη βαθμολογία, η οποία είναι κάτω από το επίπεδο του 2000 και βρίσκεται και σε τροχιά επιδείνωσης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Στα επιχειρηματικά δάνεια ποντάρουν οι τράπεζες

Η πιστωτική επέκταση αποτελεί βασική προϋπόθεση για να συντηρήσουν τα υψηλά καθαρά έσοδα από τόκους

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Στη δυναμική των νέων εκταμιεύσεων κυρίως προς τις επιχειρήσεις στηρίζουν οι τράπεζες τις προσδοκίες για άνοδο της πιστωτικής επέκτασης, αναθεωρώντας προς τα πάνω τους στόχους για ενίσχυση του δανειακού τους χαρτοφυλακίου το 2024.

Η τάση αυτή, σε συνδυασμό με τη βραδύτερη από την αναμενόμενη αποκλιμάκωση των επιτοκίων από την ΕΚΤ, αναμένεται να συντηρήσει σε υψηλά επίπεδα τα καθαρά έσοδα από τόκους που αποτελούν τη βασική πηγή κερδοφορίας, συνεισφέροντας 2,1 δισ. ευρώ το β' τρίμηνο του έτους και 4,2 δισ. ευρώ από την αρχή του χρόνου, παρά τη μικρή μείωση—με εξαίρεση την Τράπεζα Πειραιώς—που παρατηρήθηκε σε σχέση με το α' τρίμηνο του έτους.

Στη σταθεροποίηση των επιτοκιακών εσόδων συμβάλλει και η συγκράτηση του κόστους των καταθέσεων, με το ποσοστό μετακύλισης των επιτοκίων να α-

Στη σταθεροποίηση των επιτοκιακών εσόδων συμβάλλει και η συγκράτηση του κόστους των καταθέσεων.

ναμένεται να διατηρηθεί σε χαμηλά επίπεδα—μεταξύ 16% έως 20% ανάλογα με την τράπεζα—όλο το 2024. Ανοδικά κινούνται και τα έσοδα από προμήθειες, αθροίζοντας 531,6 εκατ. ευρώ το β' τρίμηνο και πάνω από 1 δισ. ευρώ το α' εξάμηνο του έτους, προερχόμενα από την αύξηση των τραπεζικών συναλλαγών, τα νέα δάνεια, αλλά και τα έσοδα από το asset management, που μπαίνει στο επίκεντρο της στρατηγικής των τραπεζών με νέες συνεργασίες, όπως αυτή της Alpha Bank με την UniCredit και την Partners Group, αλλά και ε-

Η βραδύτερη της αναμενόμενης αποκλιμάκωση των επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αναμένεται να συντηρήσει σε υψηλά επίπεδα τα επιτοκιακά έσοδα των ελληνικών τραπεζών, που αποτελούν τη βασική πηγή κερδοφορίας, συνεισφέροντας 2,1 δισ. ευρώ το β' τρίμηνο του έτους και 4,2 δισ. ευρώ από την αρχή του χρόνου.

ξαγορές μικρότερων εταιρειών, όπως προκύπτει από τις δηλώσεις των διοικήσεων της Eurobank και της Τράπεζας Πειραιώς.

Έχοντας ολοκληρώσει σχεδόν την εκκαθάριση των ισολογισμών τους, οι τράπεζες αναμένουν ουσιαστική ενίσχυση του εξυπηλούμενου χαρτοφυλακίου δανείων για μια ακόμη χρονιά, αφήνοντας πίσω την πιστωτική συρρίκνωση των προηγούμενων χρόνων, στοχεύοντας σε καθαρή πιστωτική επέκταση άνω των 5 δισ. ευρώ, παρά τις υψηλές αποπληρωμές δανείων που συνεχίστηκαν και το α' εξάμηνο του έ-

τους. Με το ενήμερο χαρτοφυλάκιο να ανέρχεται στα 31,3 δισ. ευρώ, εμφανίζοντας αύξηση κατά 8% σε ετήσια βάση, ο διευθύνων σύμβουλος της Τράπεζας Πειραιώς Χρήστος Μεγάλος δήλωσε βέβαιος ότι η τράπεζα θα πετύχει τον στόχο για καθαρή πιστωτική επέκταση άνω του 1,6 δισ. ευρώ έως τα τέλη του χρόνου, βασιζόμενος στα δάνεια του Ταμείου Ανάπτυξης, αλλά και στις εκταμιεύσεις προς μικρές επιχειρήσεις και ιδιώτες. Ηδη το α' εξάμηνο του έτους οι εκταμιεύσεις ανήλθαν στα 3,2 δισ. ευρώ και η καθαρή πιστωτική επέκταση στο

1,2 δισ. ευρώ έναντι στοχου για αύξηση κατά 1,6 δισ. ευρώ για όλο το 2024. Από το σύνολο των εκταμιεύσεων το 1,5 δισ. ευρώ κατευθύνθηκε σε μικρές επιχειρήσεις και ιδιώτες, ενώ στο 1,7 δισ. ευρώ ανήλθαν οι εκταμιεύσεις επιχειρηματικών δανείων και δανείων προς τη ναυτιλία.

Αισιόδοξη για την περαιτέρω ενίσχυση του δανειακού της χαρτοφυλακίου υπήρξε και η διοίκηση της Alpha Bank, βασιζόμενη σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο του ομίλου Βασίλη Ψάλτη σε επενδυτικά σχέδια ύψους 2 δισ. ευρώ που έχουν συμ-

βασιοποιηθεί αλλά δεν έχουν εκταμιευθεί ακόμη.

Οι νέες εκταμιεύσεις στην Ελλάδα διαμορφώθηκαν σε 2,1 δισ. ευρώ το β' τρίμηνο και 4 ευρώ δισ. το α' εξάμηνο, ενισχυμένες κατά 4% σε τριμηνιαία βάση και 7% σε ετήσια βάση, αντίστοιχα. Εντούτοις το χαρτοφυλάκιο των εξυπηρετούμενων δανείων του ομίλου παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο το β' τρίμηνο και ανήλθε σε 29,8 δισ. ευρώ, ως αποτέλεσμα του υψηλότερου επιπέδου αποπληρωμών εξαιτίας των αυξημένων επιτοκίων καθώς και των κοινοπρακτικών δανείων 300 εκατ. ευρώ που καταγράφηκαν το β' τρίμηνο, τα οποία αντιστάθμισαν πλήρως τις υψηλότερες εκταμιεύσεις επιχειρηματικών δανείων.

Η διοίκηση της Εθνικής αύξησε κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του β' τριμήνου την πρόβλεψη για την καθαρή πιστωτική επέκταση το 2024 από 1,2 δισ. ευρώ σε 1,5 δισ. ευρώ, η οποία σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο της ΕΤΕ Παύλο Μυλωνά θα προέλθει κυρίως από το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο. Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα τριμήνου, τα εξυπηρετούμενα δάνεια ανήλθαν στα 31,4 δισ. σε επίπεδο ομίλου το α' εξάμηνο 2024, αυξημένα κατά 900 εκατ. ευρώ από την αρχή του έτους και 2,4 δισ. ευρώ σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο (+8% ετησίως), ως αποτέλεσμα της ισχυρής ανάκαμψης των εκταμιεύσεων εταιρικής τραπεζικής σε 2,5 δισ. το β' τρίμηνο 2024, ενώ συνολικά οι εκταμιεύσεις του β' τριμήνου 2024 ανήλθαν στο τριμηνιαίο υψηλό των 2,8 δισ. ευρώ.

Οργανική αύξηση του χαρτοφυλακίου των ενήμερων δανείων κατά 1,2 δισ. ευρώ εμφάνισε το α' εξάμηνο του 2024 η Eurobank, η διοίκηση της οποίας, σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο του ομίλου Φωκίωνα Καραβία, είναι σε τροχιά πλήρους επίτευξης του στόχου για αύξηση των δανείων κατά 2,3 δισ. ευρώ το 2024.

Με ζημιές έκλεισε την Τρίτη το ΧΑΚ

Με πτώση έκλεισε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), με τον Γενικό Δείκτη να μειώνεται κατά 0,52% στις 177,56 μονάδες.

Απώλειες κατά 0,53% παρουσίασε και ο Δείκτης FTSE/CySE 20, κλείνοντας στις 108,11 μονάδες.

Ο ημερήσιος όγκος συναλλαγών περιορίστηκε στις €326.347.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες άνοδο κατέγραψαν μόνο τα Ξενοδοχεία κατά 0,35%, ενώ οι υπόλοιποι έκλεισαν με ζημιές. Τη μεγαλύτερη πτώση κατέγραψαν οι Επενδυτικές κατά 1,49% και ακολούθησαν η Εναλλακτική Αγορά κατά 1,07% και η Κύρια Αγορά με πτώση 0,43%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €152.851 (άνοδος 0,21% - τιμή κλεισίματος €4,72). Ακολούθησαν

οι μετοχές της "The Cyprus Cement Public" με €57.137, (πτώση 2,60% - τιμή κλεισίματος €0,75), της Ελληνικής Τράπεζας με €32.196 (πτώση 0,33% - τιμή κλεισίματος €3,03), της Δήμητρας Επεν-

Ο Γενικός Δείκτης μειώθηκε κατά 0,52%, στις 177,56 μονάδες.

δυτική με €27.990, (πτώση 1,52% - τιμή κλεισίματος €1,30) και της Logistic με €12.807 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €3). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, πέντε κινήθηκαν ανοδικά, δέκα πτωτικά και επτά παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 182.

ΤΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

Ο Θωμάς Μπέμπας πήρε την απόφαση και θα αποσυρθεί έως το τέλος Αυγούστου.

Νέο «καμπανάκι» για το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών

Η εξωτερική θέση της Ελλάδας παραμένει πολύ αδύναμη, τονίζει η Wood

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Το ακόμη πολύ υψηλό έλλειμμα του λογαριασμού τρεχουσών συναλλαγών της Ελλάδας προβληματίζει τους αναλυτές, οι οποίοι υπογραμμίζουν πως αυτή η μεγάλη πρόκληση πρέπει να αντιμετωπιστεί με μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Με αφορμή τα νέα στοιχεία που έδειξαν ότι το πρώτο εξάμηνο του 2024 το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε σε σχέση με το ίδιο διάστημα του 2023, φτάνοντας τα

Χρειάζονται μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της χώρας, λέει ο οίκος.

8,82 δισ. ευρώ, η Wood εστιάζει σε νέα ανάλυσή της στην πολύ αδύναμη εξωτερική θέση της Ελλάδας. Όπως επισημάνει, παρά τις γενικότερες βελτιώσεις που έχουν σημειωθεί στα δημοσιονομικά μεγέθη τα τελευταία χρόνια, το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών παραμένει μεγάλο, υπενθυμίζοντας πως η Ελλάδα έχει ακόμη πολλά να κάνει.

Ειδικότερα, η Wood σημειώνει πως υπάρχουν θετικά σημάδια πως η εγκώρια ζήτηση στην Ελ-

Σύμφωνα με τη Wood, το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών διαμορφώθηκε στο 6,5% του ΑΕΠ το 12μηνιο Ιουνίου 2023 - Ιουνίου 2024.

λάδα βελτιώθηκε το β' τρίμηνο, ωστόσο η εξωτερική θέση της χώρας παραμένει αδύναμη. Συγκεκριμένα αναφέρει πως, όπως έδειξαν τα πρόσφατα στοιχεία, η ανεργία υποχώρησε στο 9,6% τον Ιούνιο, μια ευπρόσδεκτη βελτίωση αφού κυμαινόταν μεταξύ 11% και 10% από τις αρχές του 2023 έως τον Μάιο του τρέχοντος έτους. Ο αριθμός των απασχολούμενων συνέχισε να αυξάνεται, σημειώνοντας άνοδο 1,8% σε ετήσια βάση τον Ιούνιο.

Παράλληλα, ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης της Κομισιόν, αν και δεν μεταβλήθηκε ιδιαίτερα, αποκάλυψε ορισμένες σημαντικές βελτιώσεις τον περασμένο μήνα. Ο δείκτης για τον «αντιπληθωρισμό» μειώθηκε απότομα στο 77 τον Ιούλιο, από 83,9 τον Ιούνιο—τη χαμηλότερη ένδειξη από τον Δεκέμβριο του 2021—και ο δείκτης πληθωριστικών προσδοκιών μειώθηκε επίσης απότομα σε 26, από 34 τον Ιούνιο.

Επίσης, το λιανικό εμπόριο ενισχύθηκε τον Ιούνιο: αυξήθηκε κατά 14,3% σε ετήσια βάση, από -13% σε ετήσια βάση τον Μάιο και μέση άνοδο 2,3% τους πρώτους πέντε μήνες του έτους. Ωστόσο, παρά τις θετικές αυτές εξελίξεις, τα πρόσφατα στοιχεία έδειξαν επίσης ότι οι εξωτερικοί λογαριασμοί της Ελλάδας παραμένουν αδύναμοι, επισημάνει η Wood.

Με βάση την ανάλυση, το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών

συναλλαγών διαμορφώθηκε στο 6,5% του ΑΕΠ το 12μηνιο Ιουνίου 2023 - Ιουνίου 2024. Το έλλειμμα στο ισοζύγιο αγαθών κινήθηκε στο 15,3% του ΑΕΠ, ενώ εξαιρουμένων των καυσίμων και πλοίων, το έλλειμμα ήταν 12,2% του ΑΕΠ. Το πλεόνασμα των υπηρεσιών ανήλθε στο 10% του ΑΕΠ.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση, οι καθαρές άμεσες ξένες επενδύσεις διαμορφώθηκαν στο 0,6% του ΑΕΠ στο 12μηνιο, οι καθαρές επενδύσεις χαρτοφυλακίου ήταν ισχυρές στο 4,1% του ΑΕΠ και οι λοιπές επενδύσεις παρουσίασαν καθαρή εισροή κεφαλαίων 0,9% του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος και τους υπολογισμούς της Wood, η καθαρή επενδυτική θέση της Ελλάδας ήταν έλλειμμα 138% του ΑΕΠ το α' τρίμηνο του 2024, από έλλειμμα 143% του ΑΕΠ το α' τρίμηνο του 2023. Το ακαθάριστο εξωτερικό χρέος διαμορφώθηκε στο 246,9% του ΑΕΠ το α' τρίμηνο, από 262,4% του ΑΕΠ έναν χρόνο νωρίτερα.

Όπως καταλήγει η Wood, η εξωτερική θέση της Ελλάδας παραμένει αδύναμη. «Αυτό υπενθυμίζει ότι η χώρα έχει ακόμη πολλά να κάνει για να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της, να διευρύνει την επιχειρηματική και εξαγωγική της ικανότητα και, μιλώντας ξεκάθαρα από την άποψη του ισοζυγίου πληρωμών, η Ελλάδα πιθανότατα θα είχε πολύ αδύναμο νόμισμα αν δεν ήταν στη Ζώνη του Ευρώ», τονίζει.